

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

Helsingin yliopiston
arkeologian laitos
opetusinventointi 11.-15.1998
Petri Halinen, Mika Lavento

**HELSINGIN YLIOPISTON ARKEOLOGIAN LAITOKSEN OPETUSINVEN-
TOINTI NURMEKSESSA 11.-15.5.1998**

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	1
ESIHISTORIALLISET KIIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET	4
Nurmes 1 Höljääkä Suomalanniemi	4
Nurmes 2 Kokkola	5
Nurmes 3 Hiekkämäki	6
Nurmes 4 Uusi hautausmaa	7
Nurmes 5 Niittyrinne 1	8
Nurmes 6 Pietula	9
Nurmes 7 Piimäpuro	10
Nurmes 8 Mujejärvi Kalmonniemi NW	11
Nurmes 9 Pekkala	12
Nurmes 12 Mujejärvi Kalmonniemi SE	13
Nurmes 17 Jokikylä	14
Nurmes 18 Lamminkangas	16
Nurmes 19 Jokikylä	17
Nurmes 20 Salmenkylä	18
Nurmes 22 Viitaniemi 1	19
Nurmes 23 Viitaniemi 2	20
Nurmes 24 Urheilukenttä	21
Nurmes 25 Havukkalampi 2	22
Nurmes 26 Heinälä	23
Nurmes 27 Poroinjärvi	25
Nurmes 28 Mujejärvi Koirilammit (E)	26
Nurmes 29 Mujejärvi Multiniemi	27
Nurmes 30 Mujejärvi Koirilammit (E2)	28
Nurmes 31 Rapavaara Syvälampi	29
Nurmes 32 Höljääkä Maunola	30
Nurmes 33 Höljääkä Hetesuo	31
Nurmes 34 Joutenlampi Lammintauskangas	32
Nurmes 35 Lipinlahti Taipale	33
MAHDOLLISET KIIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET	
Nurmes Pusulanjärvi Kukkoharju	34
Nurmes Jokikylä	35
Nurmes Uuro	36
Nurmes Mäkelä	37

HISTORIALLISEN AJAN KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

Nurmes 14 Savikylä	38
Nurmes Kirkkopelto	39
Nurmes Havukkalampi 1	40
Nurmes Pentikkälä 2	41
Nurmes Mujejärvi Koirilammit (W)	42
Nurmes Mujejärvi Akonlahti	43
Nurmes Höljäkkä Ukoniemi	44
Nurmes Kauppatori	45

IRTOLÖYTKOhteet

Nurmes Salmenkylä 1	46
Nurmes Salmenkylä 2	47
Nurmes Savikylä 1	48
Nurmes Savikylä 2	49
Nurmes Savikylä 3	50
Nurmes Soppikangas	51
Nurmes Joutensuo	52
Nurmes Sorjola	53
Nurmes Pentikkälä 1	54
Nurmes Tervalahdi	55
Nurmes Niemelä	56
Nurmes Kämpäläkoski	57
Nurmes Vanha pappila	58
Nurmes Pieni-Saramojärvi	59
Nurmes Lipinlahti Taipaleniitty	60
Nurmes Kuusisto	61
Nurmes Vinkerranta Haverila	62
Nurmes Kokonpuro	63
Nurmes Lamminpää	64
Nurmes Kuokkastenkoski Pöyhölä	65

DIA- JA NEGATIIVILUETTELO	66
---------------------------	----

PERUSKARTTAOTTEET	69
-------------------	----

KOhteiden YLEISKARTAT	129
-----------------------	-----

VALOKUVATAULUT	151
----------------	-----

ONNI MERILÄISEN KAUPPATORIA KOSKEVAT HAVAINNOT	189
--	-----

JOHDANTO

Arkeologian laitoksen kenttätutkimuskurssin kenttätöet suuntautuivat v. 1998 Nurmekseen. Kurssi on osa arkeologian syventäviä opintoja (Har321 kenttätutkimuskurssi ja Har322 osa tutkimusharjoittelua), jossa on haluttu perehdyttää opiskelijat muinaisjäännösinventoinnin perusteisiin. Kurssin laajuus on ollut kaksi opintoviikkoa.

Kurssi on sisältänyt inventoinnin teoriaa, menetelmiä ja käytäntöä. Inventoinnin suunnittelu, esivalmistelu, käytännön kenttätö ja jälkityöt ovat muodostaneet kokonaisuuden, jonka avulla on kyetty hahmottamaan inventointiprosessin eri puolet. Koska muinaisjäännösinventoinnissa on kyse tutkimuksen ja suojelun näkökulmista, on molempia puolia haluttu tuoda esille tasapuolisesti.

Nurmes valittiin kesän 1998 inventointikunnaksi useasta syystä. Ensimmäkin Arkeologian laitosta kiinnosti suuren järvi-altaan ranta-alueiden tutkimus. Toiseksi Nurmeksen inventointitilanne oli varsin heikko. Kuntaa oltiin inventoitu v. 1972, jolloin kiinteitä muinaisjäännöksiä löydettiin 16. Niistä tosin kuusi oli historiallisen ajan kalmistoa tai karsikkopetäjää. Lisäksi Nurmeksen kaupunginmuseon toimesta oltiin muinaisjäännöksillä tehty tarkastuskäyntejä. Kolmanneksi Museovirasto halusi tukea Nurmeksen inventointia. Neljänneksi Nurmeksen kaupunki oli halukas inventoimaan alueensa.

Nurmeksen kaupunki osallistui inventointikustannuksiin maksamalla kurssilaisten majoituksen ja kartta-aineistoa, yhteensä n. 3000 mk:n arvosta. Museovirasto osallistui kustannuksiin n. 3000 mk:n arvoisilla tarvikehankinnoilla. Nurmeksen kaupunginmuseon johtaja Rauni Laukkanen ja Museoviraston tutkija Helena Taskinen vaikuttivat kiitettävällä tavalla inventoinnin onnistumiseen luomalla siihen tarvittavat edellytykset.

Inventointiin osallistui 13 opiskelijaa ja kolme arkeologian laitoksen henkilökuntaan kuuluvaa ryhmänjohtajaa (Mika Lavento, Esa Mikkola ja Petri Halinen). Inventoinnin vastuullisena johtajan toimi Petri Halinen.

VALMISTELU

Inventoinnin valmistelu alkoi jakamalla opiskelijat kolmeen ryhmään. Aluejako päätettiin käytännöllisistä syistä jakaa teiden mukaan: ryhmä 1 sai rautatien länsilounaisen alueen, ryhmä 2 sai alueeseen rautatien ja Nurmes-Kuhmo -tien välisen alueen ja ryhmä 3 sai alueeseen Nurmes-Kuhmo -tien kaakkoispuolen. Alueita ei siis valittu kronologisin perustein, jota oli käytetty esim. v. 1996 Ristiina inventoinnissa, vaan haluttiin jokaisen ryhmän saavan kokonaisnäkemyksen eri aikaisista ja eri tyyppisistä muinaisjäännöksistä.

Ryhmien jäsenet olivat:

- I Sanna Kivimäki, Samu Lehtolainen, Eeva-Liisa Leppänen, Veijo Minkkinen
- III Kristiina Mannermaa, Anu Metso, Nina Peltonen, Tea Tanskanen
- III Helena Anttila, Elisa Kämäräinen, Kati Salo, Sarianna Silvonon, Krista Vajanto

Ryhmät jakoivat valmistelutyön keskenään. Valmisteluun kuuluivat aiemmin tunnettujen irtainten ja kiinteiden muinaisjäännösten paikan määrittäminen, paikannimien selvittäminen, maaperän tarkastelu geologisista kartoista ja rannansiirtymiskronologian selvittäminen alueella. Näiden perusteella etsittiin potentiaaliset alueet, joita maastossa tarkasteltiin.

KENTTÄTYÖT JA DOKUMENTOINTI

Potentiaaliset alueet haravoitiin ja lupaavilta näyttäviin kohteisiin kaivettiin koekuoppia. Vaikeasti tavoitettavia tiettomien taivalten takana olevia kohteita ei ajan puutteen vuoksi inventoitu. Peltoalueilla haravoitiin kynnettyjä alueita, joista havainnot kirjattiin ylös. Tavoitteena oli merkitä havainnot karttoihin, joita piirrettiin aina kun siihen oli mahdollisuus. Jotkin ryhmät tekivät kartat säännöllisesti jokaisesta kohteesta.

Raporttiin on jokaisesta kohteesta tehty tietosivu, jossa on kohdekuvaus, paikannustiedot, peruskarttaotteet jne. Yleiskarttaluonnoksista käy ilmi löytöjen sijainti, maaston muoto sekä eräät muut havainnot. Sen avulla on mahdollista orientoitua kohteeseen paremmin kuin pelkän sanallisen kuvauksen ja peruskartan avulla.

JÄLKITYÖT

Ryhmät ovat työstäneet aineiston raportiksi. Tuloksia ei tässä raportissa esitellä kuitenkaan ryhmittäin, vaan kohdenumerojärjestyksessä. Ensin tulevat kiinteät muinaisjäännökset, sen jälkeen mahdolliset kiinteät muinaisjäännökset, historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset sekä viimeisenä paikannetut irtolöytökohteet. Kussakin kohteessa on mainittu tarkastuksen tehneen ryhmän jäsenten nimet. Järjestämisen on tehnyt Petri Halinen. Vain kiinteät muinaisjäännöskohteet on numeroitu.

INVENTOINNIN TULOKSET

Alueelta tunnettiin ennestään 16 kiinteää muinaisjäännöstä. Tämän inventoinnin jälkeen tunnetaan 26 esihistorialliselle ajalle ajoittuvaa kiinteää muinaisjäännöstä, 8 pyyntikuoppakohdetta, 7 mahdollista kivikautista asuinpaikkaa, 10 historiallisen ajan kiinteää muinaisjäännöstä ja 20 paikallistettua irtolöytökohdetta, joista ei löydetty kiinteään muinaisjäännökseen viittaavia löytöjä. Lisäksi on joukko paikallistamattomia löytöjä. Kohteet jakautuivat tyypeittäin seuraavasti:

kivikautisia asuinpaikkoja	18
mahdollisia kivikautisia asuinpaikkoja	7
pyyntikuoppakohteita	8
tervahautoja	4
raudanvalmistuskuoppia	1
hautoja/kalmistoja	5
muita	1
irtolöytökohteita	20

Peruskarttaotteista käy selville kohteiden sijainti.

Vain yhdellä asuinpaikalla todettiin mahdollinen asumuspainanne. Se merkittiin mahdolliseksi, koska sen muoto ja koko eivät täysin vastanneet aiemmin esim. Saimaalta löydettyjä. Koska painanteeseen tehdystä koekuopasta löytyi kvartsi-iskoksia, todettiin se mahdolliseksi asumuspainanteeksi. Kahdelta asuinpaikalta löydettiin kampakeramiikkaa ja yhdeltä varhaismetallikautista asbestikeramiikkaa.

Pyyntikuoppakohteet olivat tavallisesti yhden tai muutaman kuopan suuruisia järjestelmiä. Ne löytyivät peuran tai hirven luontaisten kulkureittien tuntumasta.

YHTEENVETO

Inventointikurssille asetetut tavoitteet täyttyivät pääasiassa hyvin. Tärkeimpänä tavoitteena ollut kohteiden etsiminen ja paikallistaminen antoivat kurssilaisille valmiuksia itsenäiseen työskentelyyn. Ennakkosuunnittelun pohjalta todetuilta potentiaalisilta alueilta löytyi useita uusia kohteita, vaikka kaikkialta näitä ei löydettykään.

Opiskelijat saivat tarpeellista käytännön kokemusta inventoinnin valmistelusta, maastotöistä ja raportin laatimisesta. Kurssin avulla oli mahdollista nähdä, miten inventoinnissa voidaan valita painopistealueita ja keskittää vähiä voimavaroja oikein. Jokainen kurssilainen joutuu kuitenkin vielä parantamaan taitojaan, mutta kurssin eri vaiheissa opiskelijat saivat ensikäden tietoa siitä, mihin seikkoihin maastossa voi ja pitää kiinnittää huomiota tunnettuja muinaisjäännöksiä tarkastettaessa ja uusia etsittäessä.

Helsingissä 28.4.1999

Petri Halinen

Mika Lavento

Nurmes 1 Höljällä Suomalanniemi

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Höljällä Suomalanniemi
Peruskartta: 4314 06 HÖLJÄKKÄ 1995
Koordinaatit: $x = 7037\ 76$, $y = 470\ 28$, $z = n. 95$
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta noin 18 km kaakkoon.
Laajuus:

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Pielisen itäpuolella Suomalansalmen kapeimmalla kohdalla. Niemen törmät ovat sortuneet ja asuinpaikka on osittain tuhoutunut. Alueella kasvaa mäntyä, muutamia lehtipuita, katajia, sammalta, mustikkaa ja puolukkaa. Perimätiedon mukaan paikalla on ollut uhripaikka ja raudanvalmistuspaikka sekä sudenkuoppa. Inventoinnissa 1998 tehtiin useita koekuoppia n. pohjois-etelä -linjassa muutaman metrin päähän toisistaan. Kuopista tuli kvartsi-iskoksia. Lisäksi havaittiin mahdollinen asuinpainanne.

TUTKIMUSHISTORIA

1937 Koekaivaus S.Pälsi: Löydöt: KM10641 (keramiikkaa, kirveen teelmä, kvartsiesineitä)
1972 Inventointi M. Lönnberg: Löydöt: KM 19081 (kvartsia)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen, K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvät
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: KM 31102: 1, kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt: KM 10641 (keramiikkaa, kirveen teelmä, kvartsiesineitä,) KM 19081 (kvartsia)

Nurmes 2 Kokkola

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Jokikylä
Peruskartta: 432107 Savikylä
Koordinaatit: X = 7049 24 Y = 4448 84 Z = 107,5
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 8 km länteen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Karhunpäänjoen eli Valtimonjoen suun itäpuolella. Löydöt aikaisemman talon luoteispuolella olevasta perunapellosta. Asuinpaikka jatkunee metsään.

Emme tehneet kiinteään muinaisjäännökseen viittaavia löytöjä, emmekä pystyneet paikallistamaan asuinpaikkaa. Maaperä oli hienoa hiesua. Nykyisen talon eteläpuolisesta kynnetystä pellosta löytyi piitä muistuttavaa valimojätettä.

TUTKIMUSHISTORIA

1972 Inventointi Lönnberg
1981 Tarkastus Huurre

Löydöt: KM 19082 (kiviesineitä ja kvartsia)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, S. Kivimäki, S. Lehtolainen, E-L. Leppänen, V. Minkkinen
Havaintomahd.: Melko hyvät, talon ympärillä kynnettyjä peltoja.
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: -
Lähilöydöt: Hiekkamäen kivikautinen asuinpaikka n. 0,5 km kaakkoon

Nurmes 3 Hiekkamäki

Mjytyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Nurmeskylä
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = 7048 50 Y = 4449 10 Z = n.107
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 8 km länsilounaaseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kuokkastenjärven itärannalla n. 200 metriä purolan talosta luoteeseen. Alue on loivasti viettävää ja poukamamainen hiekkarinnettä joka on kallioiden suojaama idästä, lännestä ja pohjoisesta. Alue on osittain tuhoutunut hiekanotossa. Kasvillisuus on tiheää kuusimetsikköä, alarinteellä on entinen pelto, jossa kasvaa nyt 20-30-vuotiasta koivumetsää.

Matalan, vanhan, hiekkakuopan profiilista löytyi erittäin voimakas kulttuurikerros sekä kvartsi-iskoksia ja keramiikkaa. Myös parista muusta kohdasta tehtiin löytöjä.

TUTKIMUSHISTORIA

1961 Tarkastus Björkman
1969 Tarkastus Keskitalo
1972 Inventointi Lönnberg
1981 Tarkastus Huurre

Löydöt: KM 15 113, KM 15 163, KM 18 022, KM 19 083, KM 21 091
(kampa-ja asbestikeramiikkaa, kiviesineitä ym.)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat : E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
V.Minkkinen
Havaintomahd.: Melko heikot, hiekkakuopan reuna vain osittain näkyvissä.
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: KM 31 085, (kampakeramiikkaa, kvartsi-iskos ja kvartsiytimiä)
Lähilöydöt: Kokkolan kivikautinen asuinpaikka n. 0,5 km luoteeseen

Nurmes 4 Uusi hautausmaa

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Porokylä
Peruskartta: 4321 11 Porokylä
Koordinaatit: X = 7050 90 - 7051 05 Y = 4454 90 - 4455 10 Z = 110
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 2,5 km luoteeseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee uuden eli Möhkönkankaan hautausmaan koilliskulmassa, rautatiestä lounaaseen. Alue on hiekkaista rinnettä, asuinpaikka mahdollisesti kokonaan tuhoutunut. Otimme näytepussin mahdollista punamultaa. Ei muita kiinteään muinaisjäänökseen viittaavia löytöjä.

TUTKIMUSHISTORIA

1970 Tarkastus Kotitalo, Löydöt KM 2064:7, KM 2573:1,7 (kiviesin., saviastianpala Sär 1)
1972 Inventointi Lönnberg

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, V.Minkkinen
Havaintomahd.: Huonot, ei avoimia aloja paitsi tien profiilissa.
Laajuuden arviointi: -
Lähilöydöt: Lamminkankaan painanne/pyyntikuoppakohde n. 4 km länteen

Nurmes 5 Niittyrinne 1

Mjytyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Saramo
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: x=7063 05 y = 4458 12 z= 115-120
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta noin 13 km pohjoiseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee terassilla mäen itärinteellä olevan Niittyrinteen talon pihalla ja ilmeisesti ympäröivällä pellolla. Talon pihalla maaperä on hienoa hiekkaa. Löysimme yhden kvartsin. Talossa haukkui useampia koiria, mutta ihmiset eivät olleet kotona. Emme viitsineet tutkia pihaa pitkään, mutta totesimme kivikauden aikaisen asuinpaikan sijainneen alueella kvartsin ja aikaisempien löytöjen perusteella. Aikaisemmat löydöt ovat reikäkivi, talttoja ja kvartsia (KM 16440, 19084, Lönnberg -72). Ne ovat ilmeisesti talon alapuolella olevalta pellolta, joka nyt on kasvillisuuden peitossa.

Paikka sijaitsee vastapäätä kohdetta 13. Kohteiden välissä on noin 100 metriä leveä peltona oleva laakso (kohde 13 on laakson vastakkaisella rinteellä). Laakson pohjassa virtaa Piimäpuro.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: reikäkivi, talttoja, kvartsia (KM 16440, 19084)
Inv. M. Lönnberg 1972

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Havaintomahdollisuuksia huononsi se, että talon vieressä
oleva pelto oli kasvillisuuden peitossa. Koska talon asukkaat
eivät olleet kotona, emme tohtineet ahkerasti tutkia talon
pihaa.
Löydöt KM
Laajuuden arviointi: -

Nurmes 6 Pietula

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Saramo
Peruskartta: 4323 03 PETÄISKYLÄ
Koordinaatit: $x = 7069\ 08$ $y = 4461\ 12$ $z = 137,5$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta n. 20 km koilliseen.
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Saramon kylän Pietulan tilan viereisen hiekkakuopan luoteisreunalla. Hiekkakuopan reunat olivat auki, maaperä hiekkaa, kasvillisuus mäntyvaltaista kangasta. Jo 1970 luvulla paikalla käynyt Lönnberg luokitteli tämän kivikautisen asuinpaikan todennäköisesti suurimmaksi osaksi tuhoutuneeksi. Tuolloin hän oli kuitenkin löytänyt asuinpaikkamateriaalia hiekkakuopalta kuten kvartsikaapimia ja -iskoksia. Tarkastimme hiekkakuopan reunat ja läheiset metsäalueet. Mitään merkkejä asuinpaikasta emme havainneet. Myöskään pintalöytöjen etsintä tilan viereiseltä pellolta ei tuottanut tulosta, vaikka se olikin auki aurattu. Hiekkakuoppa oli laaja ja onkin todennäköistä, että asuinpaikka on suurimmaksi osaksi tuhoutunut hiekan otossa.

TUTKIMUSHISTORIA

1973 tarkastus M. Lönnberg

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Hyvät. Hiekkakuopan reunat olivat avoimet samoin kuin tilan viereiset pellotkin.
Laajuuden arviointi: -

Nurmes 7 Piimäpuro

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Saramo
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7063$ $y = 4458$ $z = 116$
Etäisyystieto: Etäisyys Nurmeksen ev.lut. kirkosta noin 16 km
Laajuus: Mahdollisesti noin 200 metriä

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee lounaaseen viettävällä rinnepellolla Piimäpuron länsipuolella. Tutkimme pellon pintaa ja löysimme kvartsia. Pelto on melko savista. Löytöalue on noin 10 x 50 metriä. Pelto päättyy metsän reunaan, josta löytynyt aikaisemmin kiviesineitä. Aikaisemmat löydöt kourutaltoa, tasataltoa, kaksi reikäkiveä, kvartsia (Ahtela -87). Pellon viereisestä sekametsästä emme havainneet mitään muinaisjäänökseen viittaavaa, emme myöskään metsässä olevasta sorakuopasta.

Haastattelimme taltan löytänyttä Paavo Suhosta. Maaperä löydön kohdalla oli hietikkoa ja maa oli tasaista. Lähellä oli kivikasa, mutta se hajotettiin (ilmeisesti pellon raivauksen yhteydessä?). Lähellä tätä paikkaa mutta alempana rinteessä oli Suhosen mukaan "pieni kiuas". Emme havainneet jälkiä kummastakaan rakennelmasta.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: Nurmeksen kotiseutumuseo 5039, 5040: 1-2, KM 12395, 16439, 24027 tasataltoa, kourutaltoa, 2 reikäkiveä, kvartsia.
Tark. E. Ahtela 1987

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen, T.Tanskanen
Havaintomahd.: Havaintomahdollisuudet hyvät, peltoa ei oltu vielä kylvetty
Laajuuden arviointi: Mahdollisesti 200 metriä.
Löydöt: KM 31092:1, kvartsi-iskoksia

Nurmes 8 Mujejärvi Kalmonniemi NW

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Mujejärvi Kalmonniemi
Peruskartta: 4324 04 MUJEJÄRVI 1991
Koordinaatit: $x = 7075\ 45\ y = 4476\ 80\ z = n.200$
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 32,2, km koilliseen
Laajuus: n. 20 x 20 m

PERUSTIEDOT

Paikka sijaitsee Mujejärven Kalmonniemellä noin niemen keskikohdassa, leveimmän kohdan lähetyvillä. Paikalla kasvaa mäntyä, koivua, puolukkaa ja sammalta. Maaperä on moreenia. Niemen keskelläolevan harjun päällä kulkevalta polulta löytyi palanutta kiveä. Tämän perusteella paikalla uskotaan olleen liesi. Lisäksi löytyi kvartsi-iskoksia. Löytöjen perusteella asuinpaikan laajuudeksi määriteltiin n. 20 x 20 m.

TUTKIMUSHISTORIA

1987 Tarkastus E. Ahtela
Löydöt KM 24026 kvartsi-iskoksia

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen, K. Vajanto
Havaintomahd.: Melko hyvin havaittavissa polulla.
Laajuuden arviointi: n. 20 x 20 m, silmämääräisesti arvioitu
Löydöt: 31097: 1, kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt: Nurmes Mujejärvi Kalmonniemi, kalmisto, n. 200 m kaakkoon
KM 24026. kvartsi-iskoksia

Nurmes 9 Pekkala

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 11 POROKYLÄ
Koordinaatit: x=7059 00 y=4453 26 z=110
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta noin 9 km luoteeseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Pekkalan tilan alueella, maanomistaja Mikko Rysä. Läheisyydessä joki, jonka toisella puolella sijaitsee toinen tunnettu kivikautinen asuinpaikka.

Alue kynnettyä peltoa ja perunamaata. Maalaji peltomultaa, ei hiekkaa. Peltoalueiden halki kulkee tie. Läheisyydessä joki, joka saattaa tulvehtia melko runsaastikin keväällä (maanomistajan tieto). Kävelimme alueen läpi noudattaen korkeuslinjaa z=100-105 m. Löysimme pintapöiminnassa kvartsia sekä liitupiipun kappaleen. Maanomistajan mukaan sekä uudessa että vanhassa pellossa on ollut aikoinaan rakennus, ei tarkempaa tietoa. Lisäksi pellostä on löytynyt maanomistajan mukaan plootu sekä muita rahoja.

TUTKIMUSHISTORIA

Aik.löydöt: Nurmeksen yhteislyseo: kourutaltoa KM 24224:1-3 kvartsia, palanutta luuta.
Tark. E. Ahtela ja M. Huurre 1988

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen, T.Tanskanen
Havaintomahd.: Hyvät. Pellot olivat kynnetty auki.
Löydöt: KM 31088:1-3, kvartsi-iskoksia, pii-iskos, liitupiipun katkelma.

Nurmes 12 Mujejärvi Kalmonniemi SE

Mjytyyppi: Kalmisto
Ajoitus: Ajoittamaton

SIJAINTI

Alue: Mujejärvi Kalmonniemi
Peruskartta: 4324 04 MUJEJÄRVI 1991
Koordinaatit: $x = 7075\ 40$ $y = 4476\ 86$ $z = n.200$
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 32,2 km koilliseen.
Laajuus: n. 20 x 50 m

PERUSTIEDOT

Kalmisto sijaitsee Kalmonniemen päässä harjun laella. Paikalla kasvaa mäntyä, puolukkaa jasammalta. Maaperä on moreenia. Kalmistossa voitiin havaita kolme hautasyvennystä. Ensimmäinen sijaitsee n. 34 m niemen kärjestä, seuraava siitä 18 m kauempana ja kolmas 6,5 m kauempana. Ensimmäinen ja toinen hauta ovat koillis-lounaissuuntaisia ja kolmas on luoteis-kaakkoissuuntainen. Ensimmäisen haudan läheltä löytyi kvartsia ja toisesta hautasyvennyksestä löytyi luuta.

TUTKIMUSHISTORIA

1972 Inventointi M. Lönnberg

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen, K. Vajanto
Havaintomahd.: Hautasyvennykset ovat hyvin näkyvissä, mutta niitä ei tutkittu tarkemmin
Laajuuden arviointi: n. 20 x 50 m, silmämääräisesti arvioitu
Löydöt: 31098: 1-2, kvartsi-iskos ja palamatonta luuta
Lähilöydöt: Nurmes Mujejärvi Kalmonniemi, kivik. asuinpaikka, n. 200 m luoteeseen

Nurmes 17 Jokikylä

Mjytyyppi: Pyyntikuoppia
Ajoitus: Ajoittamaton

SIJAINTI

Alue: Jokikylä, Juutilankangas, Seppola
Peruskartta: 4321 08
Koordinaatit: X = n.7053 90, Y = n.4446 50, Z = n.124
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta
Laajuus: 200 x 200

PERUSTIEDOT

Alue on kuivaa kangasmaata ja kuusimetsää ja se sijaitsee Jokikyläntien länsipuolella. Metsikössä työntyy vanha rantaterassi niemekkeenä lounaaseen. Maaperä on hiekkamaata.

Löysimme alueelta neljä pyyntikuoppaa sekä yhden metsittyneen hiekkakuopan. Kuoppa 1 sijaitsi pohjoisrinteen keskikohdalla, lähellä piikkilanka-aitaa. Kuoppa oli kooltaan 2,5 x 2,5 metriä ja syvyydeltään n. 40 cm. Siinä ei ollut havaittavissa selvää vallia muuta kuin länsipuolella. Huomasimme siinä yksinkertaisen podsolimaannoksen. Kuoppa 2 sijaitsi 16 metrin päässä edellisestä kuivan kangasrinteen kaltevalla terassilla. Se oli pohjois-eteläsuunnassa 2,3 metriä, länsi-itäsuunnassa 1,8 metriä ja syvyydeltään 45 cm. Ei selvää vallia. Kuoppa 3 sijaitsi 34 metrin päässä edellisestä kuivan kangasrinteen kaltevalla terassilla. Se oli pohjois-eteläsuunnassa 2,3 metriä, länsi-itäsuunnassa n. 2 metriä ja syvyydeltään 45 cm. Siinäkään ei ollut mitään selvää vallia. Hiekkakuoppa sijaitsi kuoppien 2 ja 3 välisellä terassilla. Kuoppa 4 löytyi toisena tarkastuspäivänä Jokikyläntiestä länteen erkanevan tien pohjoispuolella. Sen koordinaatit ovat: x=7053 65, y=4446 30 ja z=117-120 m. Kuopasta ja sen ympäristöstä on piirretty erillinen yleiskarttaluonnos. Kuoppa 4:ssä oli havaittavissa heikko kaksoisPodsolimaannos ja pyöreä kauniisti kaartuva valli. Kuopan halkaisija oli pohjois-eteläsuunnassa 2,45 metriä ja itä-länsisuunnassa 2 metriä. Vallin reunasta mitattuna kuopan syvyys oli n. 70 cm ja maan pinnasta 50 cm. Vallin paksuudet eri ilmansuunnista mitattuna olivat: etelässä 65 cm, lännessä 90 cm ja idässä 80 cm. Pohjoispuolella vallia ei ollut havaittavissa. Noin 20,5 metrin päässä kuopasta (suunnassa 125 astetta) sijaitsee sorakuoppa. Toisena tarkastuspäivänä teimme alueella 13 koekuoppaa maanomistajan luvalla n. 114 - 120 metrin korkeuteen terassin itä- ja lounaispuolella. Mitään löytöihin viittaavaa ei kuitenkaan ollut havaittavissa. Yhdestä pyyntikuoppien välissä sijaitsevasta koekuopasta löytyi kuitenkin jonkin verran noki- ja likamaata. Huuhtoutumiskerros oli paikoin merkittävän paksu.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivät: 13.-14.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
S.Kivimäki
Havaintomahd.: Kuiva kangasmaa. Harvaa havumetsää.
Laajuuden arviointi: Kuoppien ja tien perusteella
Löydöt: -
Lähilöydöt: -

Nurmes 18 Lamminkangas

Mjtyyppi: Painanne/Pyyntikuoppa
Ajoitus: Ajoittamaton/Historiallinen aika

SIJAINTI

Alue: Jokikylä
Peruskartta: ~~4321-08 Karhupää~~ 4321 11 PROKYLÄ
Koordinaatit: X = 7051 10-80 Y = 4450 75 - 4451 20 Z = n. 140-145
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 6,5 km länsi-luoteeseen
Laajuus: n. 700m x 450 m

PERUSTIEDOT

Yhteensä 36 painannetta laajalla alueella Multimäen ja Lamminkankaan välisen soratien itäpuolella. Aluetta rajaa pohjoisessa Hovilaan johtava tie ja idässä Kumpulampi, aluetta rikkoo iso sorakuoppa.

Kolme pyyntikuoppaa (?) sijaitsee n. 150 m Multimäen-Lamminkankaan tiestä itään, ison sorakuopan reunasta vain 10 m pohjoiseen (koordinaatit: X = 7051 45 Y = 4450 75 Z = n. 140). Noin 100 m näistä pyyntikuopista itään 5 metriä sorakuopan reunasta pohjoiseen sijaitsee yksi pyöreähkö matala painanne (koord.: X = 7051 76 Y = 4450 84 Z = n. 140). Tästä painanteesta itään Hovilaan johtavan tien ja Kumpulammen välisellä alueella on kaikkiaan 28 erilaista painannetta, joista Hovilan tieltä sorakuopalle vievän hiekkatien länsipuolella 8 painannetta ja itäpuolella 20 painannetta. Joukossa yksi munuaisenmuotoinen raudanvalmistuskuoppa (1600-1700-luku) sekä rännillinen tervahauta (historiallisen ajan muinaisjäännöksiä). Loput painanteet ovat epämääräiseltä ajalta. (koord.: X = n. 7051 60 Y = n. 4450 95 Z = n. 140). Kumpulammen ja sorakuopan välissä olevalla kannaksella aivan hiekkatien vieressä on vielä yksi pyyntikuoppa (?) (koord.: X = 7051 40 Y = 4450 97 Z = n. 140). Kumpulammen lounaisrannalla jyrkähkössä rinteessä on kaksi syvää ja isoa painannetta (historiallinen aika?) (koord.: X = 7051 35 Y = 4451 00 Z = n. 140). Näiden lisäksi isohko ja syvä painanne n. 300 m Kumpulammesta etelään harjun itärinteellä. (koord.: X = n. 7051 10 Y = n. 4451 20 Z = n. 145). Varsinkin sorakuopan reunoilla olevat painanteet ovat vaarassa tuhoutua soranoton vuoksi.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, V.Minkkinen
Havaintomahd.: Hyvät, puusto ei ole ryteikköistä.
Laajuuden arviointi: Kartalta arvioimalla jamittaamalla.
Lähilöydöt: Niittylehdon kivikautinen asuinpaikka n. 1 km lounaassa

Nurmes 19 Jokikylä

Mjytyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Jokikylä, Niittylehto
Peruskartta: 4321 11 Porokylä
Koordinaatit: X = 7051 12, Y = 4450 20, Z = 120-123
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 7 km länteen.
Laajuus: 40 x 30

PERUSTIEDOT

Alue on hiekkapitoista savipeltoa, jota reunustavat idässä koivikko, pohjoisessa mänty- ja sekametsikkö sekä etelässä kuusi- ja sekametsikkö. Pellon viereisellä jyrkällä rinteellä kasvaa 10 v. aikaisemmin rauhoitettua Siperiankärhää. Pelto kuuluu Niittylehdon talolle (Omistaja: Otto Pitkänen, Kangastie 9, Nurmes 75500, puh: 438 0104), joka sijaitsee peltoalueen länsipuolella. Kohteesta on tehty erillinen yleiskarttaluonnos. Pellon keskellä sijaitsevalta kumpareelta löysimme kampakeraamisen asuinpaikka-alueen, jonka punertava maa-aines erottui hyvin jo suhteellisen kaukaa. Kyseessä on pikemminkin harjanne, kuin terassi. Se sijaitsee suhteellisen lähellä L-kirjaimen muotoisen pellon koilliskulmaa.

Paikalta löytyi kampakeramiikkaa, pii-iskoksia, kvartsi-iskoksia, palanutta luuta, palaneita kiviä ja hajonneita liesiä. Monet kivet olivat voimakkaasti palaneita ja rapautuneita. Pellon kyntösyvyys on noin 20 - 30 cm. Alue on luokiteltava kampakeraamiseksi asuinpaikaksi.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, S.Kivimäki
Havaintomahd.: Asuinpaikan punertava maa-aines erottuu erinomaisesti muuten harmaasta savipellosta
Laajuuden arviointi: Harjanteen koon perusteella.
Löydöt: KM 31 083 (Saviastian paloja, piiesineen katkelma, pii-iskoksia, kivilaji-iskos kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia, palanutta luuta) sekä hajonneita liesiä.
Lähilöydöt: Puolen kilometrin päässä luoteessa sijaitsee Jokikylän Kuusiston tila, josta on aikaisemmin löytynyt kourutaltoa (KM 19086).

Nurmes 20 Salmenkylä

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Salmenkylä, Särkivaara, Honkala
Peruskartta: 4312 12
Koordinaatit: X = 7038 62, Y = 4451 74, Z = n. 137
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n.15 km etelälounaaseen
Laajuus: 100 x 50

PERUSTIEDOT

Kyseessä on Honkalan tilan alaniitty, joka sijaitsee Hiiripuron varrella, metsän reunassa. Alueen maaperä on savimultaa.

Tutkiessamme aluetta, löysimme varsinaisen taltan löytöpaikan yläpuolella olevasta pellostä kvartsi-iskoksia, joista yksi on ehkä luokiteltava kaapimeksi. Määrittelimme alueen korkeuden perusteella esikeraamiseksi asuinpaikaksi.

TUTKIMUSHISTORIA

Tilan alaniityltä on vuonna 1936 löytynyt kourutaltoa (KM 13387), joka diarioitiin Kansallismuseoon v.1954.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
S.Kivimäki
Havaintomahd.: Peltoalue rajoittuu toisaalla talon piha-alueeseen ja toisaalla
metsän reunaan.
Laajuuden arviointi: Peltoalueen perusteella.
Löydöt: KM 31084 (Kvartsiesine ja kvartsi-iskoksia)
Lähilöydöt: -

Nurmes 22 Viitaniemi 1

Mjytyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: x=7060 90 y=4455 70 z=100-110
Etäisyystieto: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 10 kilometriä pohjoiseen
Laajuus: Noin 50 x 200 m

PERUSTIEDOT

Sijainti Viitaniemen Pulkkilan talon itä- etelä- ja länsipuolisilla pelloilla. Kynnetyt pellot käveltiin läpi. Länsipuolen pelloilta löydettiin kvartssia, palanutta savea ja palanutta luuta. Löydöt sijaitsivat noin 10-15 metrin päässä kahdesta vajasta ja noin 30 metriä päärakennuksesta länteen. Itäpuolelta löytyi piikivenkappale, kvartssia ja palanutta luuta. Tämä pelto kuului Pentikkälän maihin.

Löytöalueiden välissä oli kyntämätön, nurmea kasvava peltoalue, jota ei voitu tarkastaa. Talon emännän mukaan nurmialueeltakin on tullut löytöjä. Tämän perusteella pääteltiin että löydöt kuuluvat samaan laajaan keskittymään.

TUTKIMUSHISTORIA

Herman Pulkkinen lahjoitti 24.4.1920 alueelta löytyneen reikäkiven museolle. Löytöä ei ole pystytty paikantamaan.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Melko hyvät. Osa pelloista oli kynnetty, joten niiltä havaintojen tekeminen oli helppoa. Osa pelloista taas oli kyntämättä ja nurmen peitossa, joten niiltä ei voitu tehdä havaintoja.
Löydöt: KM 31089:1-7, kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia, piitä, palanutta luuta, palanutta savea, kuonaa, rautaesineen katkelma.

Nurmes 23 Viitaniemi 2

Mjityyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7060\ 80$ $y = 455\ 36$ $z = 100$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 10 kilometriä pohjoiseen
Laajuus: 30 x 5 m

PERUSTIEDOT

Alue sijaitsi peltoalueella, joka kohosi kosken rannasta ja päättyi metsään. Rinne on kaakkoisrinne. Löytöpaikka oli linjalla koskesta latoon, koski oli noin 200 m ja lato noin 100 m päässä. Rantaan löytöpaikalta oli matkaa linnuntietä noin 50 m. Maalaji oli kivetöntä peltomultaa. Paikalta löytyi kvartsi-iskoksia ja asbestikeramiikkaa, mahdollisesti Sär2-tyyppiä.

TUTKIMUSHISTORIA:

Herman Pulkkinen löysi 2.4.1981 paikalta reikäkiven ($x = 7060\ 86$, $y = 4455\ 66$, $z = 100$, KM 21063)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Hyvät. Alue sijaitsi kokonaan kynnetyllä pellolla.
Löydöt: KM 31090: saviastian pala (asbestisekoitteista), kvartsi-iskoksia.

Nurmes 24 Urheilukenttä

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: x = 7061 34 y = 453 06 z = 105
Etäisyystieto: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 12 metriä luoteeseen.
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee sorakuopan reunalla, länsirinteellä. Alueen omistaa Timo Komulainen. Sorakuoppa oli melko pieni ja hyvin jyrkkäreunainen. Se oli myös uusi, eikä sitä näkynyt kartassa. Sorakuopan reunassa oli 40 cm syvyydellä näkyvissä selvä noin 20 cm paksu palokerros. Myös kulttuurikerros oli selvästi havaittavissa. Hiekka on hyvin hienoa, kivetöntä ja helposti liikkeelle lähtevää, joten kohteen tuhoutumisvaara on erittäin suuri, ja suuri osa asuinpaikasta on ilmeisesti jo tuhoutunut. Paikalta löytyi varhaista asbestikeramiikkaa ja kvartsia.

Sorakuopan pohjoisreunalla oli pieniä halkaisijaltaan noin 1-2 m kuoppia, jotka kairauksen perusteella eivät ole esihistoriallisia pyyntikuoppia, sillä niistä puuttui kaksoispodsoli. Kuopat saattavat liittyä tervanpolttoon.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen, T.Tanskanen
Havaintomahd.: Hyvät. Kohde sijaitsi sorakuopan reunalla, missä maakerrokset olivat selvästi havaittavissa.
Löydöt: KM 31091:1-5, keramiikkaa (vasb.), kvartsi-iskoksia, palanutta luuta

Nurmes 25 Havukkalampi 2

Mjytyyppi: Pyyntikuoppa
Ajoitus: Ei tietoa

SIJAINTI

Alue: Havukkavaara
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7064\ 64, y = 4452\ 02, z = 175$
Etäisyystieto: Etäisyys Nurmeksen ev.lut. kirkosta noin 16 km
Laajuus: Noin 4,2 metriä

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee kahden kalliojyrkänten välissä olevassa solassa. Selvä lähes neliönmuotoinen, noin 1,5x 1,5 metrin kokoinen, tällä hetkellä veden täyttämä kuoppa. Syvyys noin 60 cm. Kuopan ympärillä on noin metrin levyinen pyöreähkö reunus tai valli, joka selvästi koholla ympäristöstä. Muodostelman halkaisija on yhteensä 4,2 metriä. Koska maa oli vallien ja kuopan kohdalla vielä jäässä, emme saaneet otettua kairanäytettä. Topografiansa perusteella muodostelma todettiin pyyntikuopaksi.

Kasvillisuus ja ympäristö: Alue on kuusivaltaista kangasmetsää. Maapuiden ja naavan määrän perusteella metsä on vanhaa. Kohteen länsipuolella noin 20 metrin päässä on jyrkkärinteinen kallio joka nousee noin 190 metriä merenpinnan yläpuolelle. Kohteen itäpuolella noin 100 metrin päässä kalliomäki, joka kuitenkin ei jyrkkärinteinen. Kohde sijaitsee näiden mäkien välissä olevassa kapeassa solassa. Sola on melko helppokulkuinen pyyntikuopan kohdalla, mutta muuttuu eteläosassa noin 200 metrin päässä kiviseksi ja louhikkoiseksi, ja laskee jyrkästi alaspäin. Noin 80 metrin päässä kohteesta pohjoiseen on laaja ilmeisesti aika uusi sorakuoppa.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Maan routaisuus esti kaksoispuodsolin selvittämisen. Ilma oli kaunis ja poutainen.
Laajuuden arviointi: Ympäristössä ei havaittu muita mahdollisia pyyntikuoppia.

Nurmes 26 Heinälä

Mjytyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Heinälä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7662,78$; $y = 4456,44$; $z = 95-105$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 14 km pohjoiseen
Laajuus: 200-300 metriä

PERUSTIEDOT

Heinälän tilalta Saramojoen rantapellosta löysi Matti Saastamoinen hiotun kiviesineen katkelman. Yritimme haastatella Saastamoista joka asuu pellonvieressä olevan tienoisella puolella. Hän on jo niin vanha, että ei osannut kertoa mitään löydöstään. Naapurissa asuu edellisen poika, Seppo Saastamoinen, joka kertoi ettei ollut löytänyt alueelta mitään, mutta vahvisti tiedon isänsä löydöstä. Ei osannut kuitenkaan tarkemmin selostaa löytöpaikkaa tai -yhteyttä.

Löysimme Heinälän rantapelloilta 2 kvartsi-iskosta. Löytöalueen koko on noin 5 x 10 metriä ja se sijaitsee selvällä terassilla noin 105 mmpy. Saramojokeen viettävä pelto on hiekkansekaista savea.

Edellisestä noin 150 metriä koilliseen olevalta jokivarsipelloilta löytyi kaksi kvartsin kappaletta ja yksi palaneen luun fragmentti. Pellon korkeus noin 102,5 mmpy.

Kävimme haastattelemassa Kerttu Härköstä Koskirannan tilalla. Hän on löytänyt vanhoja rahoja, jotka totesimme melko uusiksi, vanhimmat menevät 1890-luvulle. Benjamin Härkönen on löytänyt metsän reunasta rautaisen vasaran ja "kivisiä kiiloja". Jälkimmäisenä mainittuja ei K. Härkösen mukaan otettu talteen. M. Lönnbergin (1972) inventointikertomuksen mukaan paikalta löytynyt hiotun kiviesineen katkelma, mahdollisesti verkonpaino, KM 19090. Koskirannan tilalta ($x = 7063,50$, $y = 4456,74$, $z = 107$) löytynyt kaksi kvartsi-iskosta KM 24029 (E. Ahtela 1987).

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: Heinälä: hiotun kiviesineen katkelma (KM 19089), Koskiranta: hiotun kiviesineen katkelma (KM 19090), 2 kvartsi-iskosta (KM 24029).
Inv. M. Lönnberg 1972, tark. E. Ahtela 1987

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Havaintomahdollisuuden aika hyvät. Peltoa ei ollut kylvetty.
Kova tuuli haittasi työskentelyä.
Laajuuden arviointi: Arvelemme, että koko löytöalue kuuluu samaan
asuinpaikkakompleksiin. Silloin laajuus olisi mahdollisesti
200-300 metriä.
Löydöt: KM 31094:1-2, kvartsi-iskoksia, palanutta luuta.

Nurmes 27 Poroinjärvi

Mjtyyppi: Pyyntikuoppa
Ajoitus: -

SIJAINTI

Alue: Saramo
Peruskartta: 4323 03 Petäiskylä
Koordinaatit: $x = 7070\ 00$ $y = 4460\ 50$ $z = n.140$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta n. 21 km koilliseen.
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Poroinjärven länsipuolella, rantaterassia myötäilevän polun länsipuolella, paikassa joka on polun haarautumiskohdan eteläpuolella noin 3-5 m polusta.

Alueella on mäntyvaltaista kangasmetsää, jonka aluskasvillisuus on enimmäkseen puolukkaa. Koekuoppa tehtiin kairalla kuopan valliin (löysimme vain yhden kuopan) ja siitä paljastui kaunis kaksoisodsolimaannos. Kairasta tuli myös yksi kvartsi. Kuopan halkaisija on noin 4 m ja syvyys noin 40 cm. Alueella oli erittäin kauniit terassimuodostumat ja luonnonoloiltaan se vaikutti potentiaaliselta asuinpaikkamaastolta. Etsimme merkkejä asuinpaikasta kairaamalla muutamia koekuoppia mutta emme onnistuneet löytämään todisteita asuinpaikan olemassaolosta.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Melko hyvät. Koekairauksessa havaittiin kuopan vallissa kaksoisodsoli, maasto oli suhteellisen avointa.
Laajuus: -
Löydöt: KM 31095:1, kvartsi-iskos.

Nurmes 28 Mujejärvi Koirilammit (E)

Mjytyyppi: Pyyntikuoppa
Ajoitus: Ajoittamaton

SIJAINTI

Alue: Mujejärvi Koirilammit
Peruskartta: 4324 04 MUJEJÄRVI 1991
Koordinaatit: $x= 7075$ $y= 4475$ $z= n.200$
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 32,2 km koilliseen
Laajuus: 2,65 x 2,45 x 0,55 m

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee noin 30 m itäisen Koirilammin itäpuolella kapeassa solassa itä-länsisuuntaan kulkevan harjun ja alavahkon maan välillä. Paikalla kasvaa mäntyä, sammalta, puolukkaa, jäkälää, kanervaa ja mustikkaa. Maaperä on hiekkaista.

Pyyntikuoppa on pyöreähkö, 2,65 x 2,45 m leveä sekä 0,55 m syvä. Sen reunaan tehtiin koekuoppa. Turpeen alla oli huuhtoutumiskerros, vaalea rikastumiskerros ja sen alla vanha podsolimaannos.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen, K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvin näkyvässä, erottui hyvin tasaisesta maaperästä.
Laajuuden arviointi: Kohde mitattiin.
Lähilöydöt: Nurmes 30 Mujejärvi Koirilammit E2, pyyntikuopat

Nurmes 29 Mujejärvi Multiniemi

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Mujejärvi Multiniemi
Peruskartta: 4324 04 MUJEJÄRVI 1991
Koordinaatit: x= 7075 24 y= 4475 23 z= n.200
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 31,8 km koilliseen
Laajuus: n. 20 x 100 m

PERUSTIEDOT

Paikka sijaitsee Mujejärven kaakkoispuolella, Multiniemen itäpuolella, kesämökin pihamaalla aivan järven rannalla. Paikalla kasvaa mäntyä, jäkälää, puolukkaa ja kanervaa. Maaperä on hiekkaisa.

Asuinpaikaksi määritelty alue on n. 20 m leveä ja 100 m pitkä rannan suuntainen kaistale. Paikalta löytyi mahdollinen tulisija, jossa oli palaneita kiviä, palanutta luuta sekä punaiseksi värjäytynyttä hiekkaa. Lisäksi löytyi kvartsia. Löydöt tulivat veteen sorteesta hiekkaisesta rantatörmästä.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvin havaittavissa rantatörmästä.
Laajuuden arviointi: n. 20 x 100 m, silmämääräinen arviointi
Löydöt: KM 31096: 1, palanutta luuta
Lähilöydöt: -

Nurmes 30 Mujejärvi Koirilammit (E2)

Mjtyyppi: Pyyntikuoppia
Ajoitus: Ajoittamaton

SIJAINTI

Alue: Mujejärvi Koirilammit
Peruskartta: 4324 04 MUJEJÄRVI 1991
Koordinaatit: ~~x=7075~~-12 y=447680 z=n.215
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 32 km koilliseen
Laajuus: n. 10 x 20 m

PERUSTIEDOT

Pyyntikuopat sijaitsevat itäisen Koirilammin länsipuolella harjanteella olevan polun itäpuolella. Länsipuolella harjanne laskee jyrkästi alaspäin ja itäpuolella on suppa. Paikalla kasvaa mäntyä, puolukkaa, mustikkaa ja kanervaa, maaperä on moreenia.

Kuoppia on kolme. Suurin kuoppa on eteläisin. Kuopan vallissa voitiin havaita huuhtoutumiskerros. Kuoppien mitat ovat 1,9 x 1,4 x 0.4m, 2,1 x 2.0x0,5m ja 5,3x4,9x 1,5m.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvät.
Laajuuden arviointi: Kuopat mitattiin
Lähilöydöt: Nurmes 28 Mujejärvi Koirilammit E, pyyntikuoppa

Nurmes 31 Rapavaara Syvälampi

Mjytyyppi: Pyyntikuopat
Ajoitus: Ajoittamaton

SIJAINTI

Alue: Rapavaara Syvälampi
Peruskartta: 4324 01 KUORUKOSKI, 1991, 4324 03 PETÄISKYLÄ,
1993
Koordinaatit: x= 7070 24 y= 4469 20 z= n. 165
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 23,7 km koilliseen
Laajuus: n 30 x 100 m

PERUSTIEDOT

Pyyntikuopat sijaitsevat Syvälammen ja Matalajärven välisellä kannaksella Kuhmontien itäpuolella. Alueella kasvaa mäntyä, vähän kuusta, puolukkaa, sammalta ja kanervaa. Maaperä on hiekkaa.

Kuoppia on kolme. Kuopan 1 vallissa havaittiin heikko, lähes hävinnyt kaksoismaannos. Kuopassa 2 oli routaa, joten koekuoppaa ei pystytty tekemään. Kuopassa 3 ei näkynyt kaksoismaannosta. Kuoppien mitat ovat 1,7 x 2,2 x 0,2 m, 2,6 x 2,9 x 0,35 m ja 2,4 x 2.2 x 0.3 m.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvät.
Laajuuden arviointi: Kuopat mitattiin.
Lähilöydöt: -

Nurmes 32 Höljällä Maunola

Mjytyyppi: Kiinteä muinaisjäännös
Ajoitus: Esihistoriallinen/ Historiallinen

SIJAINTI

Alue: Höljällä Maunola
Peruskartta: 4314 06 HÖLJÄKKÄ 1995
Koordinaatit: x= 7037 88 y= 4475 76 z= n.110
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 22 km kaakkoon
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Maunolan talo sijaitsee Konnanlammen itärannalla. Maasto muodostaa terassin pohjoista kohti ja alava maasto jatkuu itään. Talon pohjoispuolen pelloista löytyi piitä, kvartsia, lasia ja lasitettua keramiikkaa.

TUTKIMUSHISTORIA

1969 Tarkastus O. Keskitalo Löydöt KM 18023: Tuura

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen, K. Vajanto
Havaintomahd.: Pellot oli kynnetty ja löydöt näkyivät aivan pinnassa
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: KM 31100: 1 -7, posliinia, lasitettua keramiikkaa, lasittamatonta keramiikkaa, piitä, kvartsia ja lasia
Lähilöydöt: KM 18023 (tuura)

Nurmes 33 Höljällä Hetesuo

Mjtyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Höljällä Hetesuo
Peruskartta: 4323 04 JURTTIVAARA 1993
Koordinaatit: $x= 7040$ $y= 4471$ $z= n. 115$
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 17 km kaakkoon
Laajuus: n. 20 x 20 m

PERUSTIEDOT

Löytöpaikka sijaitsee n 200 m rautatien pohjoispuolella. Alue kuuluu Jurttivaaran etelärinteeseen, josta on pistänyt etelää kohti niemimäinen uloke.

Alueella on laaja hiekkakuoppa, jonka itälaidan reunasta löytyi 2 kvartsi-iskosta. Hiekkakuoppa on tuhonnut niemekkeen ja myös asuinpaikan lähes täysin. Hiekkakuopan törmän päällä kasvaa mäntyä.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Kohde ilmeisesti melko tuhoutunut.
Laajuuden arviointi: Silmämääräisesti.
Löydöt: KM 31101: 1, kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt: -

Nurmes 34 Joutenlampi Lammintauskangas

Mjytyyppi: Pyyntikuopat
Ajoitus: Ajoittamaton

SIJAINTI

Alue: Joutenlampi Lammintauskangas
Peruskartta: 4323 01 LIPINLAHTI, 1991
Koordinaatit: x= 7047 00 y= 4468 60 z= n. 125
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 12 km kaakkoon
Laajuus: n. 30 x 10 m

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Joutenlammen itäpuolella. Alueella kasvaa mäntyä (puut ovat n. 20 m korkeita), kanervaa, puolukkaa ja sammalta. Alue on varsin tasaista, pienten kumpareiden ympäröimää aluetta. Pyyntikuopat sijaitsevat paikassa, jossa maaperä on hienoa hiekkaa. Pyyntikuoppia löydettiin yhteensä kolme, ja niiden mitat ovat pohjoisesta etelään 1,8 x 2,3 x 0,15 m, 2,7 x 1,9 x 0,4 m ja 2,2 x 2,5 x 0,3 m.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvä.
Laajuuden arviointi: Kuopat mitattiin.
Lähilöydöt: -

Nurmes 35 Lipinlahti Taipale

Mjytyyppi: Asuinpaikka
Ajoitus: Kivikautinen

SIJAINTI

Alue: Lipinlahti Taipale
Peruskartta: 4323 01 LIPINLAHTI 1991
Koordinaatit: x= 7044 56 y=4465 58 z= n. 120
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 9,8 km kaakkoon
Laajuus: n. 30 x 30 m

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee tien kahdella puolella olevilla hiekkatörmillä. Alueen maaperä on hiekkainen ja kivinen. Kohteen itäpuolella kasvaa koivikkoa. Kohde löytyi Taipaleen tilan asukkaiden vihjeen perusteella: tietä rakennettaessa paikasta oli löytynyt kivikautista aineistoa. Osa kohteesta on luultavasti tuhoutunut. Inventoinnissa havaittiin palaneita kiviä, jotka mahdollisesti kuuluivat liesiin, sekä kvartsi-iskoksia.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen, K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvät, vaikka kohde onkin osittain tuhoutunut.
Laajuuden arviointi: n. 30 x 30 m, silmämääräisesti arvioitu
Löydöt: KM 31103: 1. kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt: -

Nurmes Pusulanjärvi Kukkoharju

Mjytyyppi: Mahdollinen asuinpaikka
Ajoitus: Esihistoriallinen

SIJAINTI

Alue: Pusulanjärvi Kukkoharju
Peruskartta: 4323 06 LUSIKKAKANGAS 1991
Koordinaatit: x=7065 12 y=447272 z=n. 183
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 22 km koilliseen
Laajuus: n. 20 x 20 m

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee kahden harjun välisellä alavammalla kohdalla. Aluetta on tasoitettu keinotekoisesti. Eteläpuolella sijaitsee Pusulanjärvi ja pohjoispuolella on suo. Löytöpaikan koillispuolella kulkee metsäautotie. Alueella kasvaa mäntyä, mustikkaa, kanervaa ja sammalta. Maaperä on moreenia. Paikalla on voinut topografisin perustein olla kivikautinen leiripaikka. Tätä tukevat alueelta löytyneet kvartsit.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Maisema voimakkaasti ihmisen muokkaamaa.
Laajuuden arviointi: Silmämääräisesti.
Löydöt: KM 31099: 1, kvartsi-iskoksia
Lähilöydöt: -

Nurmes Jokikylä

Mjtyyppi: Mahdollinen asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Jokikylä, Kukkulan tila
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = 7049 90, Y = 4443 34, Z = 127
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 13 km länteen
Laajuus: 50 x 25 m

PERUSTIEDOT

Alue sijaitsee korkealla mäellä, jonka länsipuolella sijaitsevassa notkossa virtaa pieni puro Savijärveen. Mäellä oleva talo on asumaton ja sen eteläpuolella, navetan takana, on osittain avoin pelto, josta aikaisemmat irtolöydöt ovat peräisin. Pelto on sekamaata, joka koostuu savesta, moreenista ja hiesusta. Pellon ympärillä kasvaa koivuja.

Löysimme pellolta epämääräisiä kvartseja. Kyseessä on mahdollinen esikeraaminen asuinpaikka.

TUTKIMUSHISTORIA

Alueelta löytyneet reikäkivi ja tasataltta sijaitsevat viimeisten tietojen mukaan Nurmeksen museossa.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, S.Kivimäki
Havaintomahd.: Melko hyvät. Pellolla oleva kasvillisuus on niukkaa.
Laajuuden arviointi: Peltoalueen laajuus.
Löydöt: KM 31 086 (Kvartsi-iskoksia ja luuta)
Lähilöydöt: Savikylän Merilän kivikautinen irtolöytökohde (KM 29243) 0,5 km etelään.

Nurmes Uuro

Mjtyyppi: Mahdollinen asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Nurmeskylä
Peruskartta: 4321 10
Koordinaatit: X = 7047 80 Y = 4454 80 Z = n. 140
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 3 km lounaaseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Uuron talon pellossa, Vinkerrannassa, parisataa metriä. Porokylä-Lukanpuro tien länsipuolella.

Löytö (yksi varma kvartsi-iskos) tehtiin pieneltä avoimelta alalta (perunapelto?) muuten metsittyneestä pellostä. Löytöpaikka sijaitsi pellon halkaisevan ja Uuron talolle johtavan tien eteläpuolella, parikymmentä metriä tiestä olevalla pohjois-etelä-suuntaisella hiekkakummulla. Kumpu vietti kohti itää eli ison tien suuntaista puroa. Maa oli paikalla hietaista. Metsittyneessä pellossa havaittiin myös peltoraunioita. Mahdollinen mesoliittinen asuinpaikka.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: KM 24 025 (tuura), Nurmeksen museo nro. 79 (tasataltta)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, V.Minkkinen
Havaintomahd.: Melko huonot, pelto lähes kokonaan metsittynyt ja umpeenkasvanut.
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: KM 31 087 (kvartsi-iskos)
Lähilöydöt: Uuden hautausmaan kivikautinen asuinpaikka n. 3 km pohjoiseen

Nurmes Mäkelä

Mjtyyppi: Mahd. asuinpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 11 POROKYLÄ
Koordinaatit: $x = 7058$ $y = 4544$ $z = 113.0$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut.kirkosta noin 7,5 km pohjois-luoteeseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee hiekkapitoisella peltomäellä, joka avautuu pohjoissuuntaan. Kohde kuuluu Mäkelän talon pihapiiriin, omistaja Aimo Pääkkönen.

Alueelta on löydetty aiemmin taltta KM 22218 (1984), kvartsi-iskoksia sekä luufragmentteja navetan takasiiven ja tien väliseltä alueelta. Perunakuoppaa tehtäessä oli löydetty ploomuraha. Peltomäki oli oraalla, mistä johtuen pintapöimintää ei voitu suorittaa. Maisemallisesti todennäköinen kivikautinen asuinpaikka.

TUTKIMUSHISTORIA

Aik.löydöt: (1984) KM 22218 taltta, kvartsi-iskoksia ja luun fragmentteja

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Huonot, koska peltoja ei oltu kynnetty.
Laajuuden arviointi: -

Nurmes 14 Savikylä

Hist. ajan kohde

Mjytyyppi: Kalmisto
Ajoitus: Historiallinen aika

SIJAINTI

Alue: Savikylä, Koivikko
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = n.7047 80, Y = n.4445 70, Z = 115-125
Etäisyystieto: Nurmeksien kirkosta 11,4 km länsilounaaseen
Laajuus: 20 x 20

PERUSTIEDOT

Paikka sijaitsee Hiisijoen etelärannalla, Jokivaaran länsi-luoteisella rinteellä. Kyseessä on terassi, jonka hiekkapitoiselta ylätasanteelta on ajettu maata pois. Töyrään alapuolinen alatasanne on savipitoista maata, jossa kasvaa lepikkoa. Paikalla on perimätiedon mukaan sijainnut historiallisen ajan kalmisto. Jo ennen sotia on rinteestä ajettu multaa peltoon ja silloin siitä on maanomistajan mukaan löydetty luita.

Tutkimme sekä alatasannetta, että ylätasannetta, jonka maannokset olivat hyvin näkyvissä hiekkakuopan reunoissa mutta emme havainneet mitään erikoista. Talon isäntä vahvisti tiedot joiden mukaan luita on alueelta joskus löytynyt.

TUTKIMUSHISTORIA

1972 Inventointi M.Lönnberg

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, S.Kivimäki
Havaintomahd.: Ylätasanteella maanajon vuoksi maannokset erinomaisesti näkyvissä. Alatasanteella lepikko ja sen juurakko vaikeuttavat havaintoja.
Laajuuden arviointi: Ala- ja ylätasanne yhteenlaskettuna.
Löydöt: -
Lähilöydöt: Savikylän Koskenkorvan kivikautinen irtolöytökohde 1 km etelään.

Nurmes Kirkkopelto

Hist. ajan kohde

Mjytyyppi: Kalmisto, kirkon paikka
Ajoitus: Historiallinen aika

SIJAINTI

Alue: Porokylä
Peruskartta: 4321 11 POROKYLÄ
Koordinaatit:
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta noin 1,2 km pohjois-luoteeseen,
ns. Kilpelänpelto
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kalmisto alueelle pystytetty myös muistomerkki 1759 puretulle kirkolle, jonka kerrotaan sijainneen viereisellä pellolla. Kirkkoja ollut alueella kaiken kaikkiaan kolme kappaletta. Mahdollisesti Nurmeksen vanhimman kirkon paikka.

TUTKIMUSHISTORIA

Inv. M. Lönnberg 172

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 15.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Alue melko selvä, ei edellyttänyt tarkempaa tutkimusta.
Laajuuden arviointi: Kirkko ja kalmistoalue aidattu kivillä, tosin ei voida olettaa, että nykyisten rajojen sisälle sijoittuvat myös kaikki historiallisen ajan haudat.

Nurmes Havukkalampi 1

Hist. ajan kohde

Mjytyyppi: Tervahauta
Ajoitus: Historiallinen aika

SIJAINTI

Alue: Havukkavaara
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7065\ 10, y = 451\ 94, z = 150$
Etäisyystieto: Etäisyys Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 16,5 km
Laajuus: Noin 15 metriä

PERUSTIEDOT

Melko tiheässä kuusivaltaisessa metsikössä havaittiin laaja epäsäännöllinen kuopanne, josta lähti alaspäin kapea uramainen syvennys. Laajuutensa ja muotonsa perusteella paikka todettiin tervahaudaksi. Kairanäytteessä oli runsaasti hiiltä. Kuopannetta ympäröi vallimainen reunus, jonka halkaisija noin 15 metriä. Tervakuopan syvyys noin 1 metri. Tervahauta on tien ja Havukkalammen välissä.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Havainnointimahdollisuudet olivat hyvät.
Laajuuden arviointi: Emme paikantaneet lähistöltä muita tervahautoja.

Nurmes Pentikkälä 2

Hist. ajan kohde

Mjtyyppi: Mahdollinen mylly
Ajoitus: Historiallinen aika

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: x=7060 90 y=4455 15 z=90-100
Etäisyystieto: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 10 km pohjoiseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee niemessä Pentikkälän tilalla kosken rannassa, niemen korkeimmalla kohdalla. Niemi on voinut aikanaan olla saari. Paikalta löytyi kivikasa, joka saattaa olla lapinraunio. Päällä oli myöhemmän rakennelman jälkiä. Rakennelma oli muodoltaan nelikulmainen ja sen mitat olivat noin 620 x 560 cm. Korkeus oli maksimissaan 150 cm. Rakennelman keskellä oli kuoppa, ja rakennelman ympärillä ja sisällä kasvoi koivua.

Talon emännän mukaan paikalla on ollut mylly, johon raunio saattaa liittyä. Kivikasa voi kuulua myös laajempaan täytemaahan, jota on kasattu myllyä varten. Näiden myöhempien rakennelmien perusteella alueeseen tulee suhtautua varovaisesti.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Havaintomahdollisuuksia heikensi rakennelman päällä oleva kasvillisuus

Nurmes Mujejärvi Koirilammit (W)

Hist. ajan kohde

Mjtyyppi: Tervahauta
Ajoitus: Historiallinen

SIJAINTI

Alue: Mujejärvi Koirilammit
Peruskartta: 4324 04 MUJEJÄRVI 1991
Koordinaatit: x=7075 64 y=4475 14 z= n.200
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 32.1 km koilliseen
Laajuus: 5,6 x 5,5 x 0,85m

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee n. 100 m läntisen Koirilammin pohjoispuolella suon reunalla. Paikalla kasvaa mäntyä, sammalta, puolukkaa ja kanervaa. Maaperä on moreenia. Tervahauta on jyrkkäreunainen ja sijaitsee rinteen ylätasanteella. Tervahaudan mitat ovat 5,6 x 5,0 x 0,85 m.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Kohteen muoto hyvin näkyvissä.
Laajuuden arviointi: Kohde mitattiin.
Lähilöydöt: -

Nurmes Mujejärvi Akonlahti

Hist. ajan kohde

Mjtyyppi: Tervakuoppa
Ajoitus: Historiallinen

SIJAINTI

Alue: Mujejärvi Akonlahti
Peruskartta: 4324 04 MUJEJÄRVI 1 991
Koordinaatit: x= 7075 67 y= 4475 50 z= n.215
Etäisyystieto: Nurmeksens luterilaisesta kirkosta n. 32,3 km koilliseen
Laajuus: n.5x5m

PERUSTIEDOT

Tervakuoppa sijaitsee Akonlahden eteläpuolella kahden harjun välissä olevan jyrkkäreunaisen syvänteen reunalla. Paikalla kasvaa mäntyä, kuusta ja puolukkaa. Maaperä on hiekkaista. Suurempi kuoppa eli varsinainen tervahauta sijaitsee tasanteella jyrkänteen reunalla ja pienempi valumakuoppa rinteessä sen alapuolella. Tervahaudan reunaan tehtiin koekuoppa, josta paljastui hiiltä noin 15 cm syvyydeltä. Suuremman kuopan mitat ovat 2 x 2 m ja pienemmän 1,2 x 1 m.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvät, tervahauta oli selvästi näkyvissä.
Laajuuden arviointi: Kuopat mitattiin.
Lähilöydöt: -

Nurmes Höljäkkä Ukonniemi

Hist. ajan kohde

Mjytyyppi: Hauta
Ajoitus: Historiallinen

SIJAINTI

Alue: Höljäkkä Ukonniemi
Peruskartta: 4314 06 HÖLJÄKKA 1995
Koordinaatit: x= 7036 55 y= 4472 86 z= n. 100
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta 20,5 km kaakkoon.
Laajuus: 1,7 x 0,9 x 0,3 m (selvimmin erottuva painanne)

PERUSTIEDOT

Ukonniemi on Pieliseen pistävä jyrkkärantainen niemi. Alueella kasvaa mäntyä, puolukkaa, mustikkaa ja sammalta. Maaperä oli hyvin kivikkoista.

Perimätiedon mukaan alueelle on tehty hautauksia isonvihan aikana. Alueella havaittiin useita matalia painanteita, jotka saattoivat olla hautoja. Kuopista selvimmin erottuva mitattiin.

TUTKIMUSHISTORIA

1972 Inventointi M.Lönnberg

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Maaperän kivikkoisuus ja kasvillisuus häitäsivät
havainnointia.
Laajuuden arviointi: Kohde mitattiin.
Lähilöydöt: -

Nurmes Kauppatori

Hist. ajan kohde

Mjtyyppi: Hautaus
Ajoitus: Historiallinen

SIJAINTI

Alue: Kauppatori
Peruskartta: 4321 10 NURMES, 1992
Koordinaatit: x= 7049 22 y= 4457 42 z= n.100
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 0,5 km kaakkoon
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Perustuu rakennusmestari Onni Meriläisen antamiin tietoihin, ks. liite.

TUTKIMUSHISTORIA

-

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Ei mahdollisuutta tarkastaa paikan päällä.
Laajuuden arviointi: -
Lähilöydöt: -

Nurmes Salmenkylä 1

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Salmenkylä, Ollila
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = 7044 48, Y = 4448 67, Z = 125
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 9 km lounaaseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Maasto on savipohjaista viljelysmaata, jolta on aikaisemmin löytynyt kivikautinen irtolöytö.

Tapasimme Ollilan talon asukkaat ja suoritimme mahdollisiin kiinteisiin muinaisjäännöksiin viittaavien löytöjen etsintää alueella mutta emme löytäneet irtolöytöjä eikä mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa.

TUTKIMUSHISTORIA

Liuskekeihäänkärki (SOAR 7). Löydetty perunannoston yhteydessä.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
S.Kivimäki
Havaintomahd.: Hyvät
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: -
Lähilöydöt: Savelan talon irtolöytöpaikka sijaitsee n.1 km länteen.

Nurmes Salmenkylä 2

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Salmenkylä, Savelan talo
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = 7043 70, Y = 4448 12, Z = 121
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 10 km lounaaseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Alue on rantapeltoa, joka sijaitsee Viemenenjärven länsirannan ja rannan suuntaisen maantien välissä. Pelto on miltei puhdasta savimaata, jossa on hyvin vähän kiviä joukossa. Maantien ja rannan välinen etäisyys on noin 200-300 m ja Viemenenjärven pinnan korkeus kartan mukaan 115 m.

Savelan talon isäntä Kuittinen muisti löydön ja löytöpaikan. Suoritimme alueella mahdollisten löytöjen etsintää mutta emme löytäneet irtolöytöjä eikä mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa.

TUTKIMUSHISTORIA

Noin 10 m tiestä rantaan päin on aikaisemmin löytynyt reikäkivi, joka saattaa olla kivikirves tai reikänuija (Nurmeksen museo n:o 260/11). Sitä oli viimeistelty tikkaamalla.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
S.Kivimäki
Havaintomahd.: Normaali käytössä oleva kyntöpelto
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: -
Lähilöydöt: Ollilan talon irtolöytöpaikka sijaitsee n.1 km itään.

Nurmes Savikylä 1

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Savikylä, Rätsövän tila
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = 7047 30, Y = 4448 62, Z = 101
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 8 km länsilounaaseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Alue kuuluu Rätsövän maatilaan. Maasto on savipitoista peltoa, jossa on hyvin vähän kiviä joukossa. Pellon keskellä olevassa pienessä metsikössä on lato. Ladolle johtaa pellon halki kapea hiekkatie. Ladon lähetyviltä on aikaisemmin löytynyt kivikautisia esineitä. Alue sijaitsee noin 300 m päässä Kuokkastenjärven länsirannasta.

Haastattelimme talon asukkaita, jotka muistivat em. löydöt ja suoritimme sen jälkeen mahdollisiin kiinteisiin muinaisjäänneksiin viittaavien löytöjen etsintää pellolla, ladon lähetyvillä mutta emme löytäneet mitään.

TUTKIMUSHISTORIA

Aikaisemmat irtolöydöt: Vuonna 1961 diarioitu karjalaistyyppinen taltta (KM 15126/1), tasataltan kaltainen kovasin (Väinö Hämäläisen kokoelma n:o 9) sekä nelisivuinen kourutaltta (Nurmeksen museo n:o 10). Kahden viimeksimainitun diariointipäivät tuntemattomia.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, S.Kivimäki
Havaintomahd.: Normaali käytössä oleva kyntöpelto
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: -
Lähilöydöt: Kuokkastenkosken kivikautinen asuinpaikka-alue (Jokikylä-Purola) sijaitsee Kuokkastenjärven vastarannalla 2 km pohjoiseen.

Nurmes Savikylä 2

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Savikylä, Koskenkorvan tila
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = 7046 54, Y = 4445 70, Z = 125
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 10 km länsilounaaseen
Laajuus: 50 x 50 m

PERUSTIEDOT

Alue on metsän reunassa olevaa hiekkamaata, jonne johtaa polku pellon reunassa kulkevalta kapealta hiekkatieltä pohjoiseen. Metsän reunaan on muodostunut soranoton seurauksena hiekkakuoppa, jonka eteläpuolella sijaitsevaa ojaa kaivettaessa on löytynyt kivikautinen irtolöytö.

Suoritimme mahdollisiin kiinteisiin muinaisjäänöksiin viittaavien löytöjen etsintää hiekkakuopalla tutkimalla sen profiilia ja tekemällä maanomistajan luvalla kaksi koekuoppaa hiekkakuopan luoteispuolelle, metsän reunaan. Emme kuitenkaan löytäneet mitään erikoista eikä edes mitään selkeää kulttuurikerrosta ollut havaittavissa. Aluetta tutkiessamme havaitsimme, ettei varsinainen hiekka-alue jatku kovin pitkälle metsään. Kohdetta on edelleen pidettävä toistaiseksi pelkkänä irtolöytökohteena, joka on suurelta osin tuhoutunut hiekkannostossa.

TUTKIMUSHISTORIA

Maanviljelijä Eero Koukkari löysi v. 1958 em. ojaa kaivaessaan keskentekoisen reikäkiven (Nurmeksen museo n:o D 67).

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, S.Kivimäki
Havaintomahd.: Hiekkakuopan reuna hyvin esillä.
Laajuuden arviointi: Hiekkakuopan kaarevan reunan ja ojan rajoittama alue.
Löydöt: -
Lähilöydöt: Koivistolan kalmistoalue sijaitsee 1 km pohjoiseen.

Nurmes Savikylä 3

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Savikylä, Merilä
Peruskartta: 4321 07 Savikylä
Koordinaatit: X = 7049 50, Y = 4443 25, Z = n.120
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta 13 km länteen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Alue on avointa savipeltoa, joka viettää etelään ja lounaaseen Savijärven itäpuolella. Saven joukossa hieman kiviä. Paikalta on löytynyt kivikautisia löytöjä.

Suoritimme mahdollisiin kiinteisiin muinaisjäännöksiin viittaavien löytöjen etsintää pellolla ja löysimme kvartseja, joista 2 erityisen hyvälaatuisia. Lisäksi löytyi arviolta uuden ajan keramiikkaa (kenties 1600- 1700 luvulta?). Esineet ovat sittemmin kadonneet.

TUTKIMUSHISTORIA

Alueelta saadut kivikautiset löydöt ovat Kansallismuseossa numerolla KM 29243 (diar. 5/1/1996). Toim: Pertti Lipponen, Savijärventie 6, 75650 Savikylä.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 15.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, V.Minkkinen, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, S.Kivimäki
Havaintomahd.: Normaali avoin pelto.
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: Astian paloja, kvartseja. (kadonneet)
Lähilöydöt: Jokikylän Kukkulan irtolöytökohde sijaitsee n.0,5 km pohjoiseen.

Nurmes Soppikangas

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Soppikangas
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7066\ 78$, $y = 450\ 77$, $z = 155$
Etäisyystieto: Etäisyys Nurmeksen ev.lut. kirkosta noin 20 km luoteeseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kävimme alueella, mistä vuonna 1982 on löytynyt kivitaltta (KM 21376, Lönnberg 1972). Alueella paljon ilmeisesti uusia sorakuoppia. Tutkimme kuoppien reunoja ja metsää niiden ympärillä, mutta emme löytäneet mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa. Jos paikalla ollut kivikautinen asuinpaikka, lienee se tuhoutunut.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: kivitaltta (KM 21376)
Inv. M. Lönnberg 1972

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 13.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Havaintomahdollisuudet olivat hyvät. Jos paikalla olisi kiinteä muinaisjäännös, olisi siitä kertovia esineitä tai muita merkkejä havainnut helposti sorakuopissa. Toisaalta koko muinaisjäännös on saattanut hävitä soranoton yhteydessä.
Laajuuden arviointi: -

Nurmes Joutensuo

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus: -

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7061\ 66$ $y = 4454\ 12$ $z = 103$
Etäisyystiedot: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 10 km pohjois-luoteeseen.
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Saatujen tietojen mukaan paikka sijaitsee Joutensuon tilan rinnepellolla, Ylikylän järvestä noin 300 metriä itään. Löytöpaikkaa ei kuitenkaan pystytty paikantamaan. Alue ei näyttänyt topografialtaan esihistorialliselle asutukselle suotuisalta.

TUTKIMUSHISTORIA

M. Lönnberg (Inv. 1973) löysi paikalta kourutaltan KM 19090.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.:

Nurmes Sorjola

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus: Kivikausi?

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7061$ $y = 454$ $z = 103$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev lut. kirkosta noin 11 km pohjois-luoteeseen.
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Paikka sijaitsee Sorjolan mailla. Pellot olivat kyntämättä, joten niitä ei päästy tutkimaan. Talon mansikkamaalta löytyi vähän palanutta luuta, mutta niitä ei otettu talteen. Paikka on vanha irtolöytökohde, johon palaneet luut saattavat liittyä.

TUTKIMUSHISTORIA

Tauno Kuittinen löysi paikalta taltan vuonna 1988.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Heikot. Pellot olivat kokonaan kyntämättä.

Nurmes Pentikkälä 1

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus: -

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7060\ 68$ $y = 4455\ 00$ $z = 100$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 10 kilometriä pohjoiseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Pentikkälän tilalla, noin 150 m etelään Pentikkälän talosta. Kohde on pellolla kosken rannassa. Pelto käveltiin läpi, mutta uusia löytöjä ei tullut.

TUTKIMUSHISTORIA

Yrjö Toivanen löysi paikalta soikean tuluskiven vuonna 1954 (KM 13426).

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Hyvät. Paikka sijaitti juuri kynnetyllä pellolla.

Nurmes Tervalahi

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus: Kivikausi?

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 12 SARAMOJOKI
Koordinaatit: $x = 7062$ $y = 4452$ $z = 95$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev. lut. kirkosta noin 13,5 km luoteeseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Peräjärvellä. Koska löytöpaikka oli ilmaistu lähdetiedoissa epämääräisesti, sen tarkasta sijainnista ei ollut varmuutta. Kohteen läheisiä kynnetyjä peltoja tutkittiin, mutta alueelta ei tullut uusia löytöjä.

TUTKIMUSHISTORIA

Sakari Meriläinen löysi paikalta kourutaltan "purosta 40 m vasemmalle".

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd. Hyvät. Pellot oli kynnetyt.

Nurmes Niemelä

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Porokylä, Niemelä
Peruskartta: 4321 11 POROKYLÄ
Koordinaatit: x=7052 10 y = 4456 85 z= 95
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta 2,2 km koilliseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Niemelän tilalla, Lautiaisjärven itärannalla. Talon pellot olivat auki kynnettyinä, joista pintapoiminnan tuloksena löytyi piin fragmentti (piin tumma väri ja pinta viittaa tuluspiihin) sekä kiilleliuskeen kappale. Liuske on selkeästi hiottu, mahdollisesti liipan fragmentti. Tarkistimme myös muiden ympärillä olevien talojen kynnetyt pellot, pintapoiminnan tuloksena niistä ei löytynyt muuta kuin resenttiä keramiikkaa.

TUTKIMUSHISTORIA

Aik.löydöt: KM 13885 hioin (1956), KM 19088 taltta (1973).
Tark. E. Ahtela 1987.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 15.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Melko hyvät. Pellot oli kynnetty auki.
Laajuuden arviointi: -

Nurmes Käpälyskoski

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus:

SIJAINTI

Alue: Ylikylä
Peruskartta: 4321 11 POROKYLÄ
Koordinaatit: $x= 7057\ 87\ y= 4453\ 70\ z= 100$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta noin 7,5 km luoteeseen
Laajuus:

PERUSTIEDOT

Irtolöytökohteen tarkastus, irtolöytö KM:3162 tasatalta vuodelta 1895. Mitään kivistä viittaavaa ei kosken rannalta löytynyt. Koskea myötäilevän tien yläpuolella sijaitsevasta pellostä löytyi pintapöimintana savikuonaa, 5 palaneen saven kappaletta sekä 2 palaa resenttiä keramiikkaa. Läheisen tilan isäntä Alpo Suhonen kertoi, että alue oli peltoa jo hänen ollessaan nuori.

TUTKIMUSHISTORIA

Aik.löydöt: KM 3162 tasatalta (1895)
Tark. E. Ahtela 1987

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Melko hyvät
Laajuuden arviointi: -

Nurmes Vanha pappila

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus: -

SIJAINTI

Alue: Porokylä
Peruskartta: 4321 11 POROKYLÄ
Koordinaatit: x= 7051 03 y= 4456 27 z= 108
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut.kirkosta noin 1 km koilliseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Irtolöytökohde sijaitsee Porokylässä 1000 m kylän keskustasta, Pohjoispään? tien varrella. Irtolöytö on tehty vanhan pappilan entisestä pellostä (1971).

Vanhan pappilan pellot olivat nurmikkoja, lukuunottamatta pientä kasvi- ja perunamaata. Näistä ei löytynyt mitään pintapöimintana, eikä mikään paikalla viitannut kiinteään muinaisjäännökseen. Todennäköisesti irtolöytökohde.

TUTKIMUSHISTORIA

Aik.löydöt: KM 18363 tasatalta, 1971

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 15.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Huonot, nurmikenttä.
Laajuuden arviointi: -

Nurmes Pieni-Saramojärvi

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytökohde
Ajoitus: -

SIJAINTI

Alue: Pieni-Saramojärvi
Peruskartta: 4323 03 PETÄISKYLÄ
Koordinaatit: $x = 7066$ 35 $y = 4460$ 28 $z = 130$
Etäisyystieto: Nurmeksen ev.lut. kirkosta n. 21 km koilliseen.
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kohde sijaitsee Pienen-Saramojärven Laukanlahden itärannalla. Paikalta on Lahtelan ja Laukkalan välistä tietä korjattaessa löytynyt tikattu kivikirves jonka terä on murtunut. Laukkalan tilaa emme paikallistaneet kartalta, joten kävimme Lahtelassa. Maasto oli tilan pohjoispuolella kivikkoista ryteikköä, missä kasvoi lehtipuita ja kuusia. Talon eteläpuolella oli peltoa mutta ne olivat ummessa, mikä esti pintalöytöjen etsinnän. Talo ja osittain pellotkin sijaitsivat lupaavalla terassilla. Pellon laidasta talon eteläpuolelta löysimme pellolle johtavan tien pinnasta muutamia kvartseja mutta ne eivät olleet kovin hyvälaatuisia. Niiden kvartsien perusteella ei kohteen luokitusta voi muuttaa irtolöytökohteesta asuinpaikaksi.

TUTKIMUSHISTORIA

Tikattu kirves löytyi Lahtelan ja Laukkalan tilojen välistä tietä korjattaessa. Nurmeksen museoon löydön toimitti konstaapeli Kalle Kortelainen.

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 14.5.1998
Tarkastajat: M.Lavento, K.Mannermaa, A.Metso, N.Peltonen,
T.Tanskanen
Havaintomahd.: Melko huonot, koska talon pohjoispuoli oli kivikkoista ja ryteikköistä metsikköä ja talon pellot olivat ummessa.
Laajuuden arviointi: -

Nurmes Lipinlahti Taipaleniitty

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Lipinlahti Taipaleniitty
Peruskartta: 4323 01 LIPINLAHTI, 1991
Koordinaatit: x= 7047 70 y= 4465 27 z= n. 110
Etäisyystieto: Nurmeksen luterilaisesta kirkosta n. 10,5 km kaakkoon
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Lipinlahdessa sijaitsevaan Pyssylampeen laskee pohjoisesta puro, johon puolestaan Taipaleniityn Taipaleen talon kohdalla laskee pienempi puro. Puron kaakkoispuoli on melko loivaa peltomaastoa, jossa ei voitu havaita selviä muinaisia rantamuodostumia.

Pelloilta löytyi yksi kvartsi-iskos, muttei mitään kiinteään asuinpaikkaan viittaavaa.

TUTKIMUSHISTORIA

1987 Tarkastus Reijo Meriläinen
Löydöt: KM 24023 (soikea reikäkivi)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: P. Halinen, H. Anttila, E. Kämäräinen, K. Salo, S. Silvonen,
K. Vajanto
Havaintomahd.: Hyvät, pelto oli kynnetty.
Laajuuden arviointi: -
Lähilöydöt: KM 24023 (soikea reikäkivi)

Nurmes Kuusisto

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytöpaikka
 Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Jokikylä
 Peruskartta: 4321 08 Karhunpää
 Koordinaatit: X = 7050 90 Y = 4449 90 Z = 105
 Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 8 km länteen
 Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Kuusiston talon ja Lingonjärven välinen järvelle viettävä rinne. Löytynyt mudan ja saven rajasta kynnettäessä rantapeltoa.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: KM 19 086 (kourutaltoa)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivää: 11.5.1998
 Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
 V.Minkkinen
 Havaintomahd.: Huonot, pelto oli ummessa.
 Laajuuden arviointi: -
 Löydöt: -
 Lähilöydöt: Niittylehdon kivikautinen asuinpaikka n. 1 km itään

Nurmes Vinkerranta Haverila

irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Nurmeskylä
Peruskartta: 4321 10
Koordinaatit: X = 7047 00 Y = 4456 00 Z = ?
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 2 km lounaaseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Vinkerin rannasta Haverilan maalta, virsta Pielisesta. Diarointi vuodelta 1886. Tarkastelimme ojien profiileita. Maasto kivikkoista.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: KM 2573 (tasatalta)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen, V.Minkkinen
Havaintomahd.: Huonot, vain ojien profiileita paljaina.
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: -
Lähilöydöt: Uuden hautausmaan kivikautinen asuinpaikka n. 4 km luoteeseen

Nurmes Kokonpuro

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytöpaikka
 Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Nurmeskylä
 Peruskartta: 4321 10
 Koordinaatit: X = 7046 80 Y = 4451 26 Z = 100
 Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 7 km lounaaseen
 Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Maaperä savea. Pellot ummessa, joten löytöjen etsintä mahdotonta.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: Soar nro. 643 (kiviesine)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
 Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
 V.Minkkinen
 Havaintomahd.: Huonot, ei paljasta maata näkyvillä.
 Laajuuden arviointi: -
 Löydöt: -
 Lähilöydöt: Hiekkamäen kivikautinen asuinpaikka n. 3 km luoteeseen

Nurmes Lamminpää

Irtolöytökohde

Mjtyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Salmenkylä
Peruskartta: 4321 10
Koordinaatit: X = 7041 80 Y = 4451 60 Z = 110
Etäisyystieto: Nurmeksen kirkosta n. 9,5 km lounaaseen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Tarkastelimme soratien leikkauksen profiilia. Maaperä oli hyvin kivikkoista moreenia.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: Soar nro. 647 (kivihakku)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 12.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
V.Minkkinen
Havaintomahd.: Huonot.
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: -
Lähilöydöt: Hiekkamäen kivikautinen asuinpaikka n. 7,5 km pohjois-
luoteeseen

Nurmes Kuokkastenkoski Pöyhölä

Irtolöytökohde

Mjytyyppi: Irtolöytöpaikka
Ajoitus: Kivikausi

SIJAINTI

Alue: Jokikylä
Peruskartta: 4321 08 Karhunpää
Koordinaatit: X = 7051 25 Y = 4447 95 Z = 107
Etäisyystieto: Nurmeksens kirkosta n. 9,5 km länteen
Laajuus: -

PERUSTIEDOT

Pöyhölään tien varresta olevalta alavalta savipellolta, auran viilloksesta.. Karhunpäänjoen länsiranta.

TUTKIMUSHISTORIA

Löydöt: KM 16 493 (liuskeinen kourutaltoa)

INVENTOINTI 1998

Tarkastuspäivä: 11.5.1998
Tarkastajat: E.Mikkola, S.Kivimäki, S.Lehtolainen, E-L.Leppänen,
V.Minkkinen
Havaintomahd.: Hyvät, pelto aurattu.
Laajuuden arviointi: -
Löydöt: -
Lähilöydöt: Kokkolan kivikautinen asuinpaikka n. 1,5 km kaakkoon

NURMEKSEN INVENTOINTI

Ryhmä 1

Värinegatiivit 1.0-1.26

Kuva nro	Kohde, suunta, kuvaaja, päivämäärä
1.0	Nurmes, Kuokkastenkoski, maisemakuva. Eeva-Liisa Leppänen, 11.5.1998.
1.1.	Nurmes 2, Jokikylä, Kokkola. Kivikautinen asuinpaikka, yleiskuva lännestä talon suuntaan. Eeva-Liisa Leppänen, 11.5.1998.
1.2	Nurmes 3, Purola, Hiekkämäki. Yleiskuva, otettu etelästä rinteän alapuolella olevalta pellolta. Eeva-Liisa Leppänen, 11.5.1998.
1.3	Nurmes 3, Purola, Hiekkämäki. Kuva hiekkakuopasta, otettu idästä. Eeva-Liisa Leppänen 11.5.1998.
1.4	Nurmes, Jokikylä, Kuusisto. Kuva rantaterassista (alava rinne talon ja Lingonjärven välissä) josta löytö on, pohjoiseen kuvattuna. Eeva-Liisa Leppänen, 11.5.1998.
1.5	Nurmes 4 Porokylä, uusi hautausmaa. Punamultänäyte maaleikkauksesta koivun juurelta, jalkakäytävän vierestä, kuva etelästä. Eeva-Liisa Leppänen, 11.5.1998.
1.6	Nurmes, Nurmeskylä, Vinkerranta, Uuro. Esikeraaminen asuinpaikka, yleiskuva harjanteelta tieltä päin (pohjois-koillisesta). Kuvan oikeassa laidassa kiviröykkiöitä, vasemmassa hiesutasanne (josta kvartsi-iskokset). Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.7	Nurmes, Nurmeskylä, Kokonpuro. Kiviesineen löytöpaikka (SOAR 2), kuva kuopasta, etelästä. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.8	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Kuva pyyntikuopasta nro 3, vallit osittain näkyvissä, kuvattu koillisesta. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.9	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Kuva pyyntikuopasta nro 2, osittain tuhoutunut, kuvattu etelä-lounaasta. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.10	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Kuva pyyntikuopasta nro 1, kuvattu koillisesta. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.11	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Profiilikuva kuopan nro 2 vallin eteläseinästä (kaksoispuodsolista). Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.12	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Kuva pyyntikuopasta nro 4, kuvattu luoteesta.. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.13	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Kuva pyyntikuopasta nro 5, kuvattu koillisesta. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.14	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Yleiskuva kahdesta pyyntikuopasta Kumpulammen lounaispuolelta jyrkästä rinteestä. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.15	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Kuva kuopasta Kumpulammen eteläpuolelta, kuva koillisesta. Sanna Kivimäki, 12.5.1998.
1.16	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Munuaisenmuotoinen kuoppa Kumpulammen pohjoispuolella, kuva lännestä. Samu Lehtolainen, 13.5.1998.
1.17	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Rännillinen tervahauta Kumpulammen pohjoispuolella, kuva etelästä. Samu Lehtolainen, 13.5.1998.
1.18	Nurmes 18, Jokikylä, Lamminkangas. Pitkänomainen painauma Kumpulammen pohjoispuolella, kuvattu idästä. Samu Lehtolainen, 13.5.1998.
1.19	Nurmes, Savikylä, Rätsövä. Kolmen esineen löytöpaikka, Rätsövän talon länsipuolella, kuvattu lännestä itään. Samu Lehtolainen, 13.5.1998.
1.20	Nurmes, Jokikylä, Kukkula. Avoin peltoala, jossa suoritettiin pintapöimintää, lähellä irtolöytöpaikkaa. Kuva luoteesta. Samu Lehtolainen, 13.5.1998.
1.21	Nurmes 17, Jokikylä, Juutilankangas, Seppola. Pyyntikuoppa, kuvattu etelästä. Samu Lehtolainen, 13.5.1998.
1.22	Nurmes 19, Jokikylä, Niittylehto. Kampakeraaminen asuinpaikka, kuva etelästä. Veijo Minkkinen, 14.5.1998.

- 1.23 Nurmes 19, Jokikylä, Niittylehto. Kampakeraaminen asuinpaikka, kuva idästä. Veijo Minkkinen, 14,5,1998.
- 1.24 Nurmes 19, Jokikylä, Niittylehto. Kampakeraaminen asuinpaikka, kuva pohjoisesta. Veijo Minkkinen, 14.5.1998.
- 1.25 Nurmes 19, Jokikylä, Niittylehto. Kampakeraaminen asuinpaikka, kuva lännestä. Veijo Minkkinen, 14.5.1998.

Ryhmä 2

Mustavalkonegatiivit: 2:3 - 2:14

Kuva nro:	Kohde, suunta, kuvaaja, pvm
2:3	Saramo, Piimäpuro, kivikautinen asuinpaikka, NW-SE, K. Mannermaa, 11.5.1998
2:4	Ylikylä, Pekkala, kivikautinen asuinpaikka, W-E, K.Mannermaa, 11.5.1998
2:6	Ylikylä, Viitaniemi 2., kivikautinen asuinpaikka, N-S, N.Peltonen, 12.5.1998
2:8	Ylikylä, Havukkalampi 2., pyyntikuoppa, W-E, A.Metso, 13.5.1998
2:11	Ryhmä no:2, E.Mikkola, 15.5.1998
2:12	Ylikylä, Kämpäläkoski, irtolöytökohde, SW-NE, K.Mannermaa, 11.5.1998
2:13	Ylikylä, Pentikkälä, hist.ajan myllynpaikka, SW-NE, N. Peltonen, 12.5.1998
2:14	Saramo, Piimäpuro, kivikautinen asuinpaikka, S-N, A. Metso, 13.5.1998

DIALUETTELO

Ryhmä 2

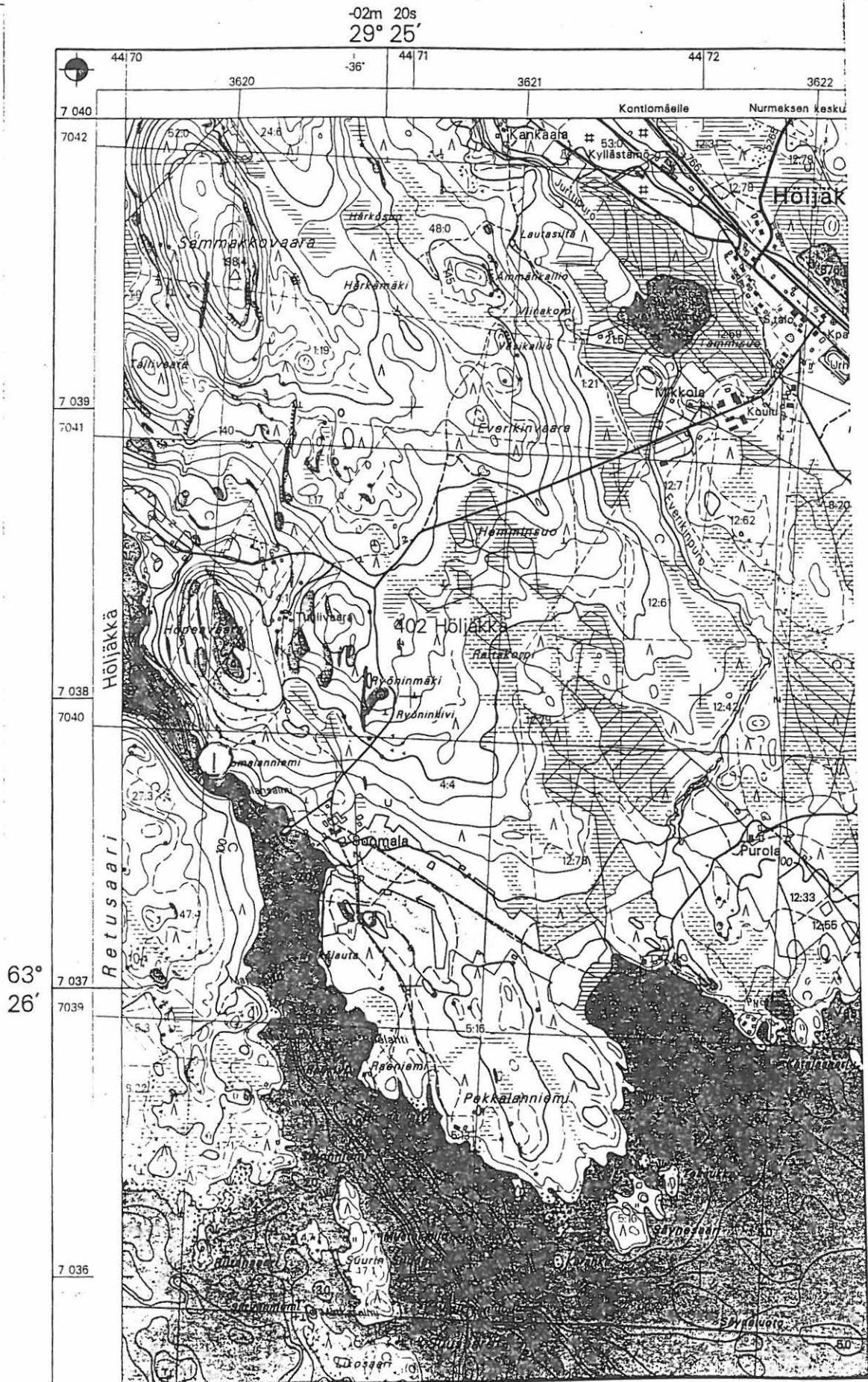
Diat: 2:1-2:19

Kuva nro	Kohde, suunta, kuvaaja, pvm
2:1	Ylikylä, Mäkelä, kivikautinen asuinpaikka, NW-SE, K. Mannermaa, 11.5.1998
2:5	Ylikylä, Viitaniemi 1., kivikautinen asuinpaikka, SW-NE, N. Peltonen, 12.5.1998
2:7	Ylikylä, Urheilukenttä, sorakuopan reunaprofiili, W-E, N. Peltonen, 12. 5 1998
2:9	Saramo, Poroinjärvi 2. pyyntikuoppa, SE-NW, A. Metso, 13.5.1998
2:10	Ylikylä, Urheilukenttä, osittain tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka sorakuopan toiselta laidalta kuvattuna, W-E, N. Peltonen, 12.5.1998
2:14	Ylikylä, Pentikkälä, hist. ajan myllynpaikka, SW-NE, N. Peltonen, 12.5.1998
2:15	Ylikylä Pentikkälä, hist. ajan myllynpaikka, SW-NE, N. Peltonen, 12.5.1998
2:16	Ylikylä, Viitaniemi 2., kivikautinen asuinpaikka, NE-SW, N. Peltonen, 12.5.1998
2:17	Ylikylä, Havukkalampi 2., pyyntikuoppa, SW-NE, A. Metso, 13.5.1998
2:18	Ylikylä, Havukkalampi 1., tervahauta, S-N, A. Metso, 13.5.1998
2:19	Saramo, Pörtsy, N-S, mahd. pyyntikuoppa, A. Metso, 13.5.1998

Ryhmä 3

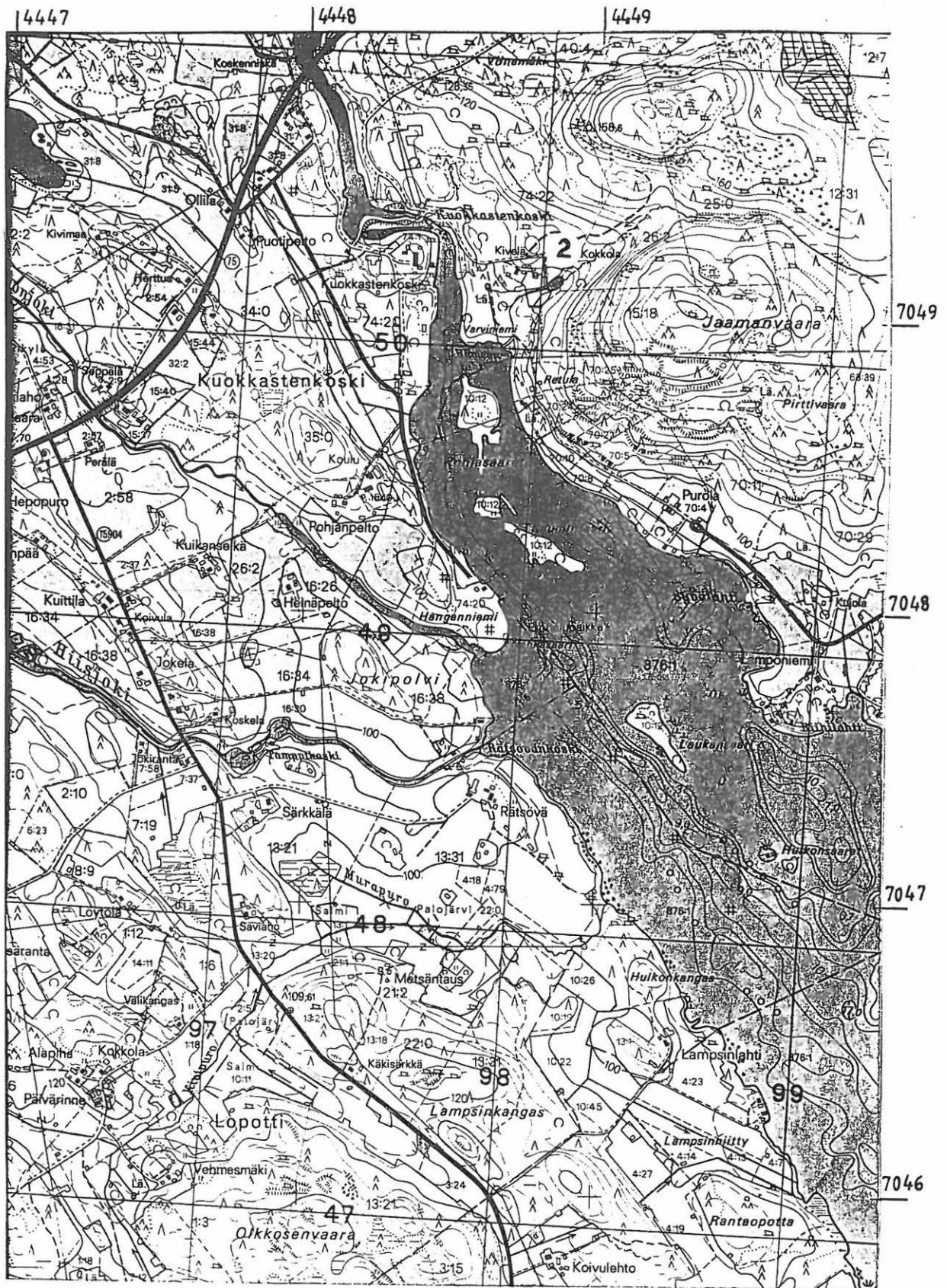
- 1 Ryhmäkuva, kuvassa Helena Anttila, Elisa Kämäräinen, Kati Salo, Krista Vajanto, Sarianna Silvonen
2. Nurmes Mujejärvi Koirilammit W, tervahauta, NE, P. Halinen
3. Nurmes Mujejärvi Koirilammit E, pyyntikuopan vallin profiili, K. Salo
4. Nurmes Mujejärvi Koirilammit E, pyyntikuoppa, E. K. Salo
5. Nurmes Mujejärvi Multiniemi, rantatörmä ja liesi, NE. P. Halinen
6. Nurmes Mujejärvi Kalmoniemi, asuinpaikka, SW, K. Vajanto

7. Nurmes Mujejärvi Kalmoniemi, kalmisto, hauta 3, SW. K. Vajanto
8. Nurmes Mujejärvi Kalmoniemi, kalmisto, hauta 2, SW. K. Vajanto
9. Nurmes Mujejärvi Kalmoniemi, kalmisto, hauta 1, SW. K. Vajanto
10. Nurmes Mujejärvi Akonlahti, tervahauta, E. K. Salo
11. Nurmes Mujejärvi Koirilammit E2, pyyntikuoppa, E. E. Kämäräinen
12. Nurmes Rapavaara Syvälampi, pyyntikuoppa, SW. K. Salo
15. Nurmes Häljällä Maunola, pelto, NW. E. Kämäräinen
17. Nurmes Häljällä Maunola, pelto polulta peltoa kohden. E. Kämäräinen
19. Nurmes Taipaleniitty, asuinpaikka, NE. S. Silvonen.
21. Nurmes Höljällä Hetesuo, asuinpaikka, NW. S. Silvonen
23. Nurmes Häljällä Hetesuo, asuinpaikka, W. S. Silvonen
25. Nurmes Häljällä Suomalanniemi, asuinpaikka, NW. S. Silvonen
26. Nurmes Joutenlampi Lammintauskangas, pyyntikuopat, NW. S. Silvonen

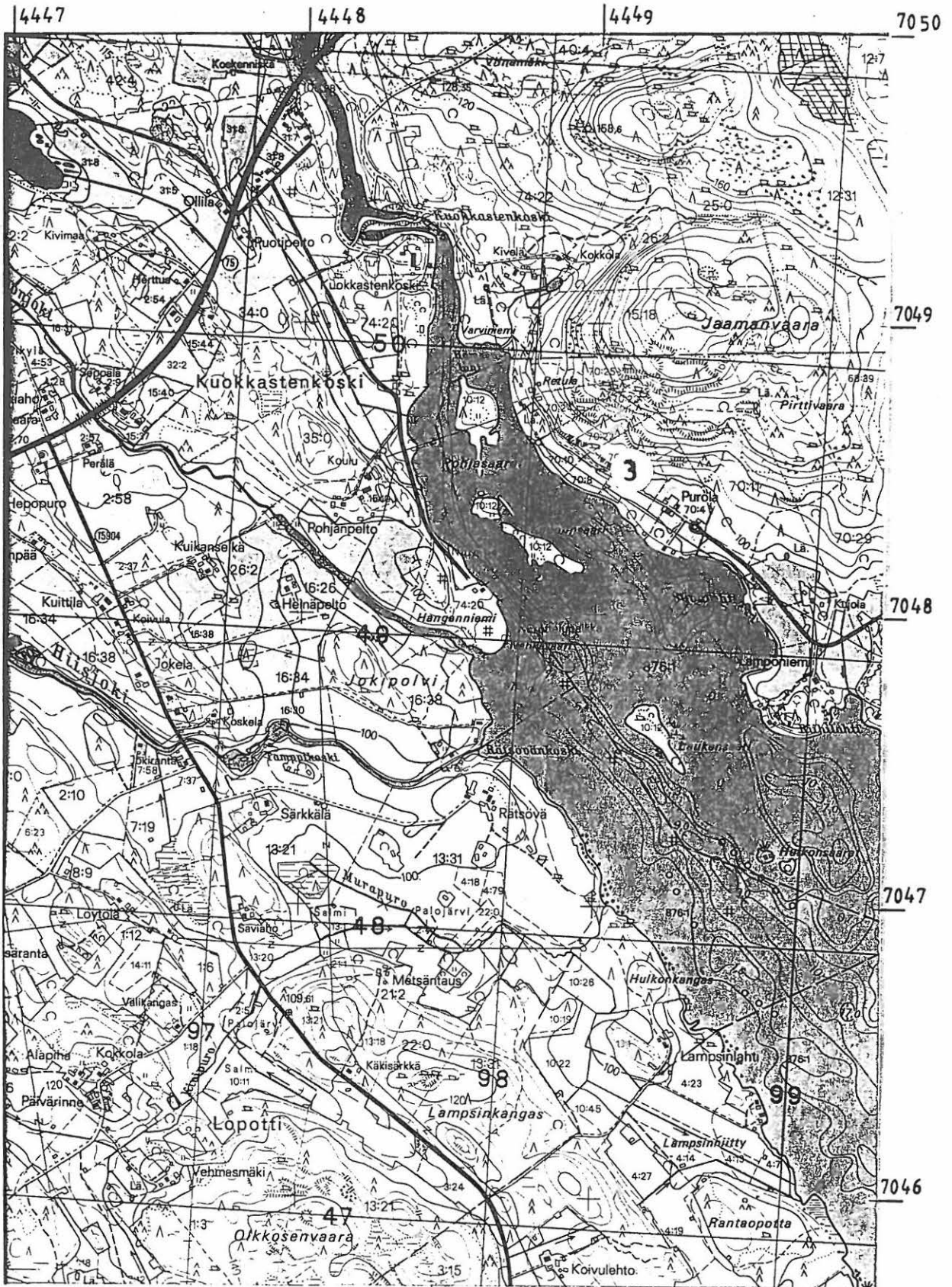
Ote peruskartasta 4314 06 HÖLJÄKKÄ, 1995

Nurmes 2 Jokikylä Kokkola

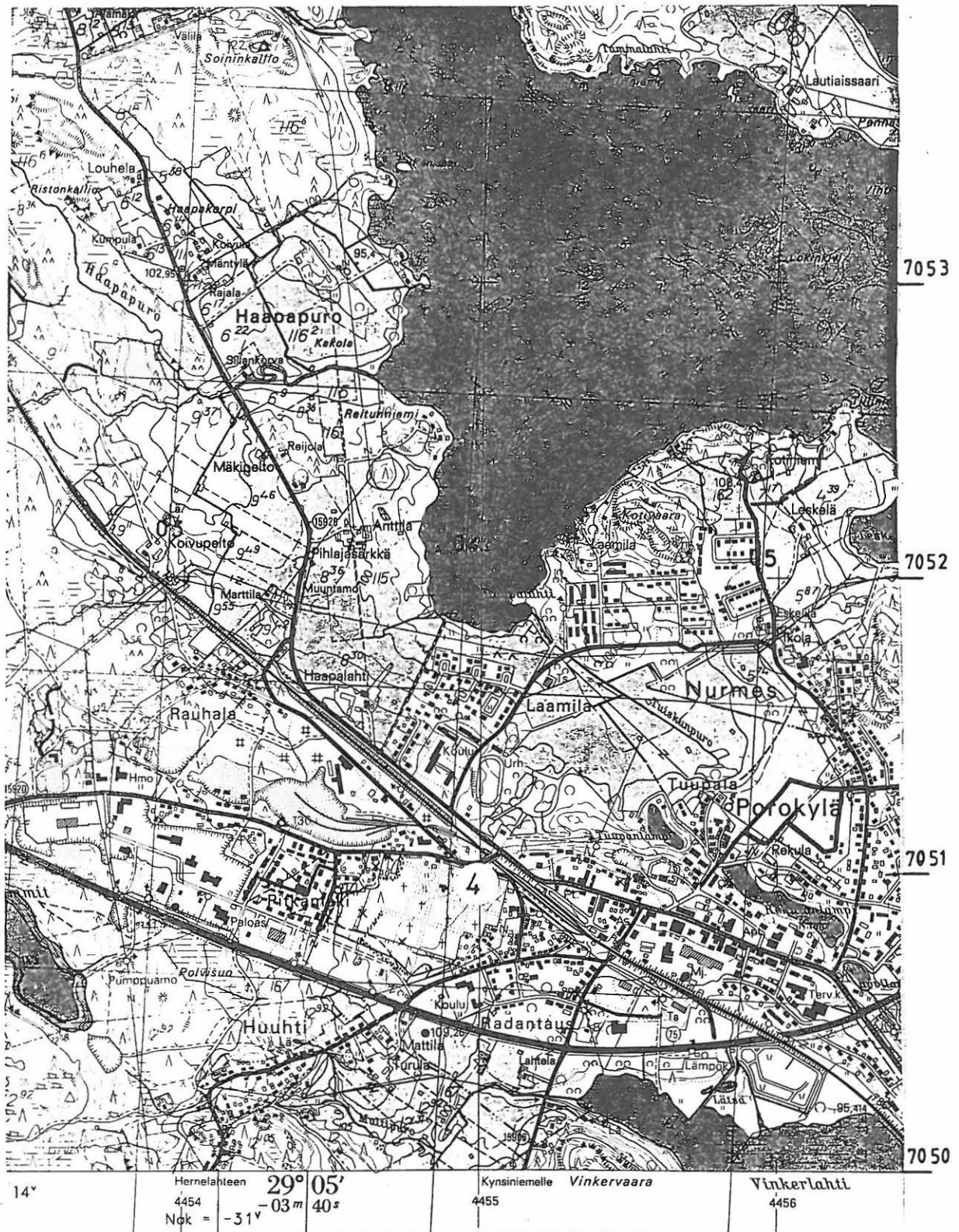
Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes 3 Purola Hiekkamäki

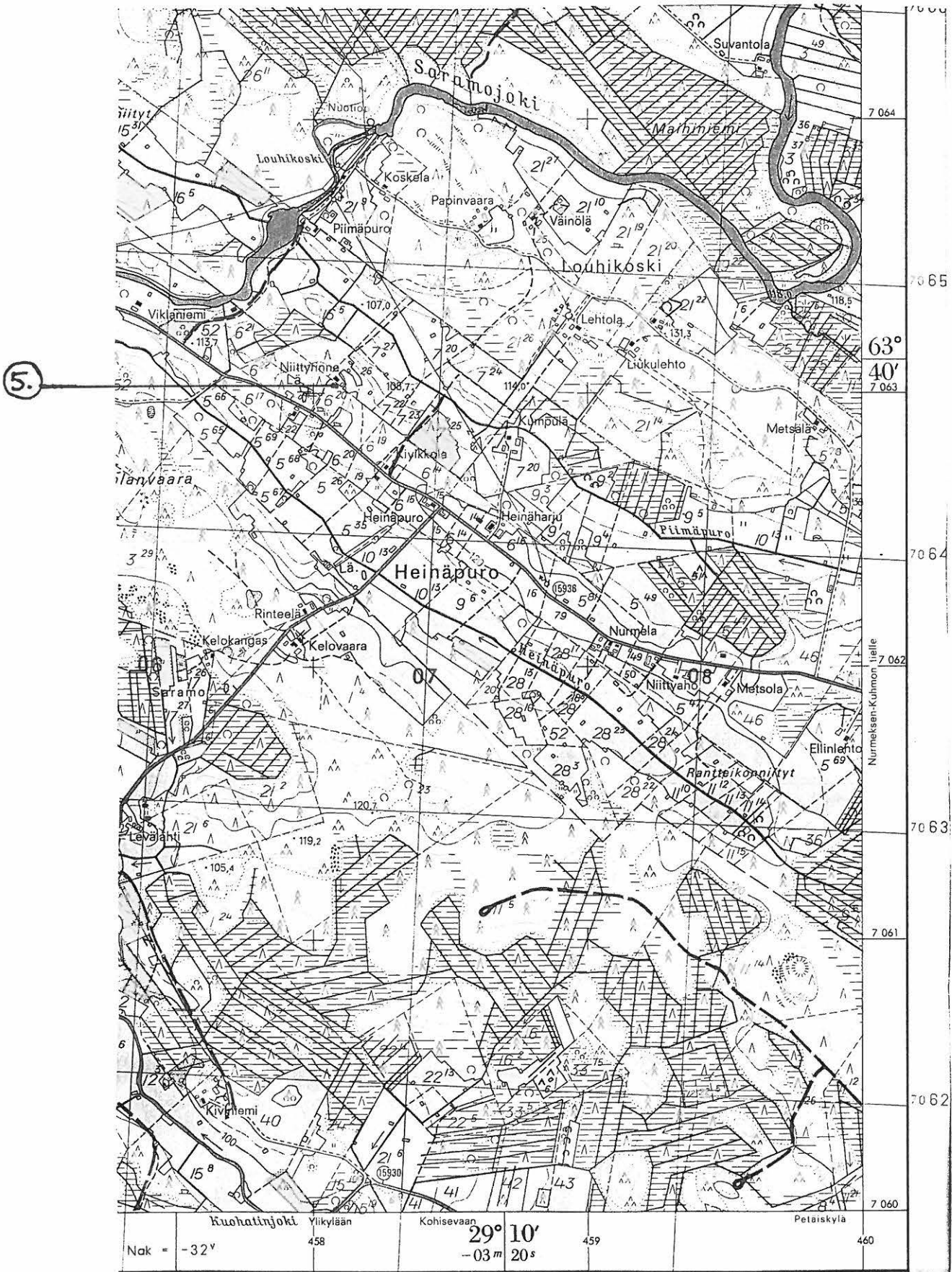
Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes 4 Porokylä Uusi hautausmaa

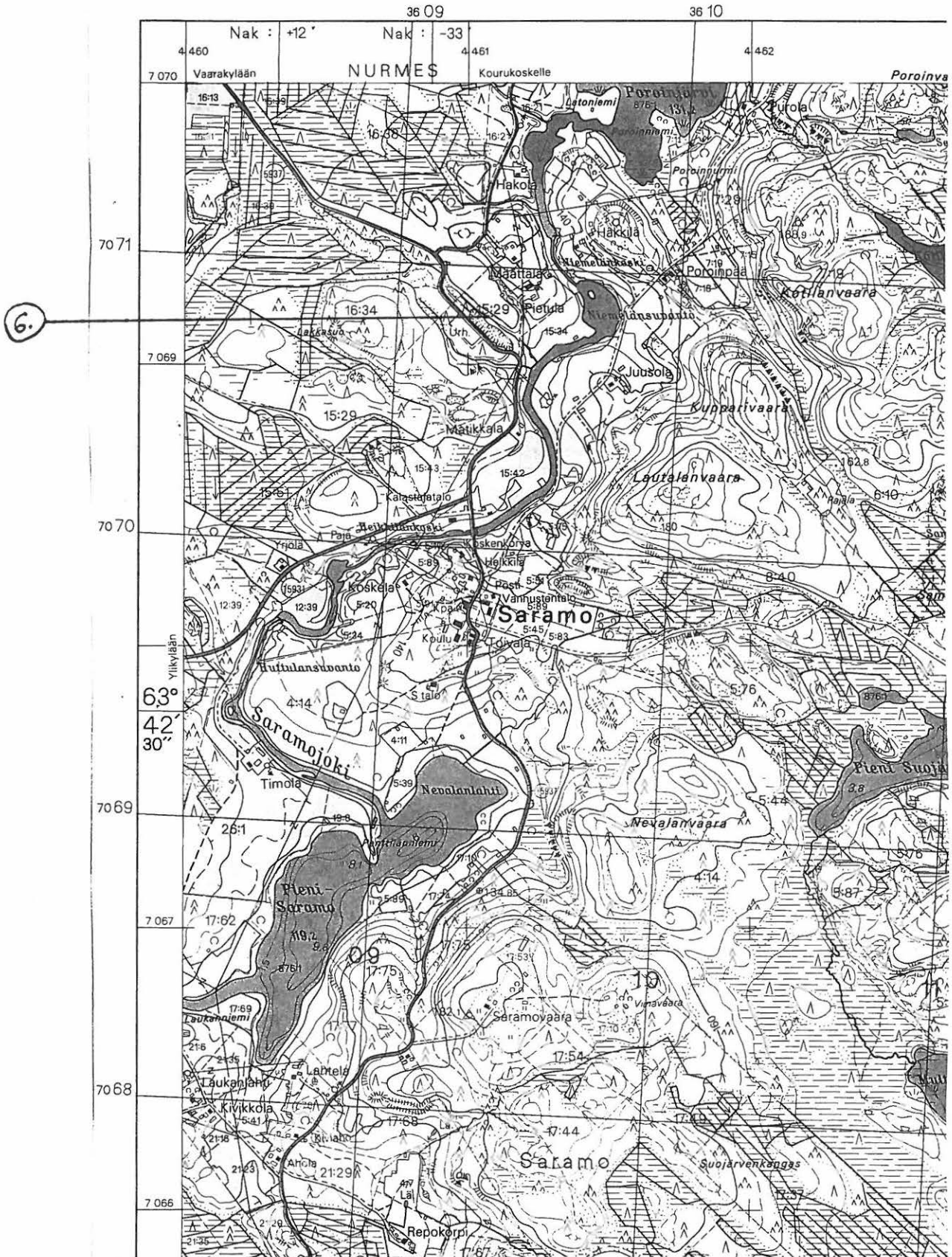
Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, Helsinki 1984

Nurmes 5 Niittyrinne

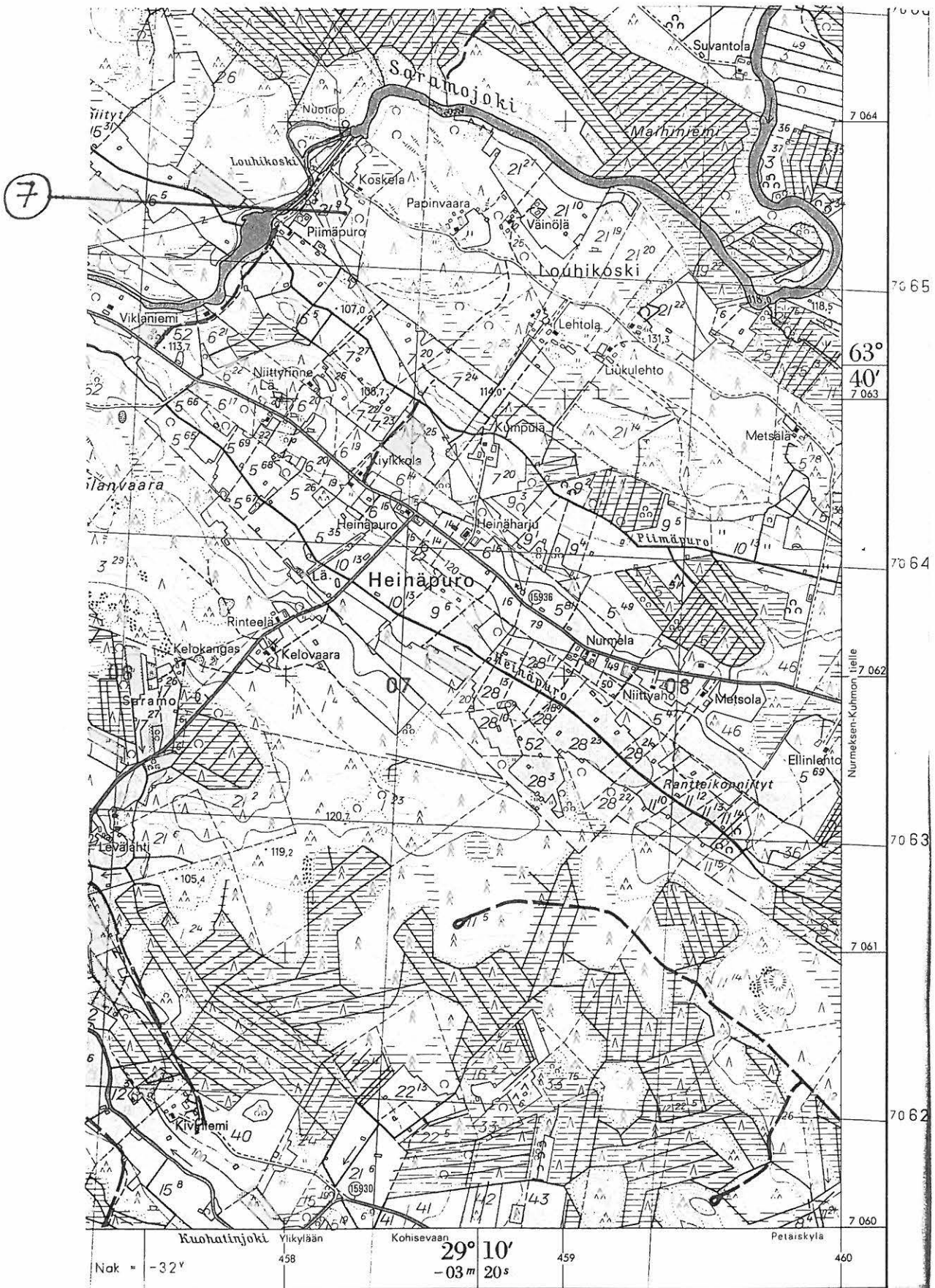

Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI

Nurmes 6 Pietula

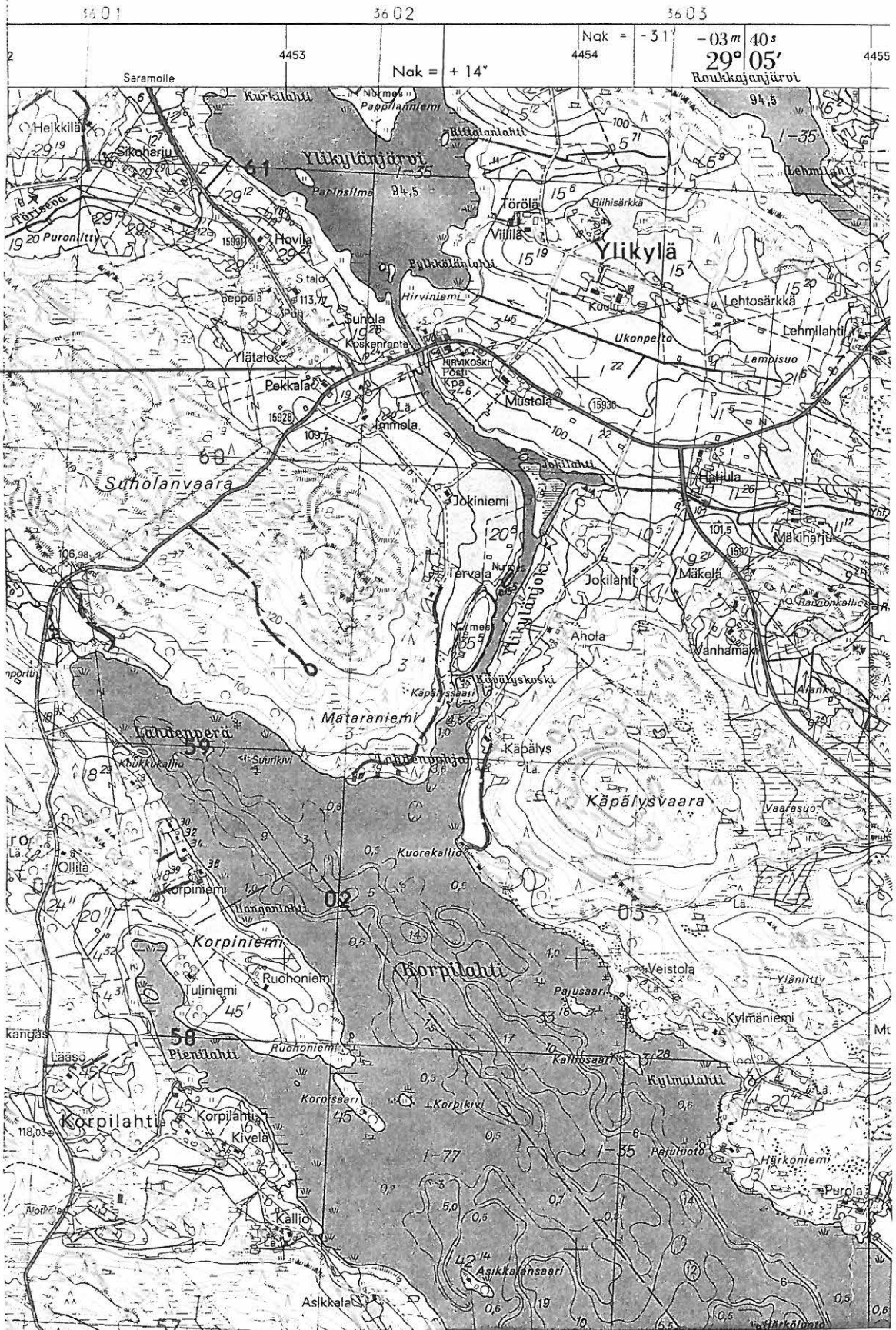

Ote peruskartasta 4323 03 PETÄISKYLÄ

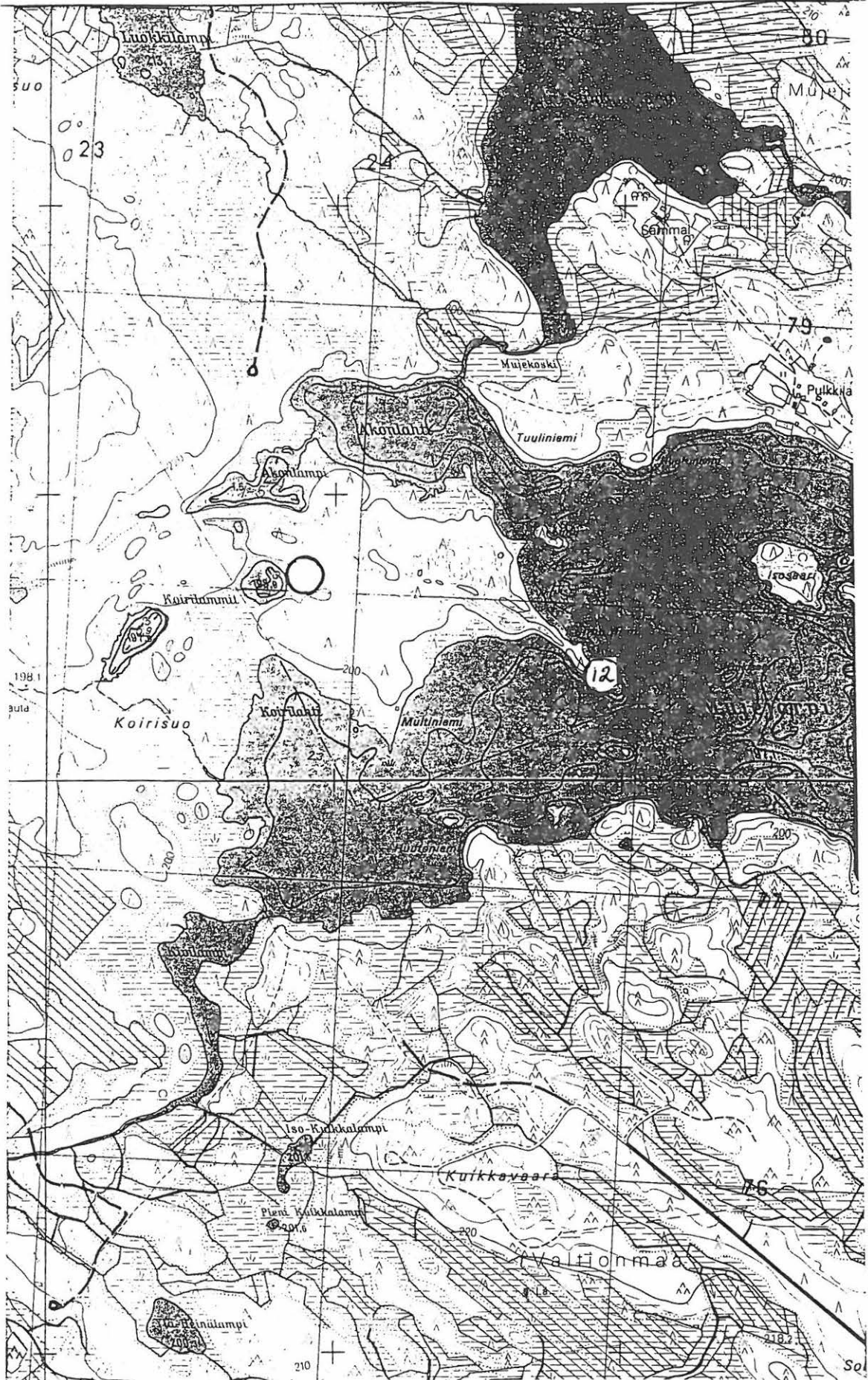

Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI

9.

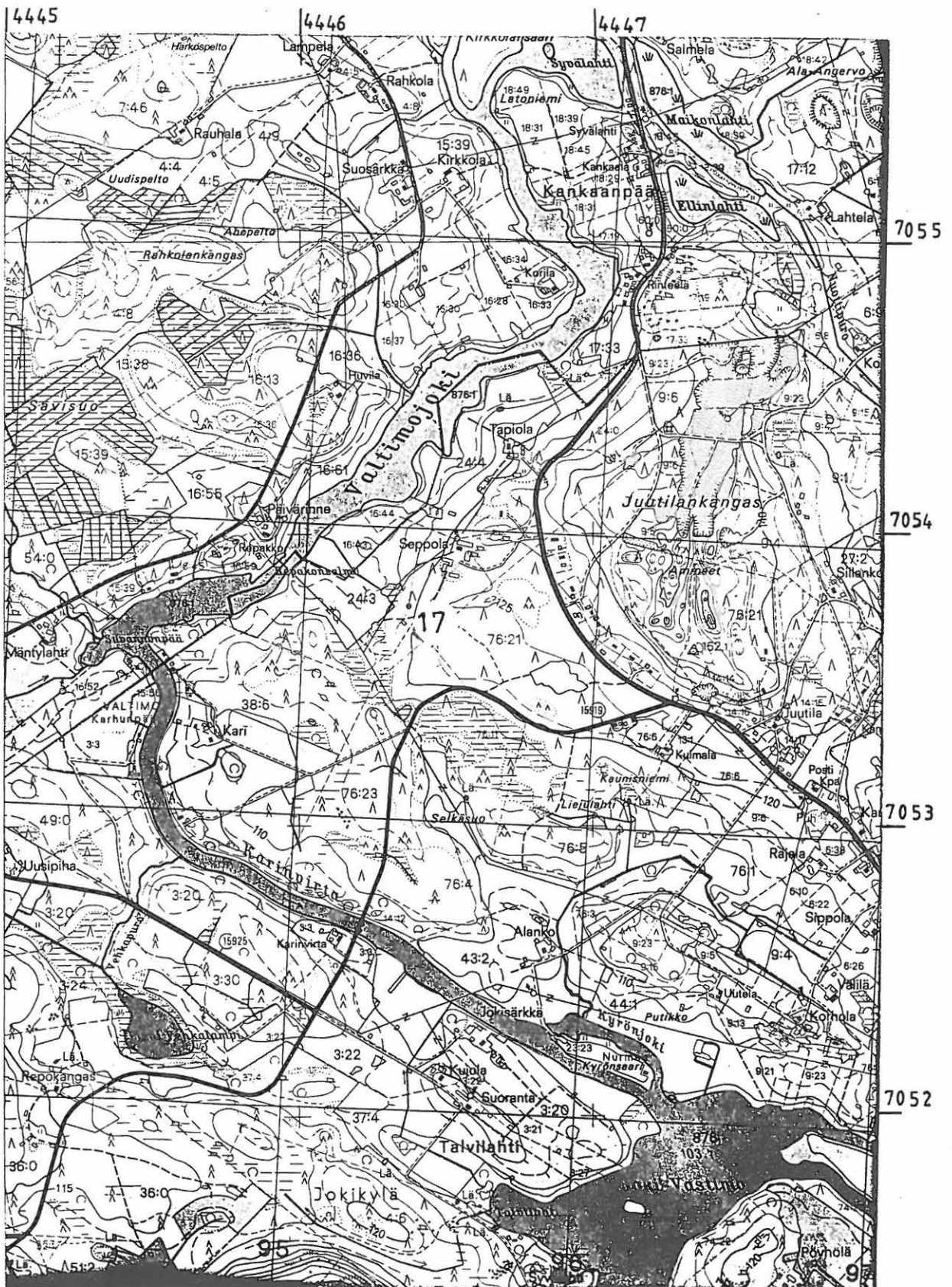

Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ

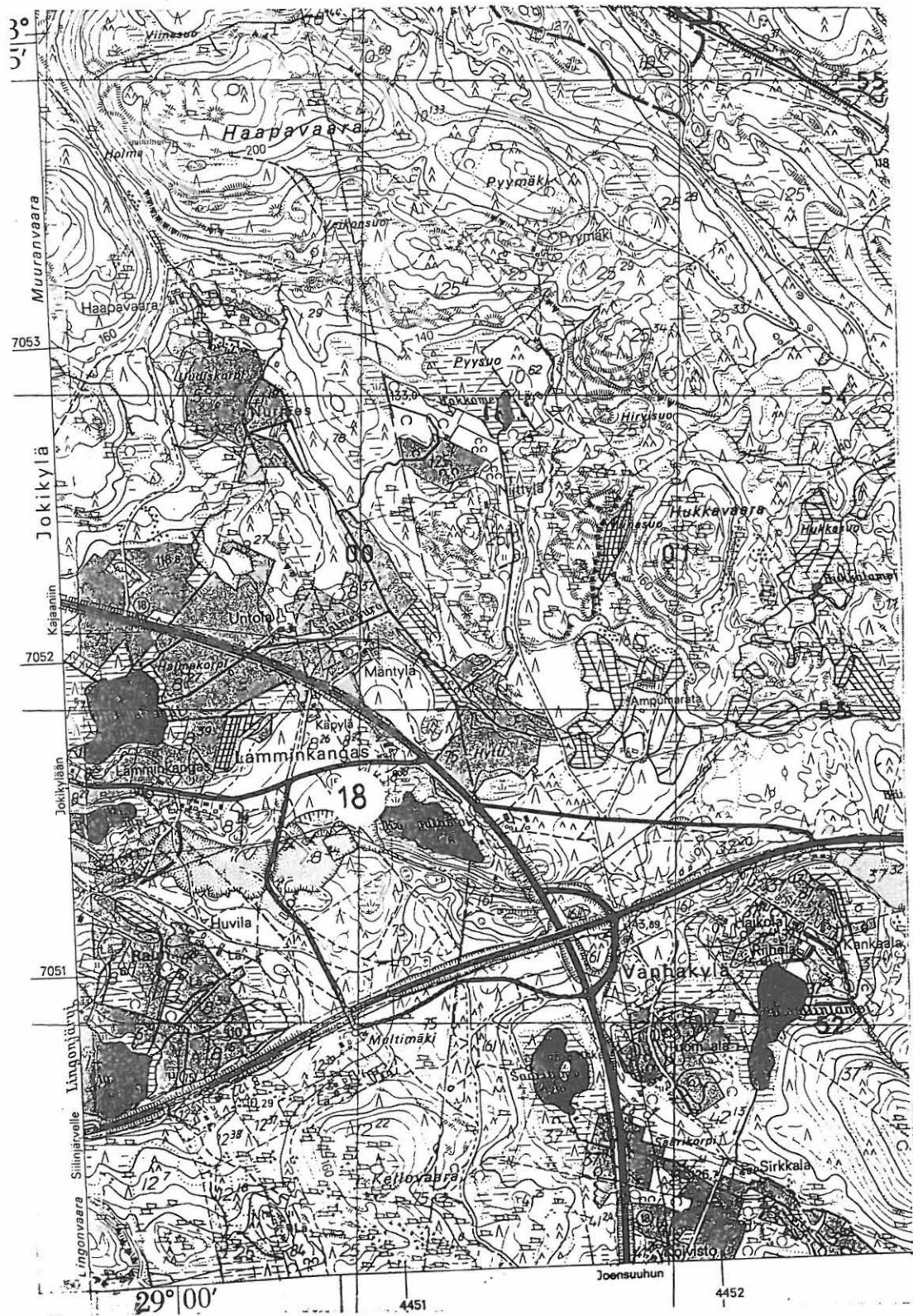
Ote peruskartasta 4324 04 MUJEJÄRVI, 1991

Nurmes 17 Jokikylä Juutilankangas Seppola

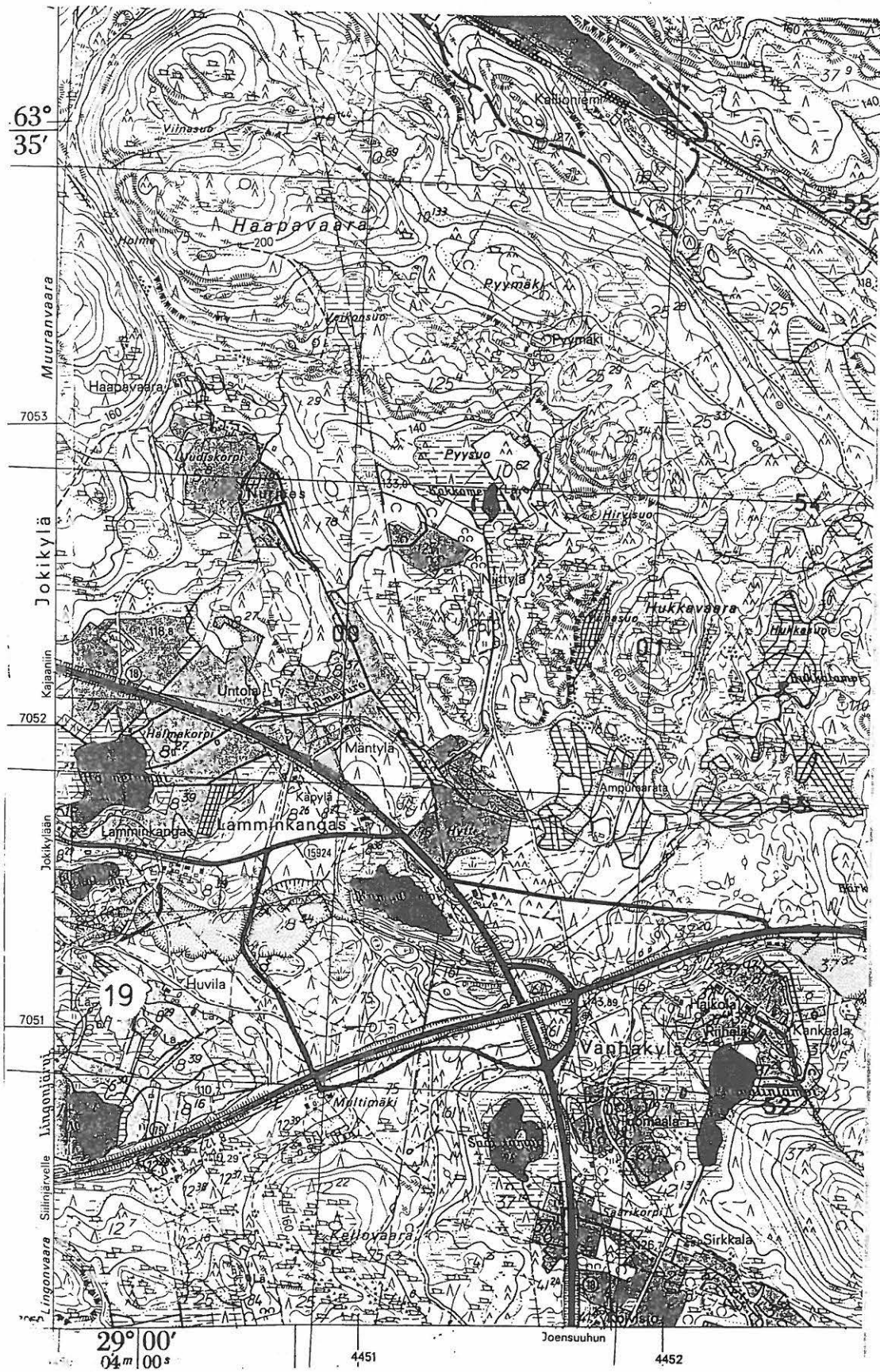
Ote peruskartasta 4321 08 KARHUNPÄÄ, Helsinki 1993

Nurmes 18 Jokikylä Lamminkangas

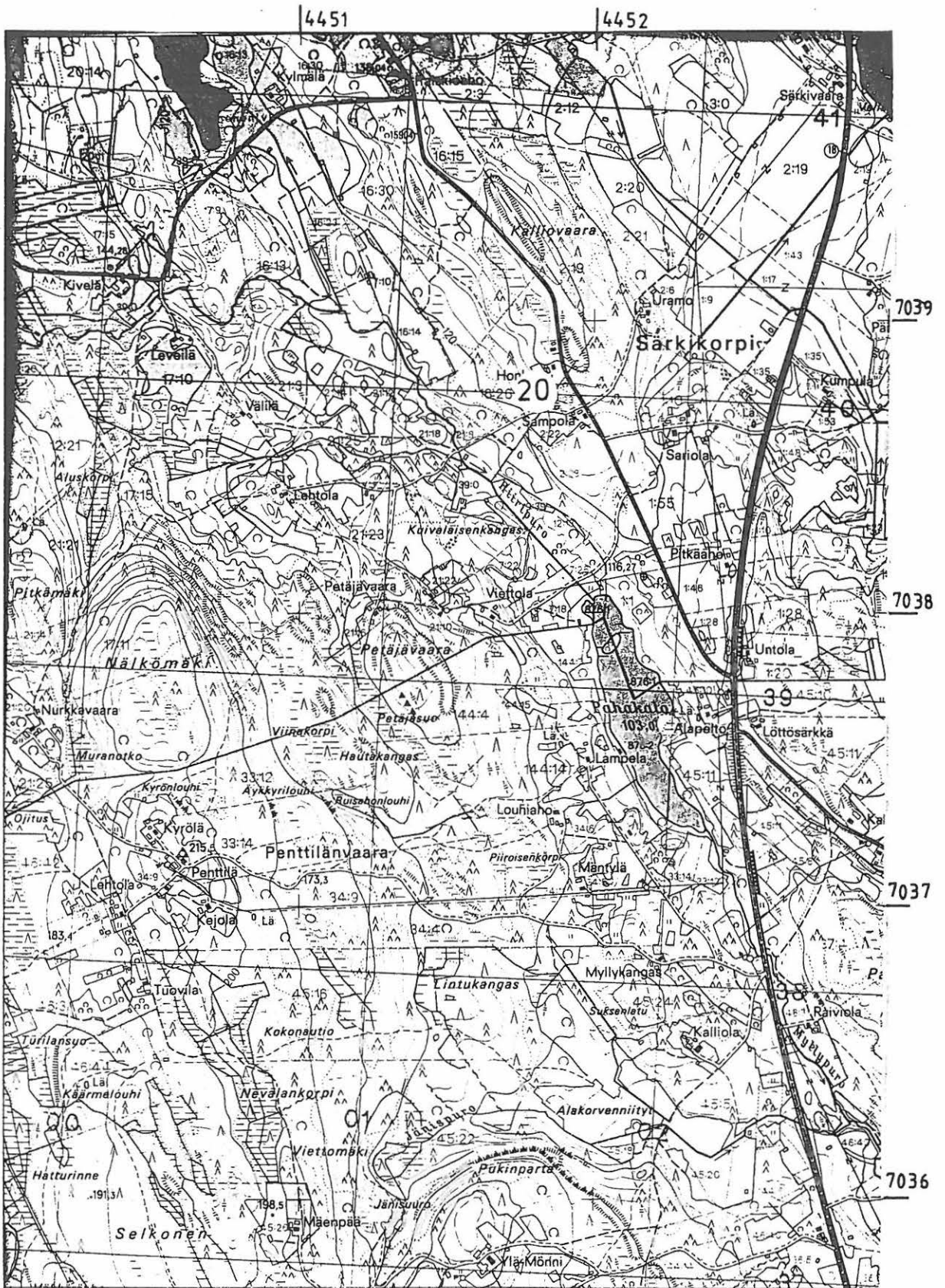
Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, Helsinki 1989

Nurmes 19 Jokikylä Niittylehto

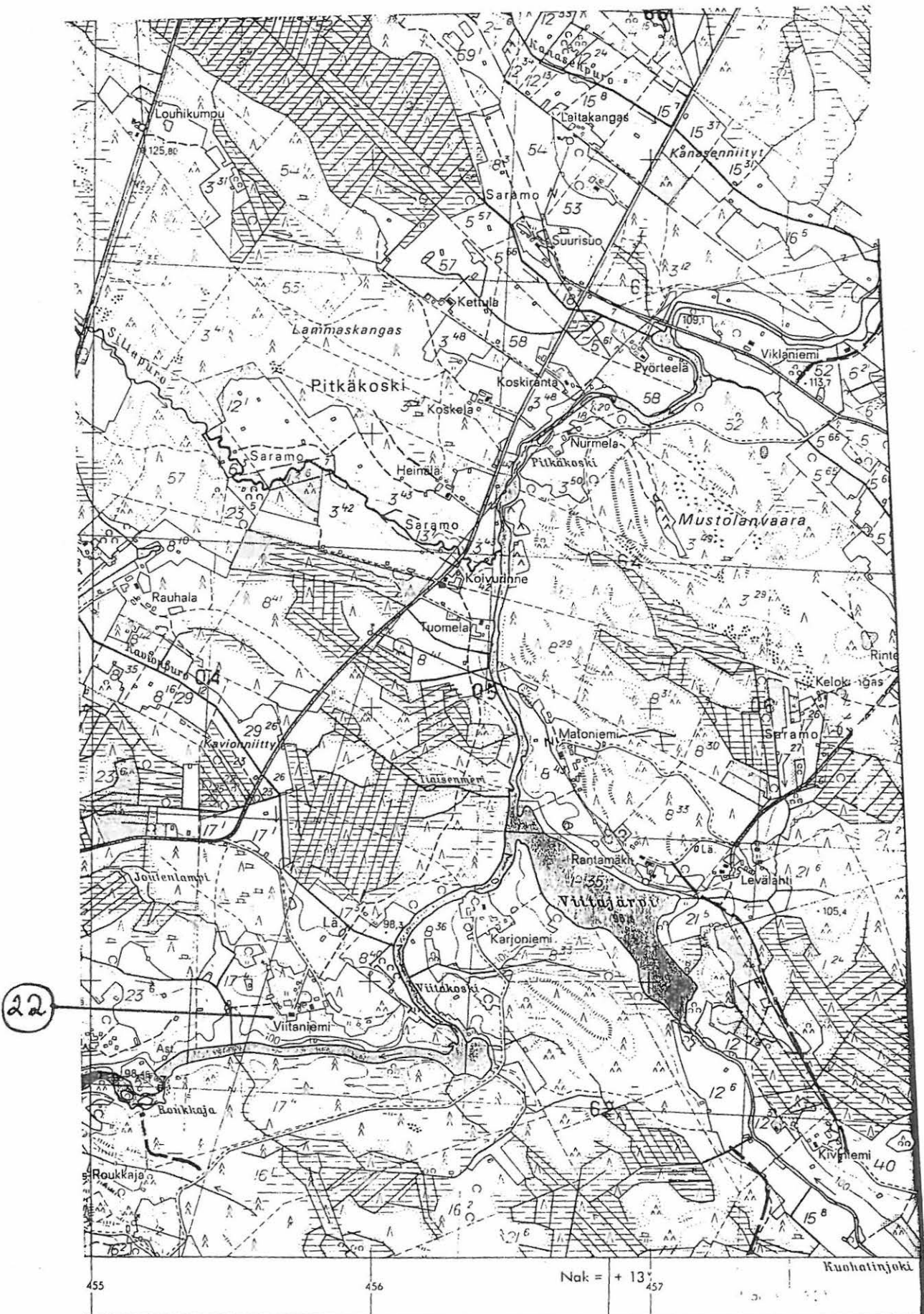
Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, Helsinki 1989

Nurmes 20 Salmenkylä Särkivaara Honkala

Ote peruskartasta 4312 12 LÄNSI-VUOKKO, Helsinki 1993

Nurmes 22 Viitaniemi 1

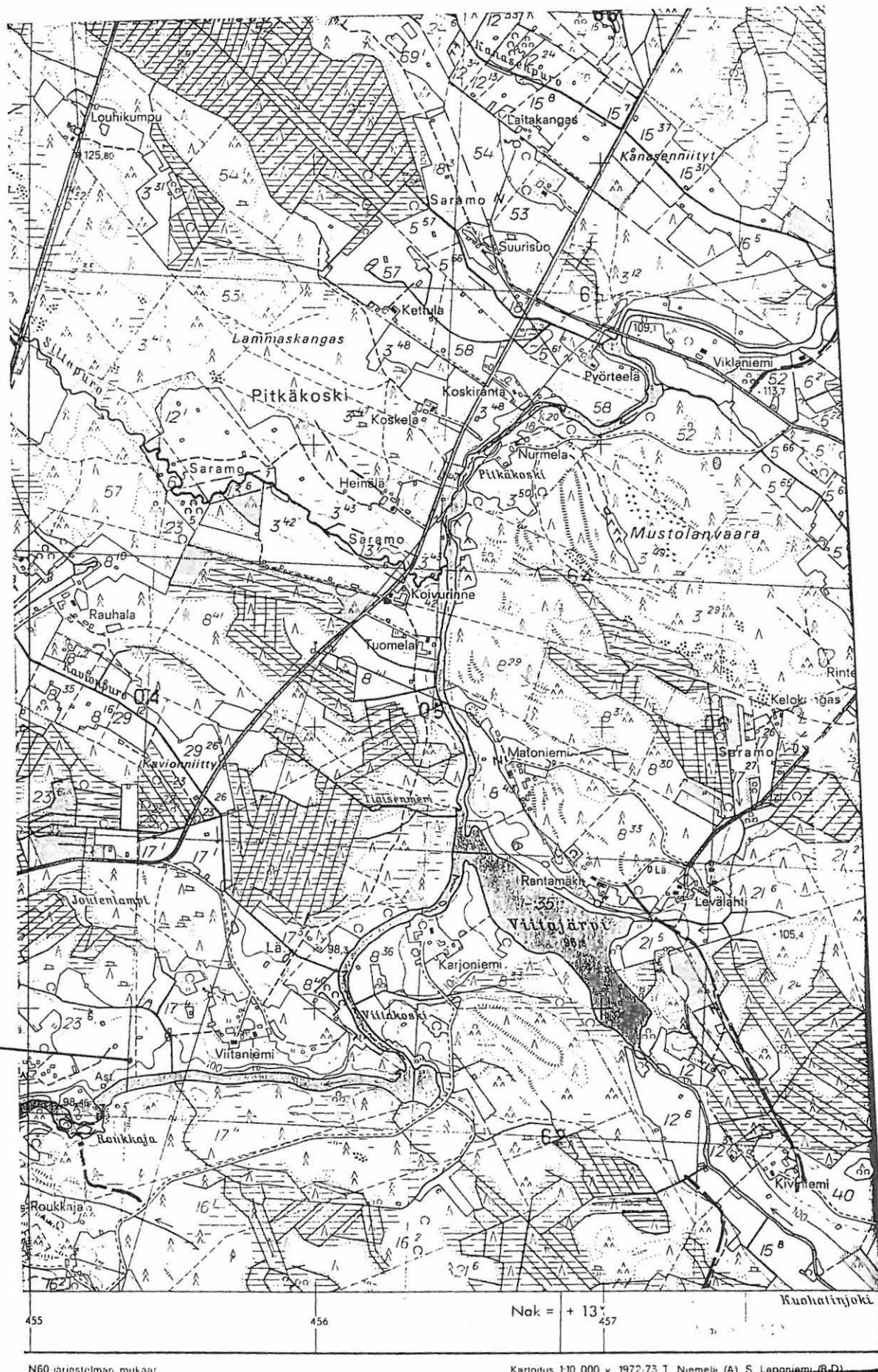

N60-järjestelmän mukaan

Karttiolus 1:10 000 v. 1972-73 T. Niemela (A), S. Laopii (B-D)

Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI

Nurmes 23 Viitaniemi 2

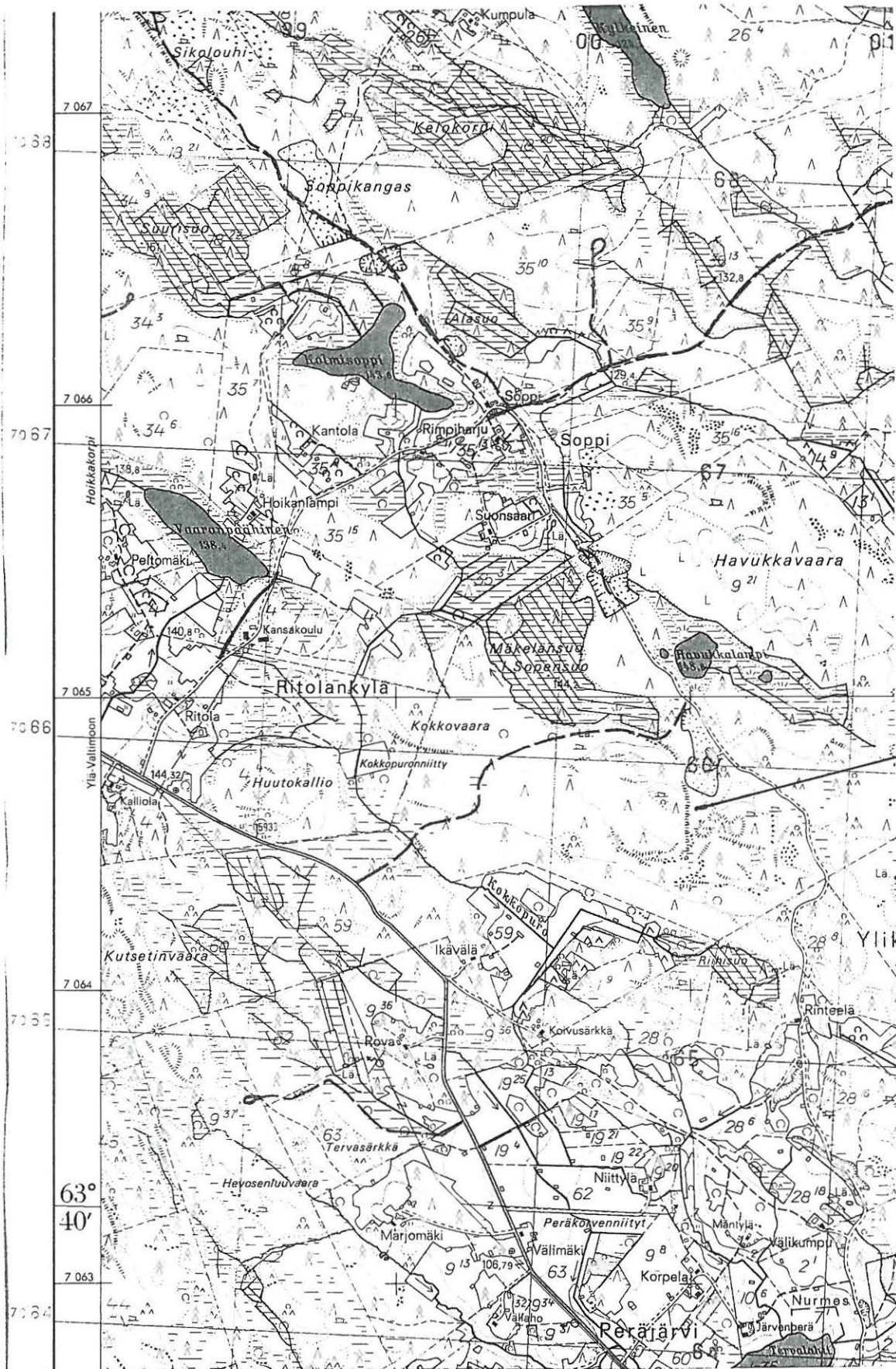
N60 järjestelmän mukaisesti

Karttoitus 1:10 000 v. 1972-73 T. Niemelä (A) S. Laponiemi (B-D)

Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI

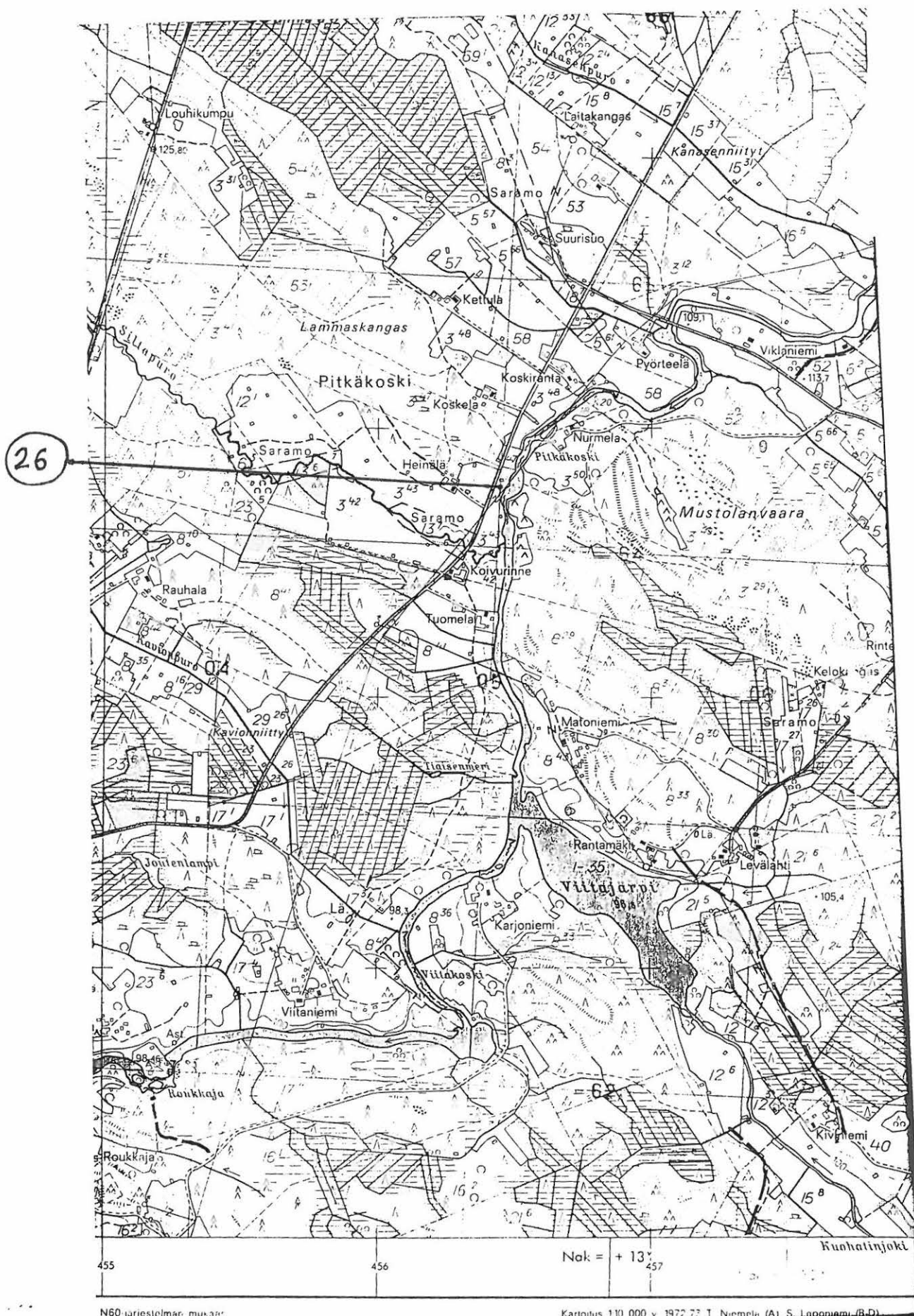
Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI

Ote peruskartasta 4324-01 KOURUKOSKI

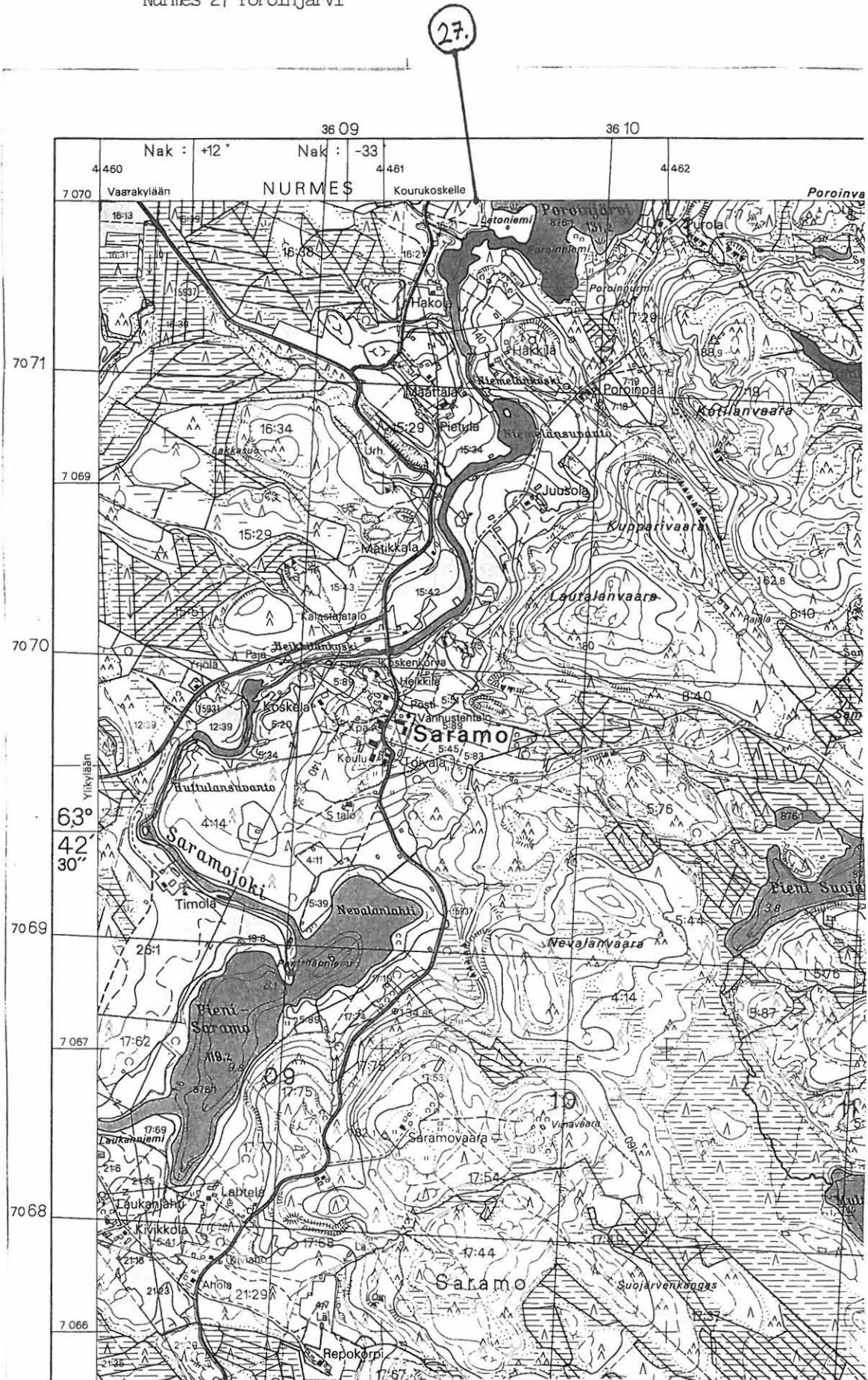
4321 12 SARAMOJOKI

Nurmes 26 Heinälä

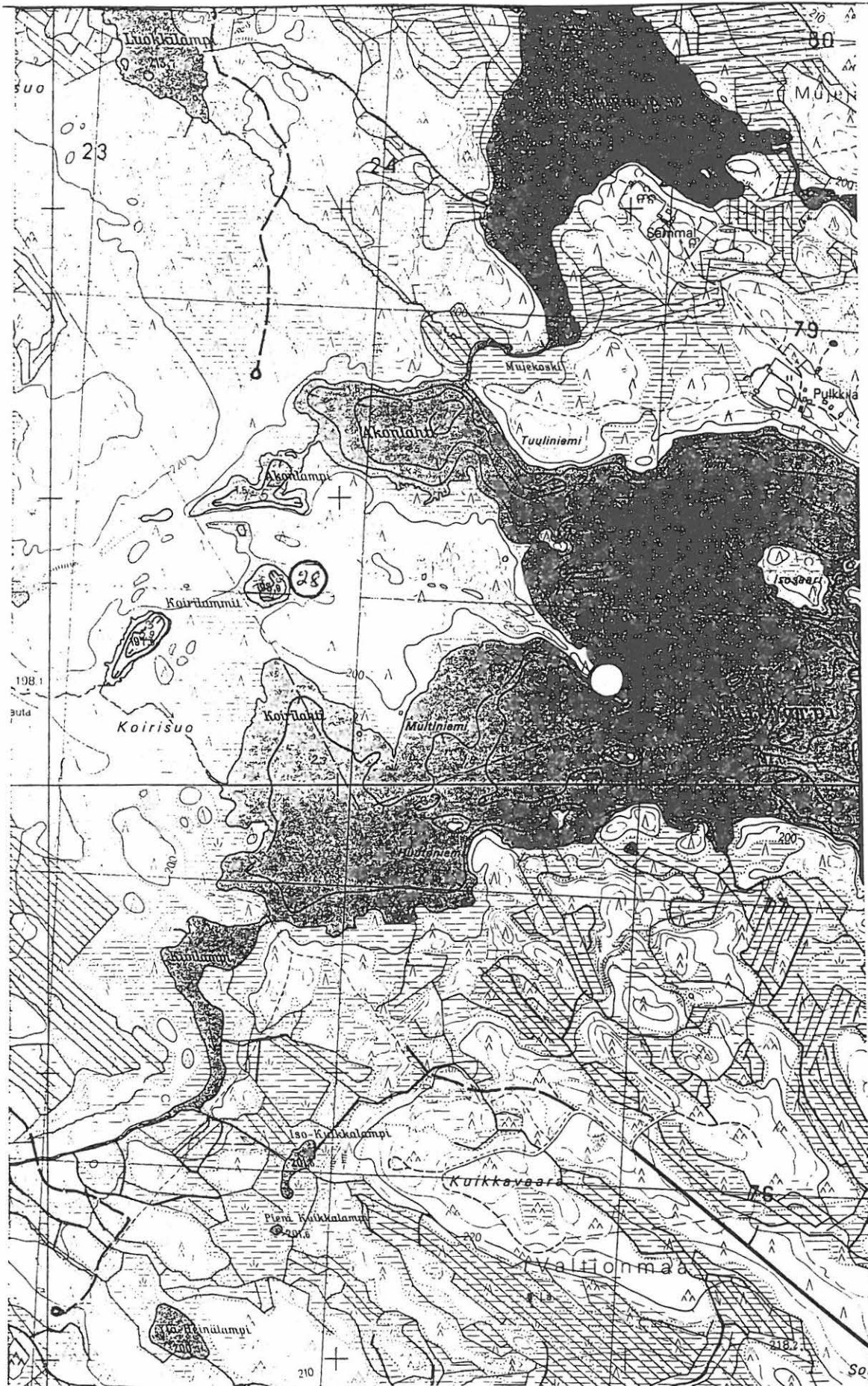

Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI

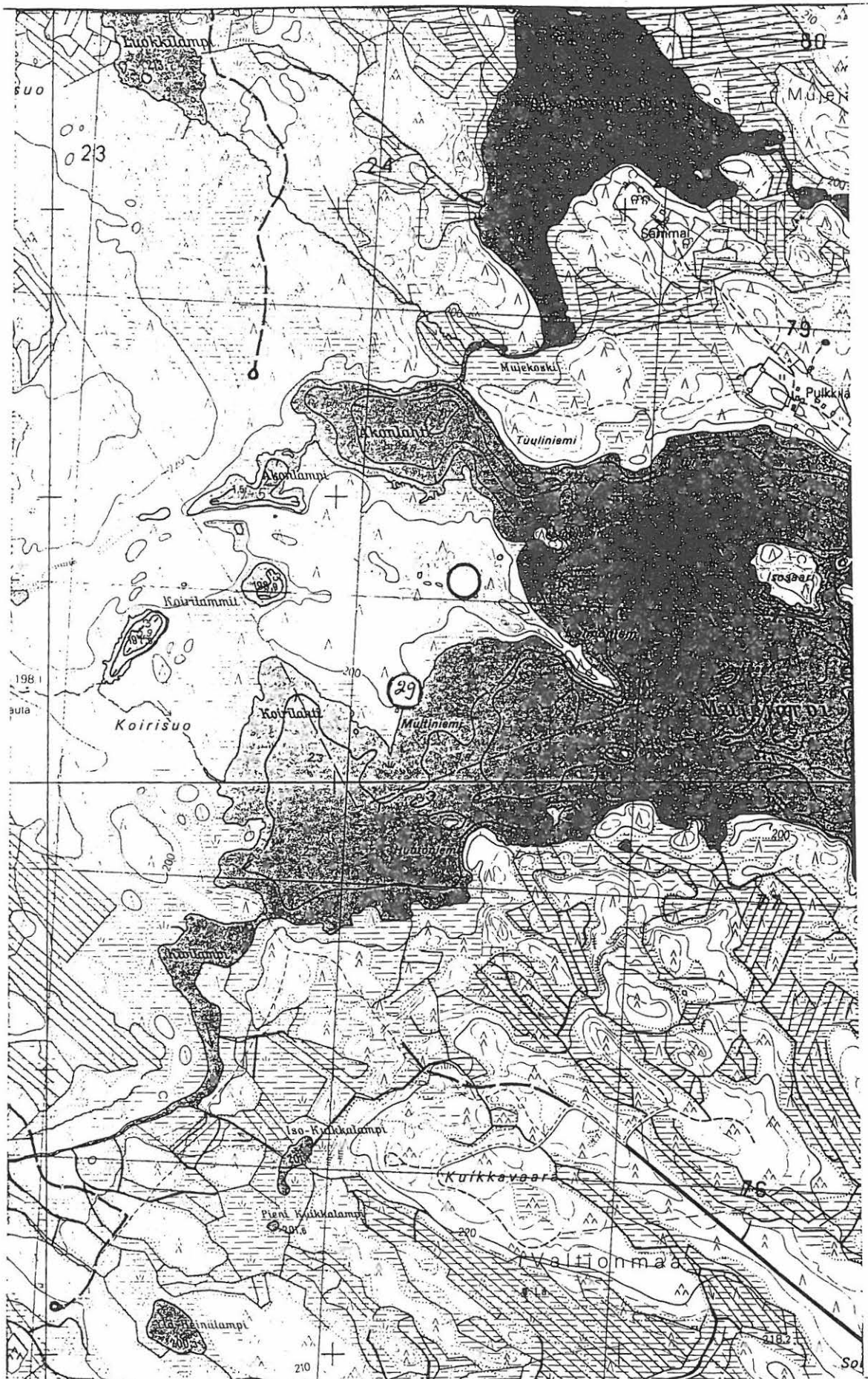
Nurmes 27 Poroinjärvi

Ote peruskartasta 4323 03 PETÄISKYLÄ

Ote peruskartasta 4324 04 MUJEJÄRVI, 1991

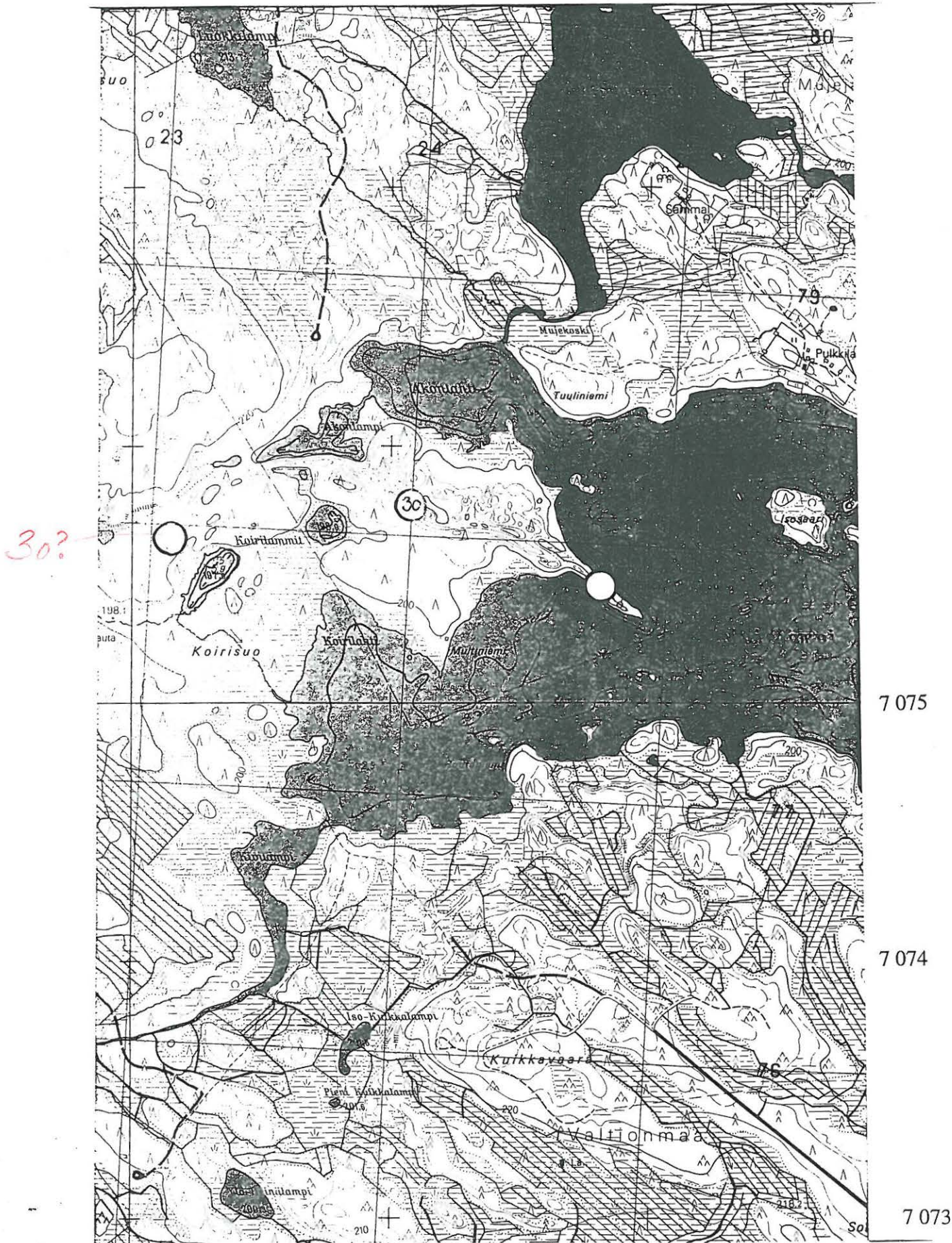

Ote peruskartasta 4324 04 MUJEJÄRVI, 1991

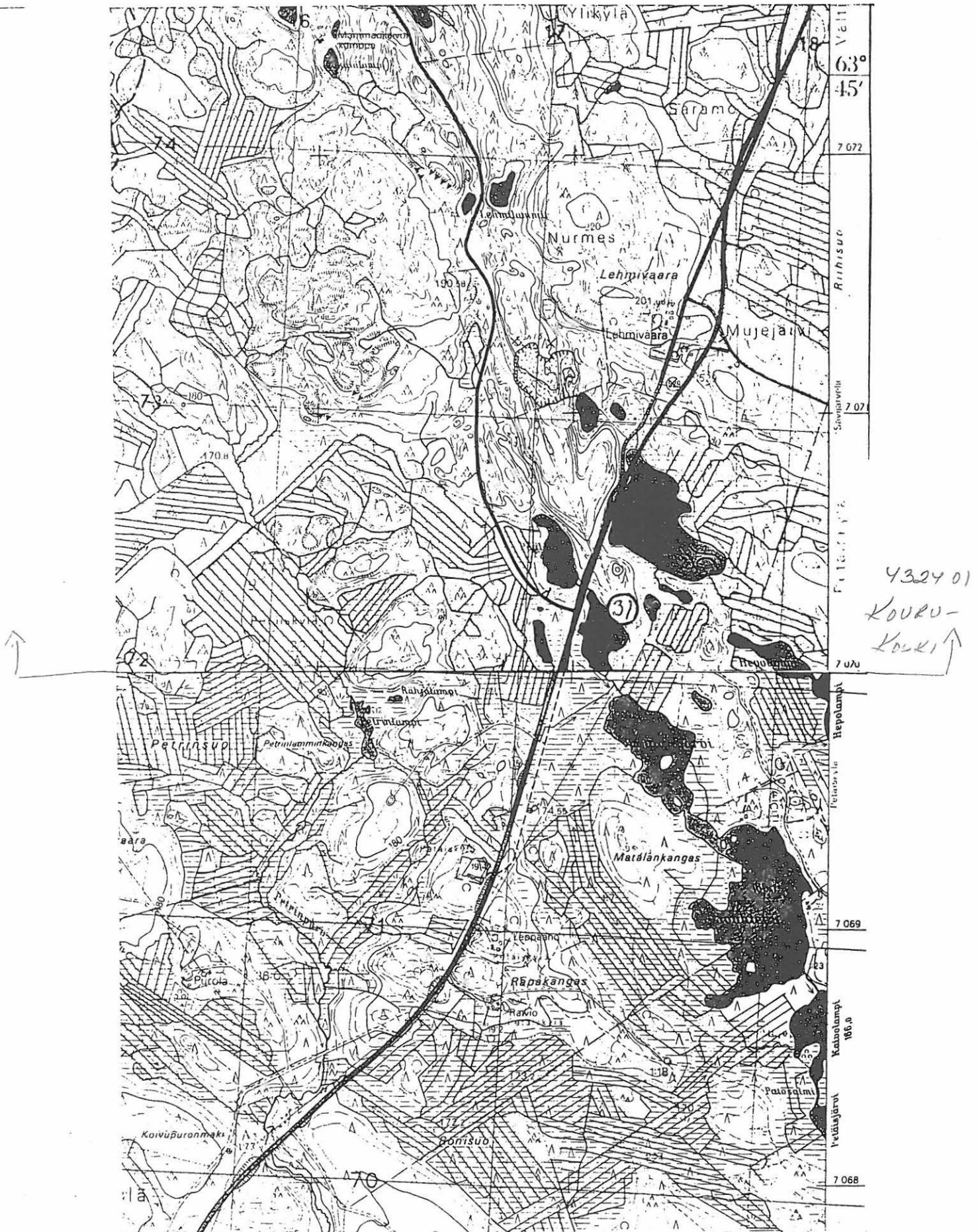
4 475

4 476

4 477

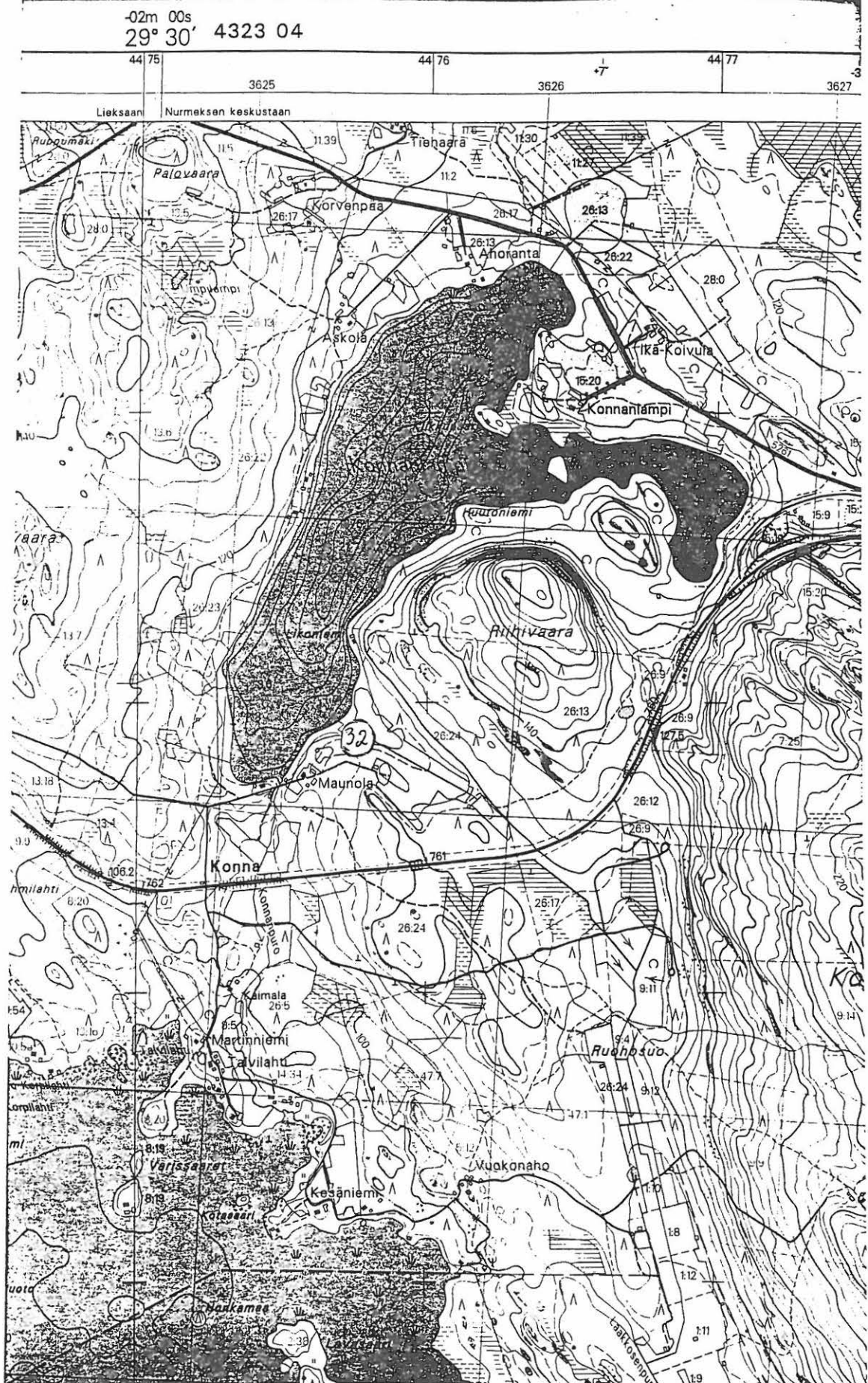

Ote peruskartasta 4324 04 MUJEJÄRVI, 1991

Ote peruskartasta 4324 01 KOURUKOSKI, 1991

ja ~~4324 03 PETÄISKYLÄ, 1993~~

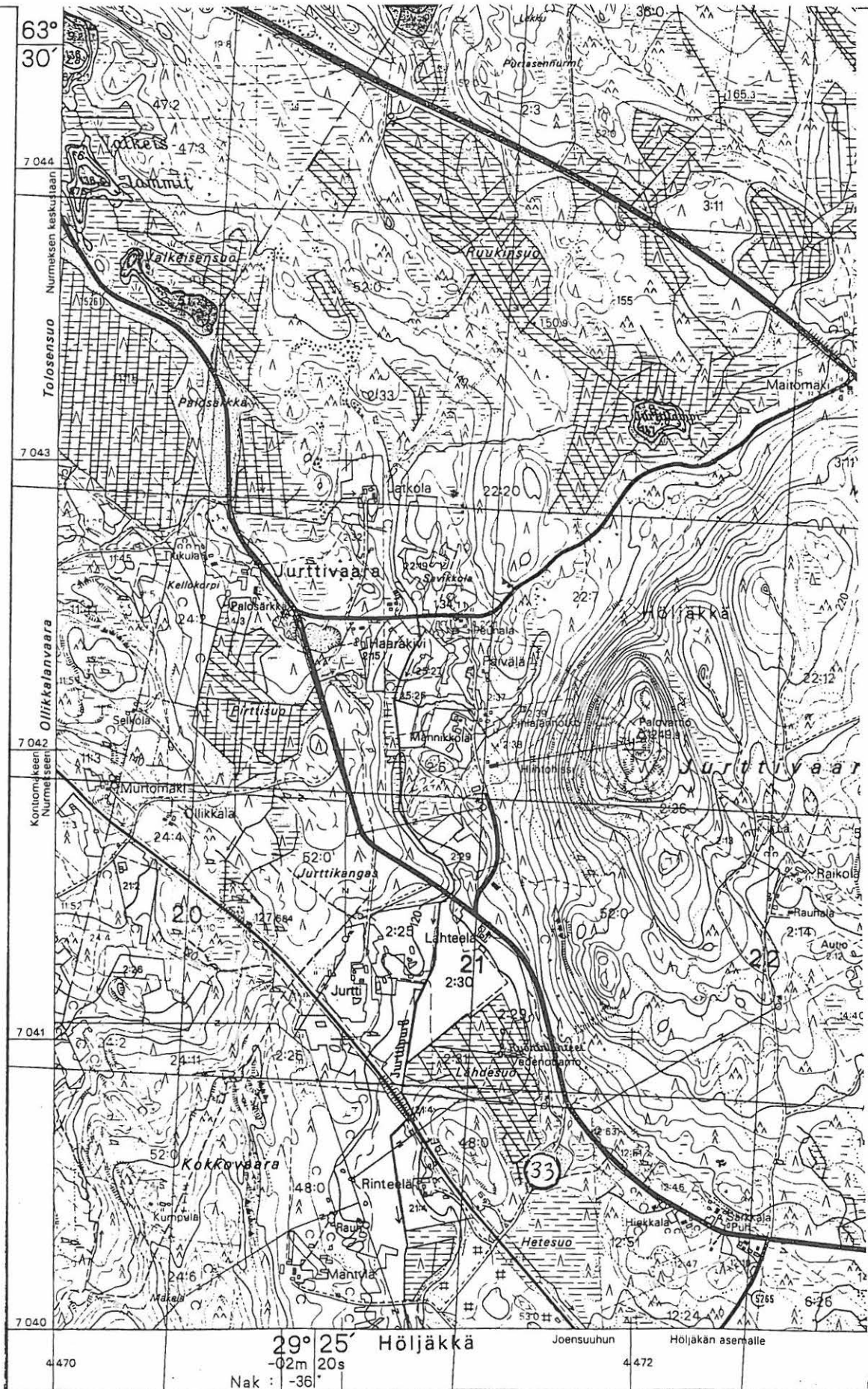

7738

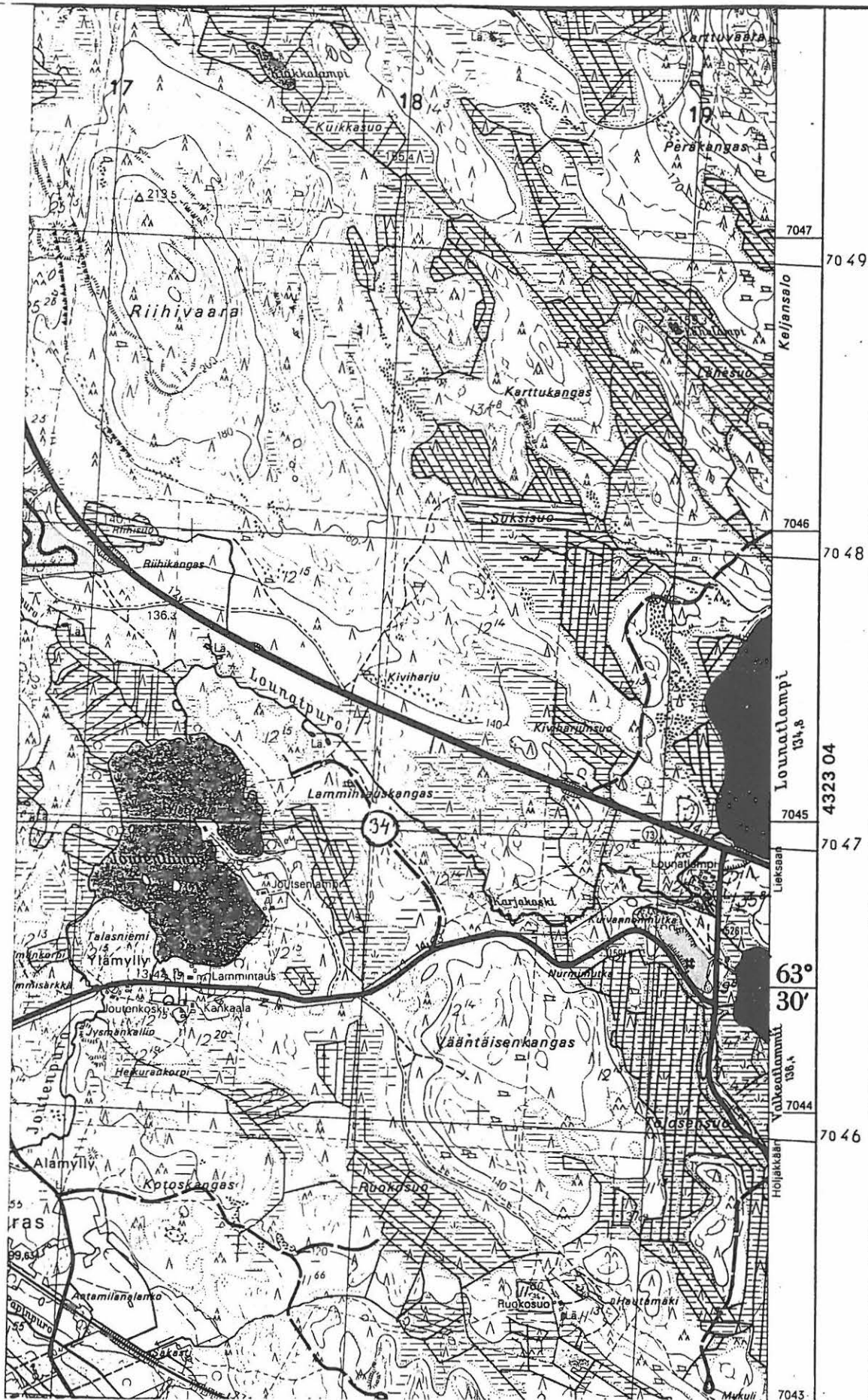
7737

7736

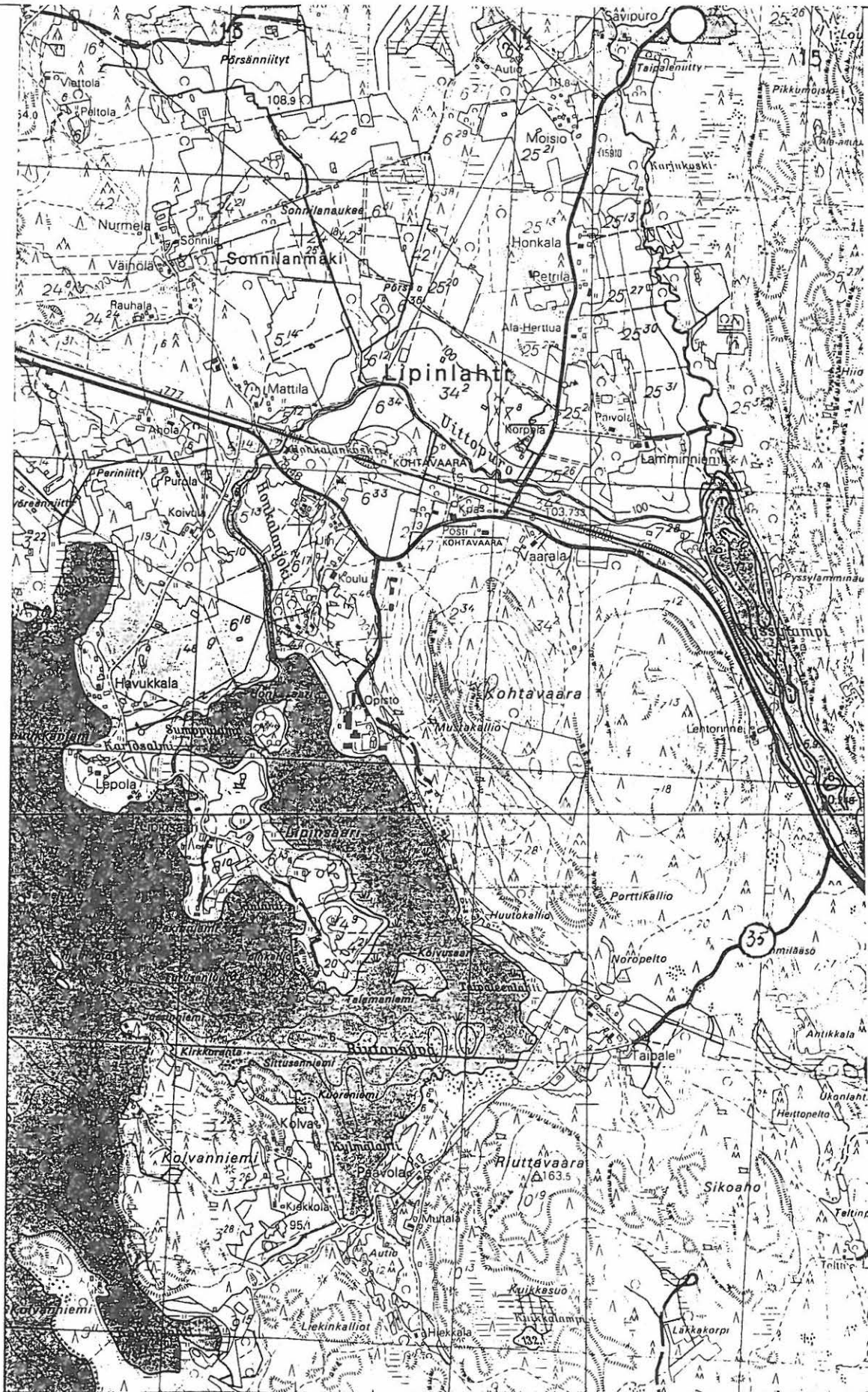
Ote peruskartasta 4314 06 HÖLJÄKKÄ, 1995

Ote peruskartasta 4323 04 JURTTIVAARA, 1993

Ote peruskartasta 4323 01 LIPINLAHTI, 1991

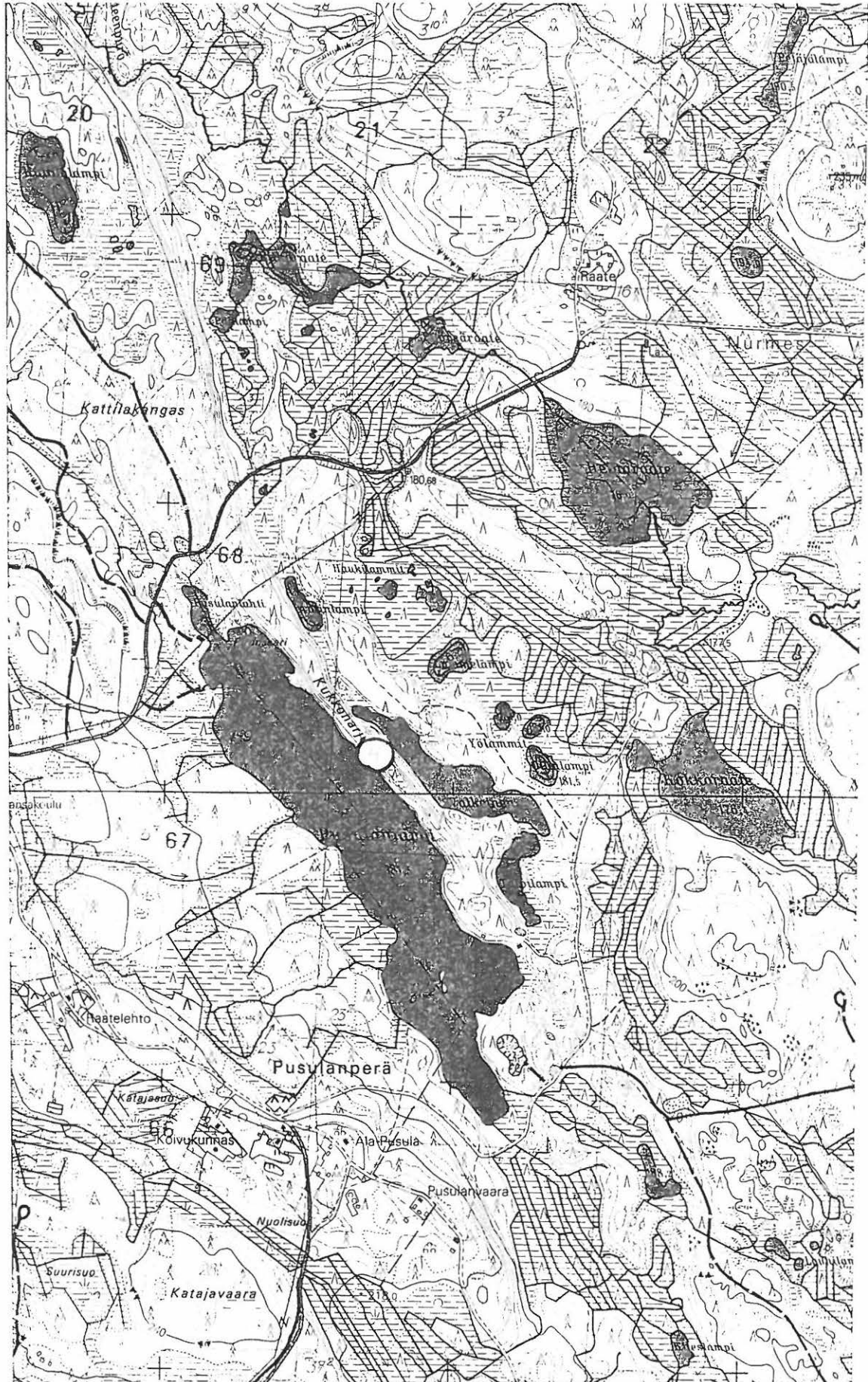

Ote peruskartasta 4323 01 LIPINLAHTI, 1991

4 472

4 473

4 474

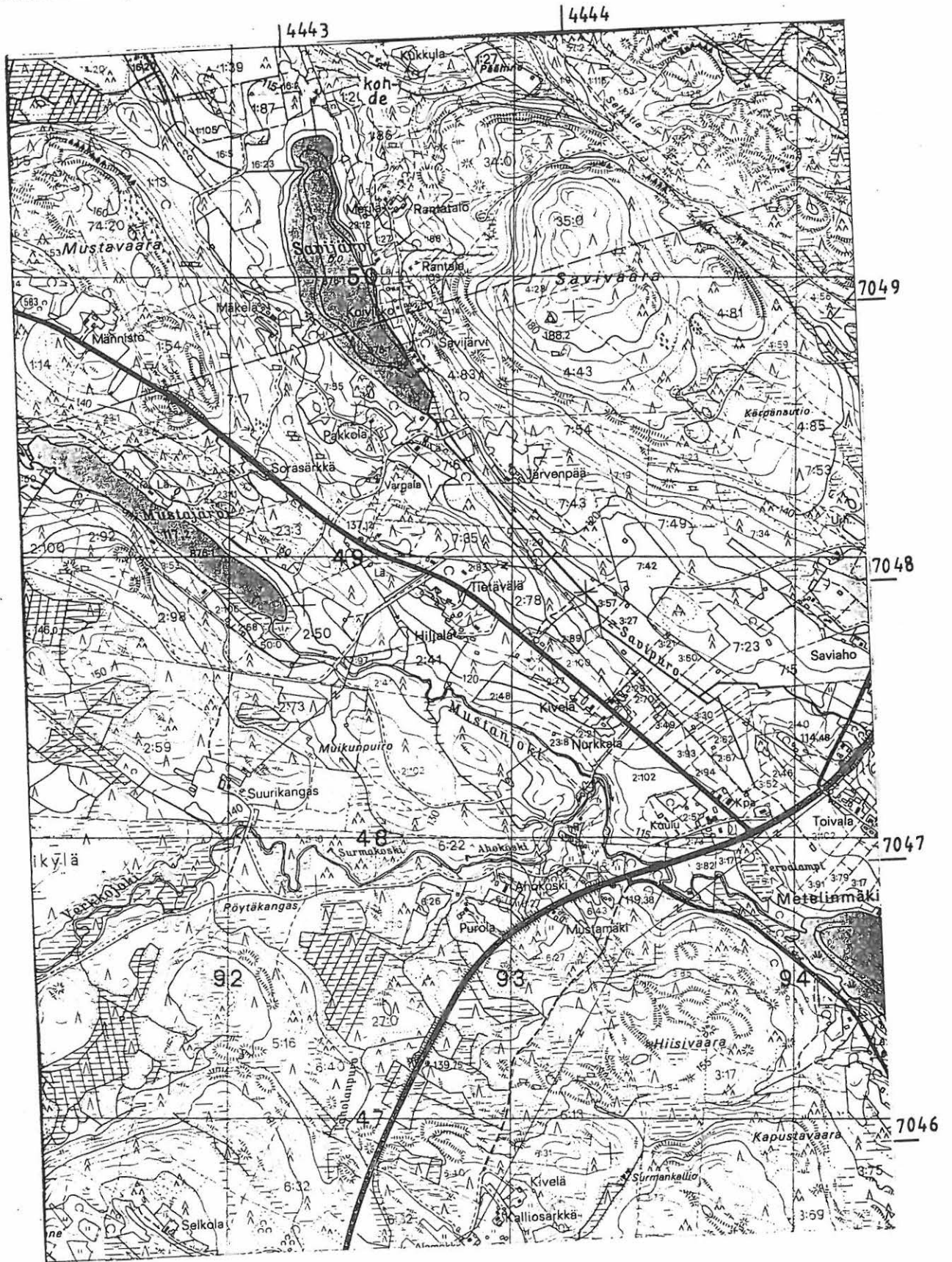
7 065

7 064

7 063

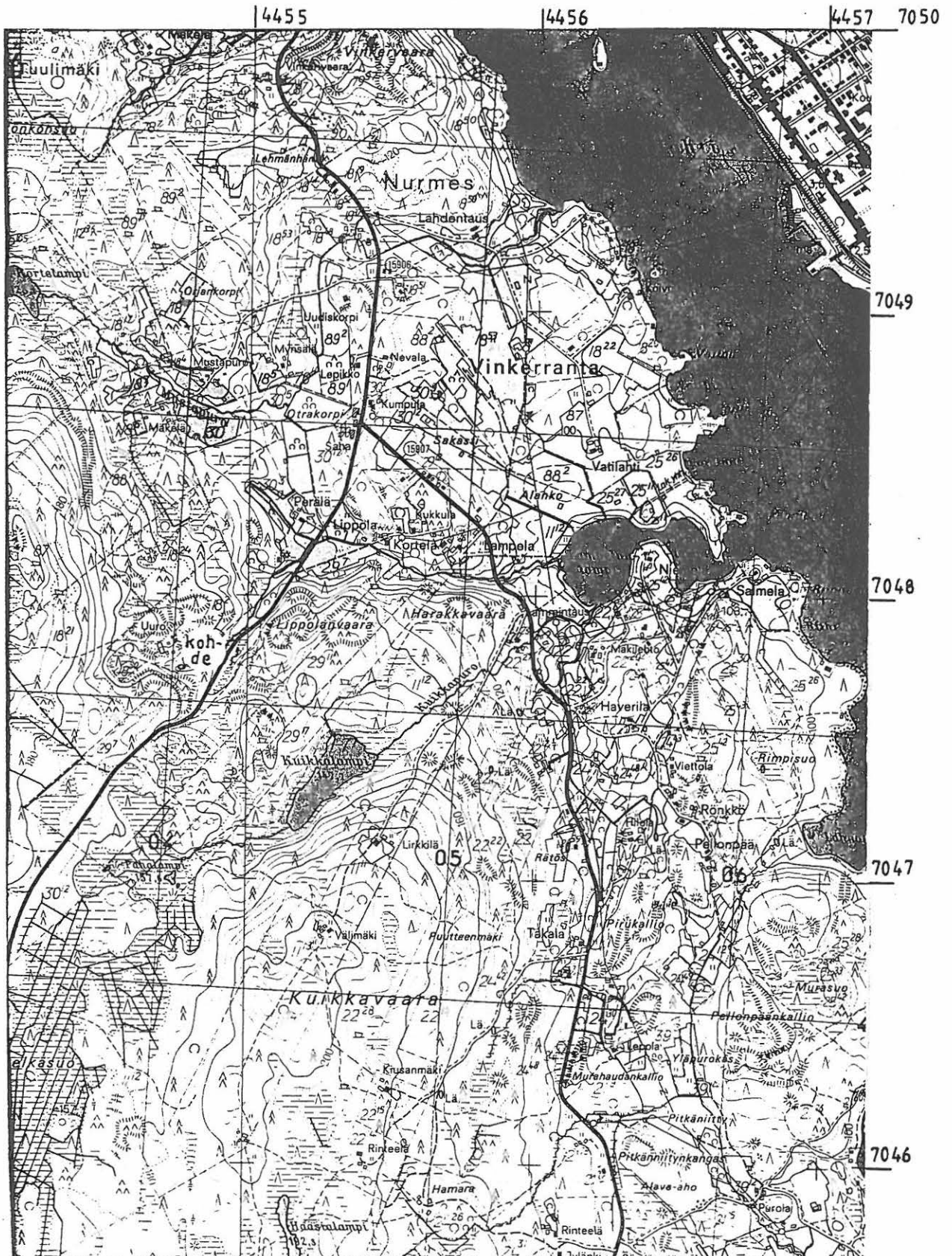
Ote peruskartasta 4323 06 LUSIKKAKANGAS, 1991

Nurmes Jokikylä Kukkula (irtolöytökohde/ mahdollinen asuinpaikka)

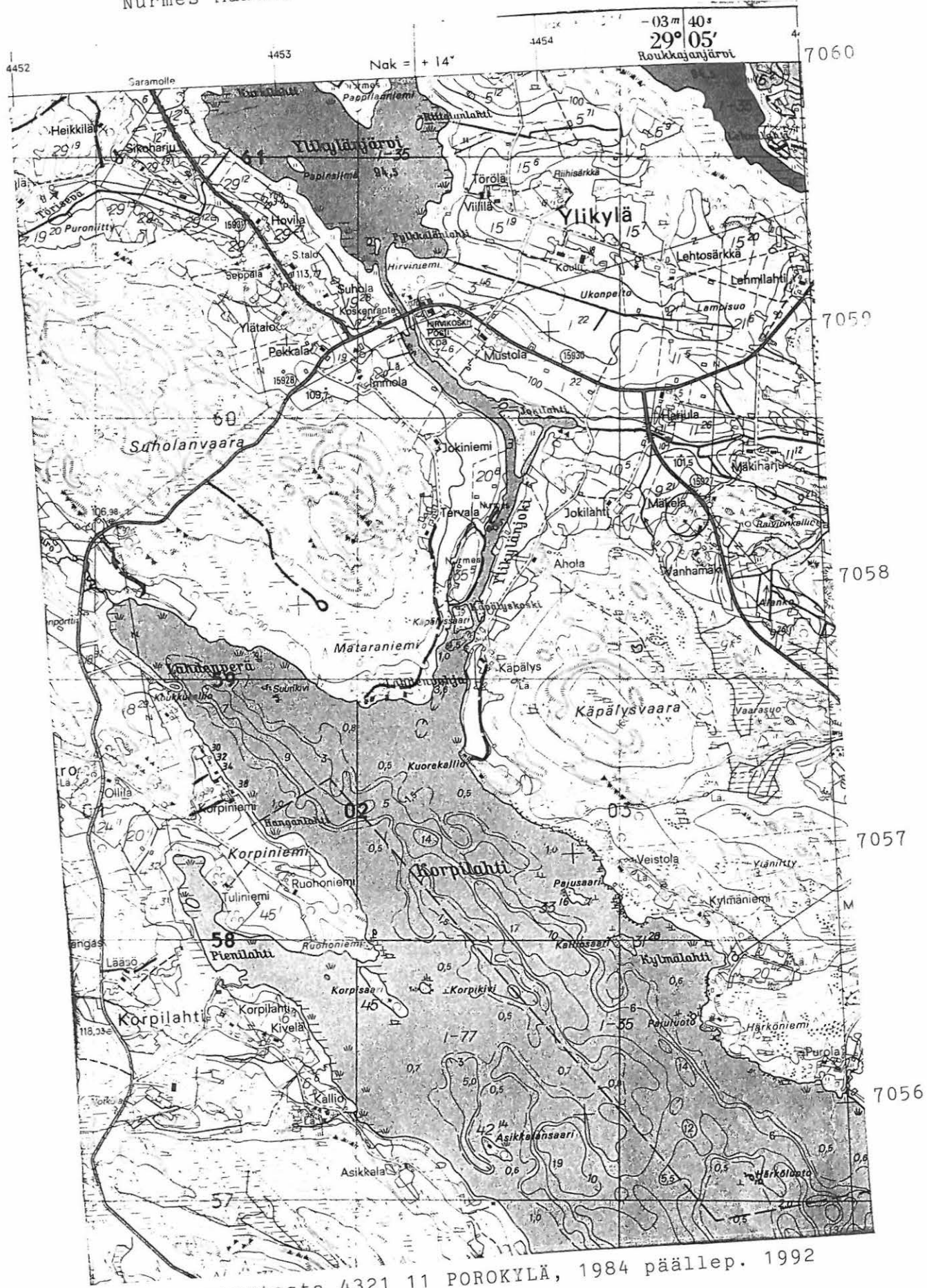
Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes Nurmeskylä Vinkerranta Uuro (irtolöytökohde/ mahdollinen asuinpaikka)

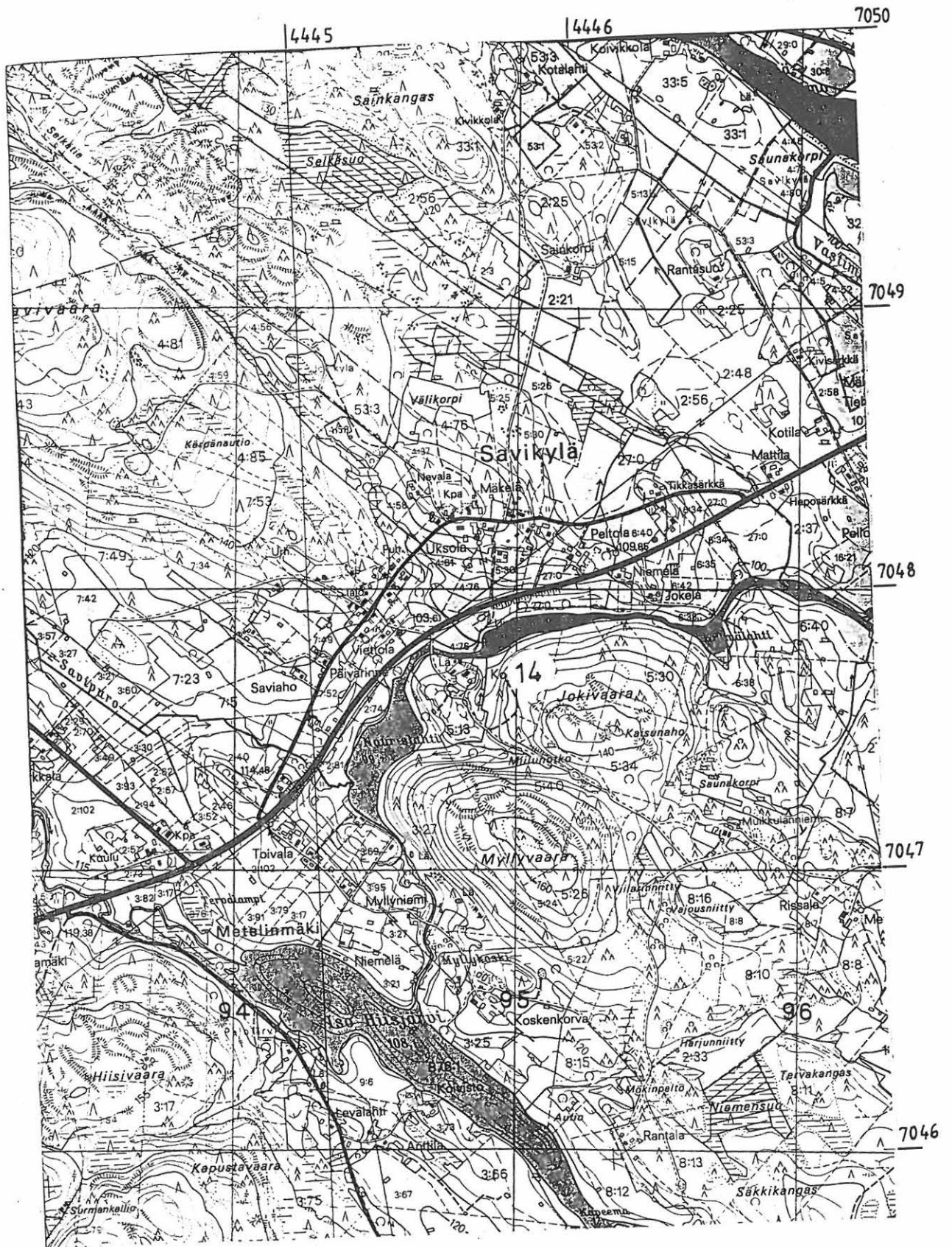
Ote peruskartasta 4321 10 NURMES, Helsinki 1984

Nurmes Mäkelä

Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, 1984 päälle. 1992

Nurmes 14 Savikylä Koivikko (hist. ajan kohde)

Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes Kirkkopelto

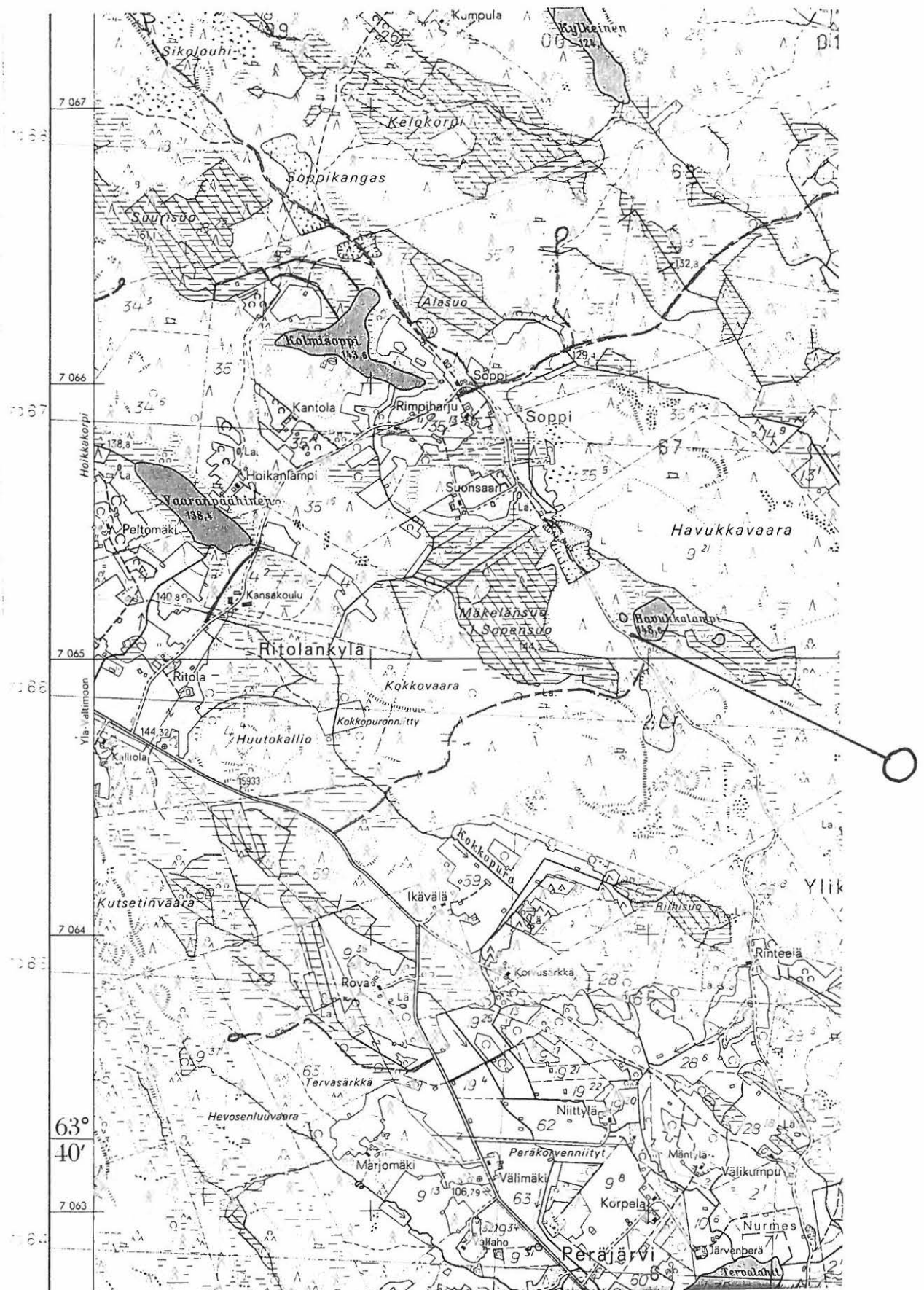

Kynsinemelle 4455	Vinkervaara	Vinkerlahti 4456	Joensuuhun	NURMES 4457	Nal. -32°
----------------------	-------------	---------------------	------------	-----------------------	--------------

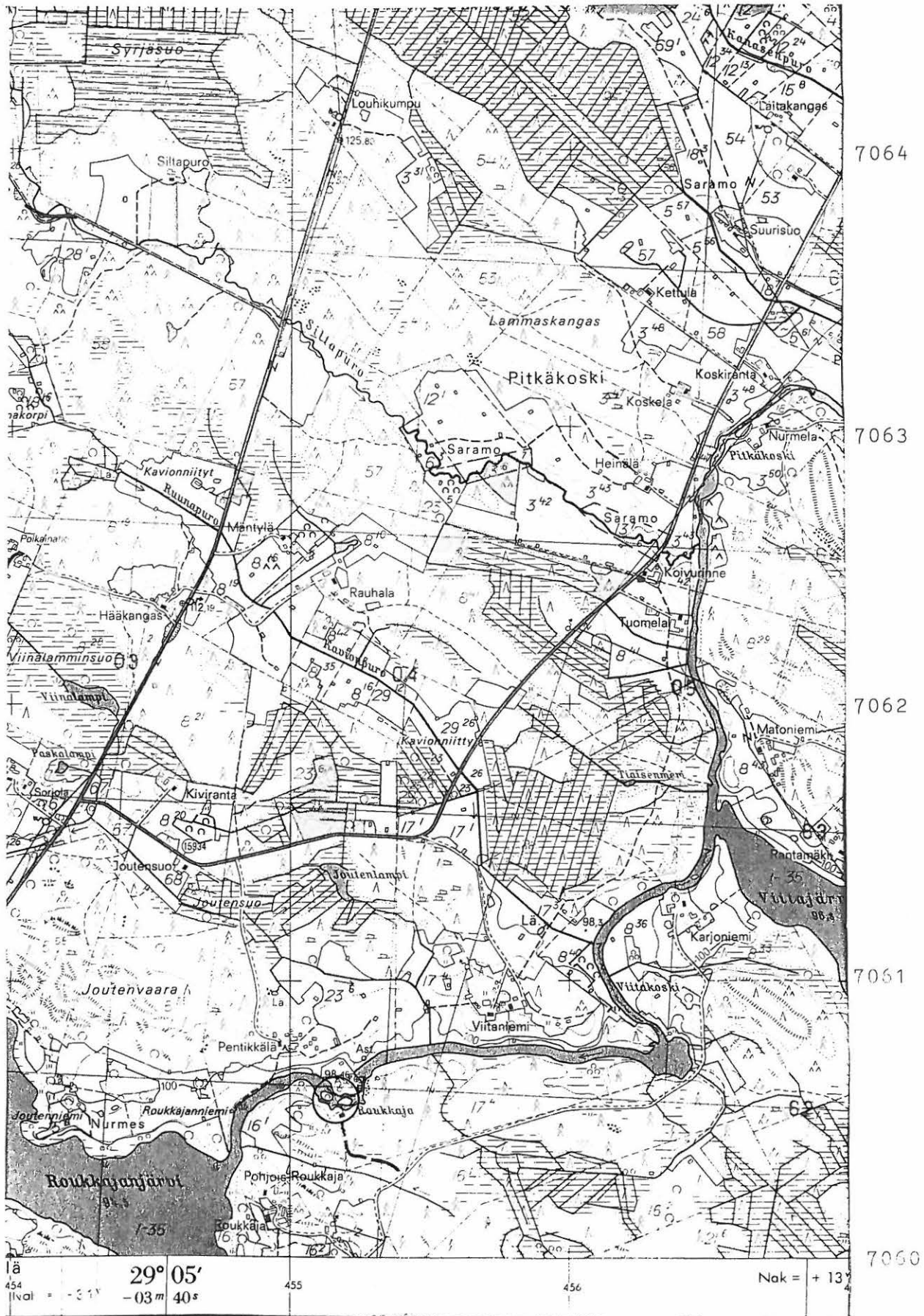
Nak = + 13°

Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, 1984 päälle. 1992

Nurmes Havukkalampi 1 (hist. ajan muinaisjäänös)

Nurmes Pentikkälä 2

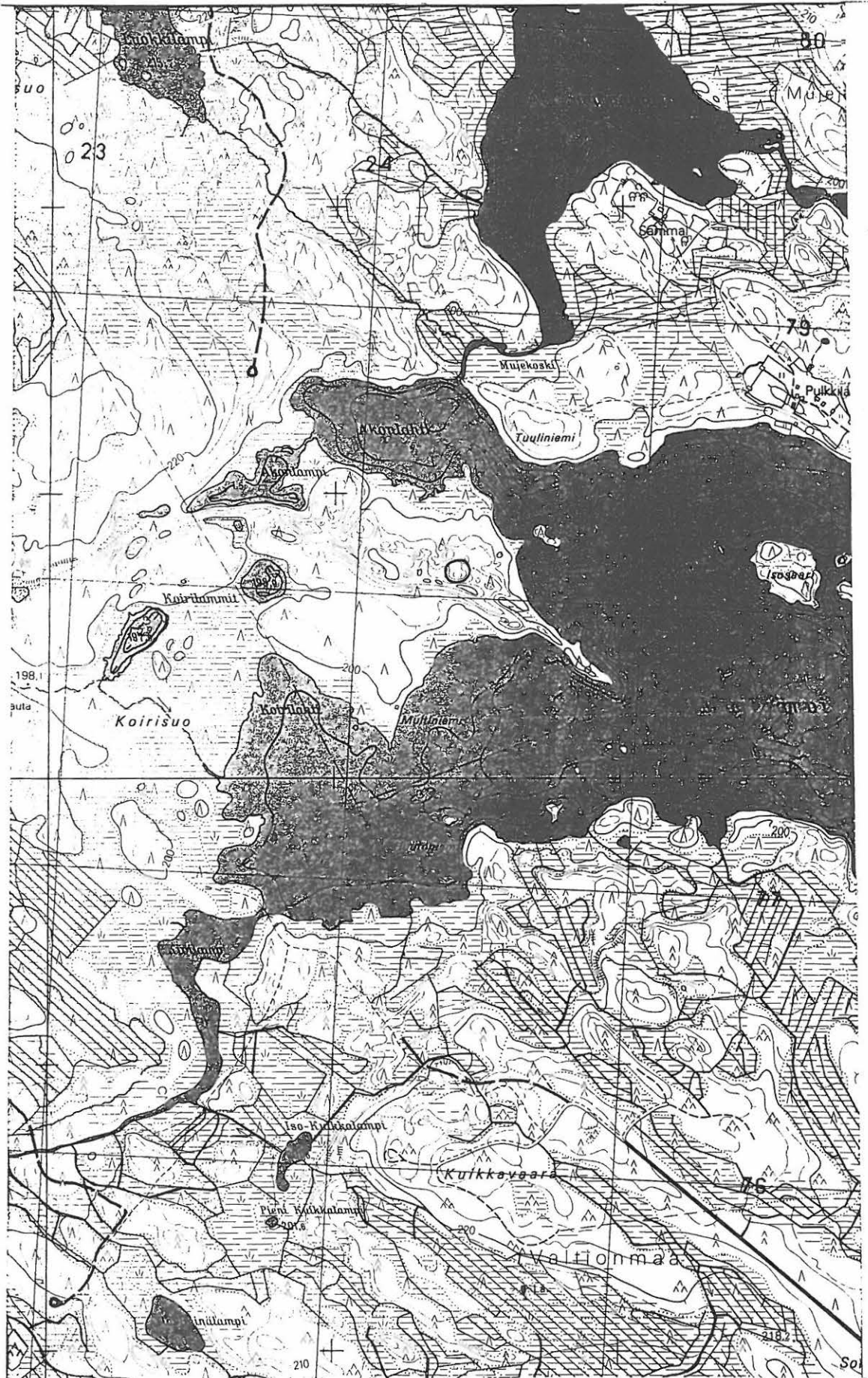

Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI, 1976 päälle. 1992

4 475

4 476

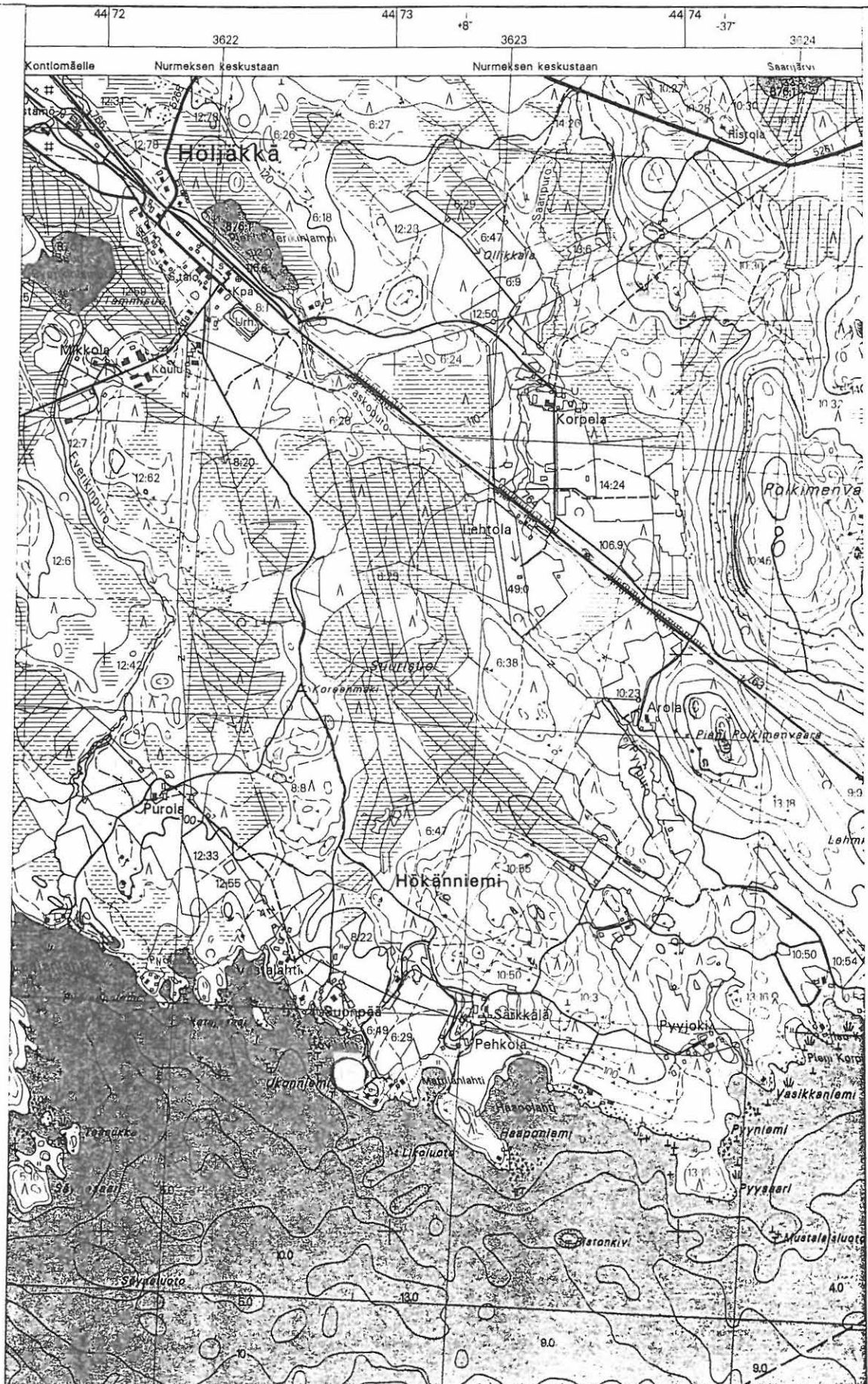
4 477

7 075

7 074

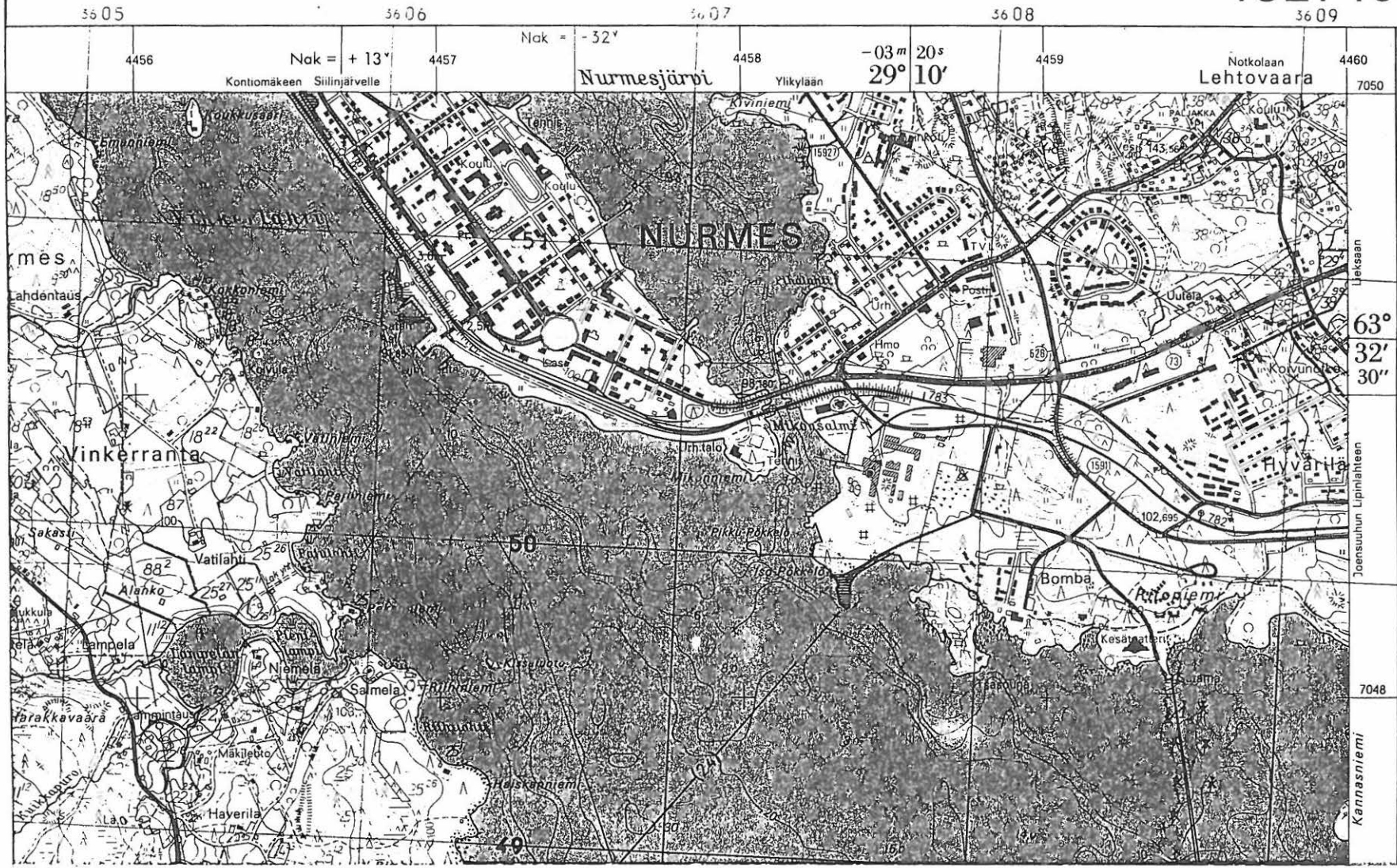
7 073

Ote peruskartasta 4314 06 HÖLJÄKKÄ, 1995

4321 10

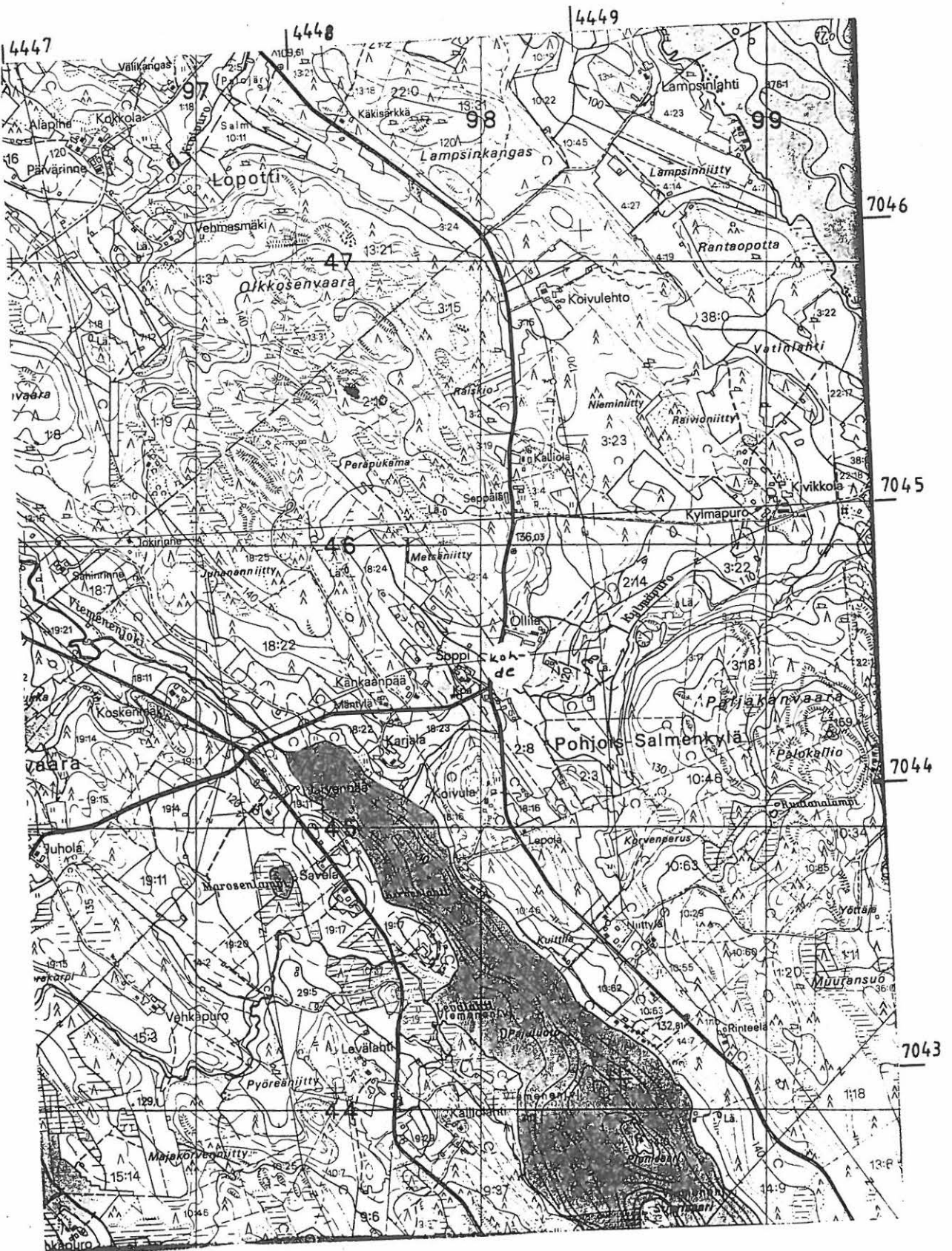
Nurmes Kaupatori
Historiallinen

Leksaan
Joensuuun Lipinlahteen
Kannasniemi

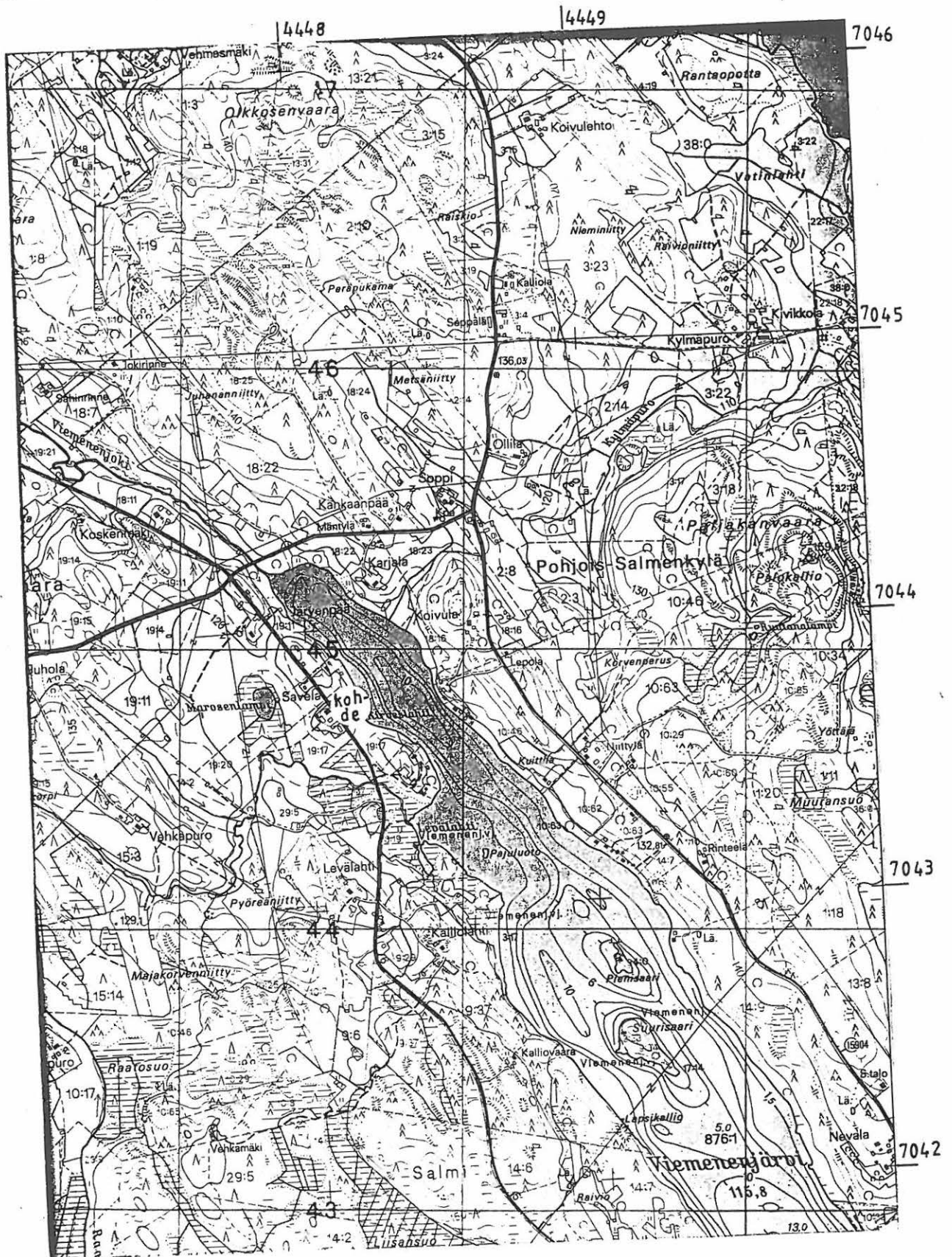
70 51
63° 32' 30"
70 50
7048

Nurmes Salmenkylä Ollila (irtolöytökohde)

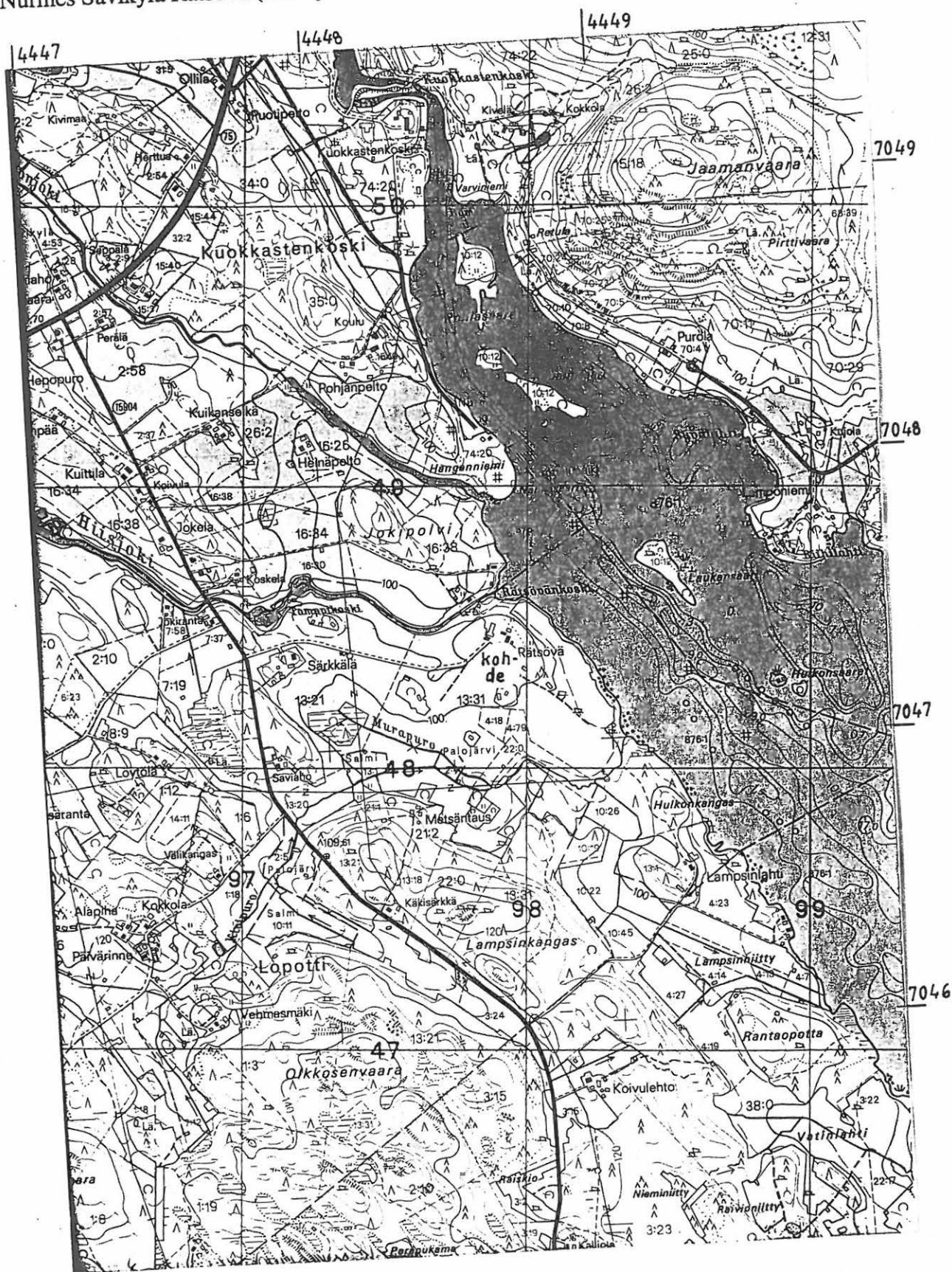
Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes Salmenkylä Savela (irtolöytökohde)

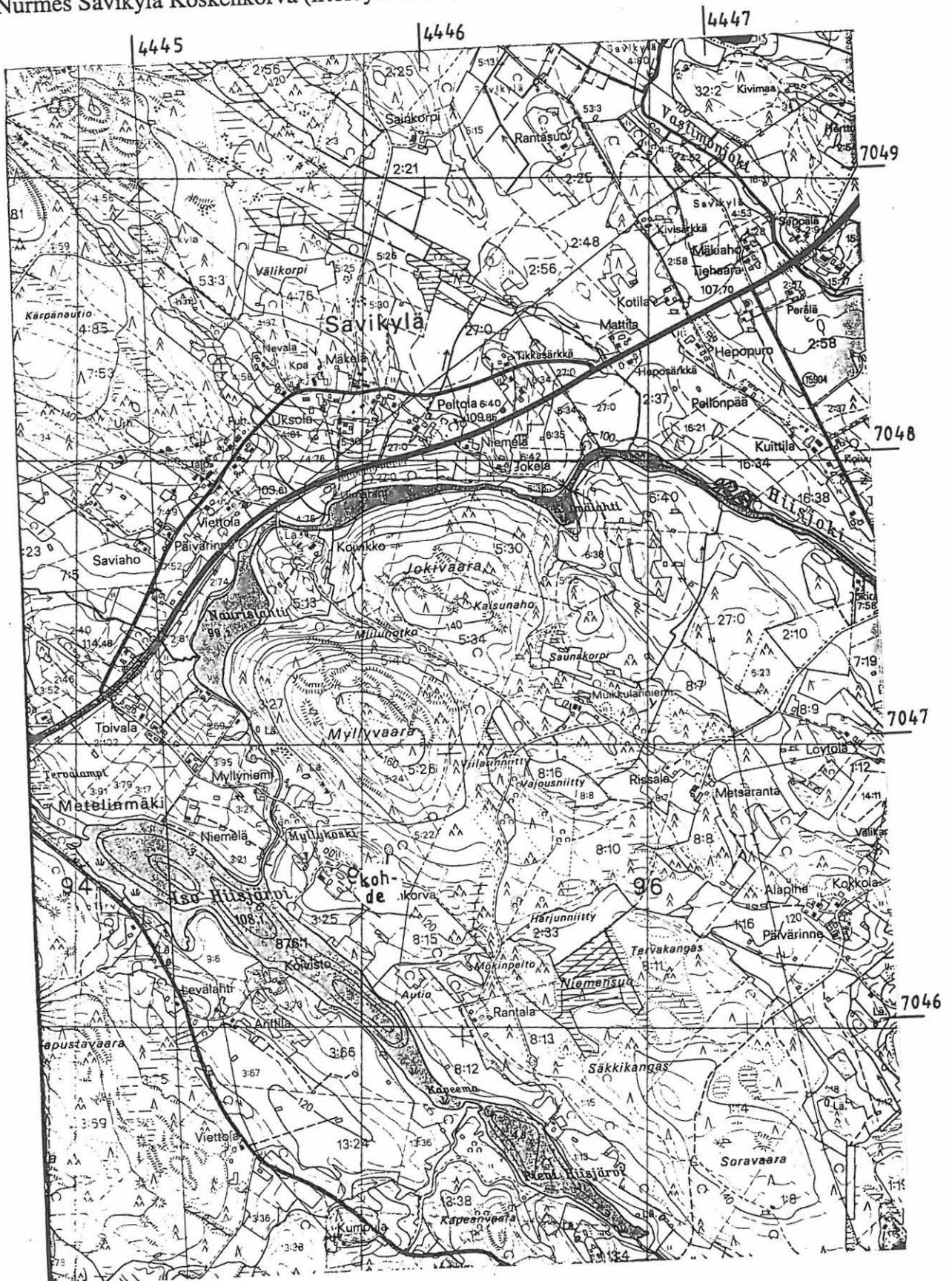
Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes Savikylä Rätsövä (irtolöytökohde)

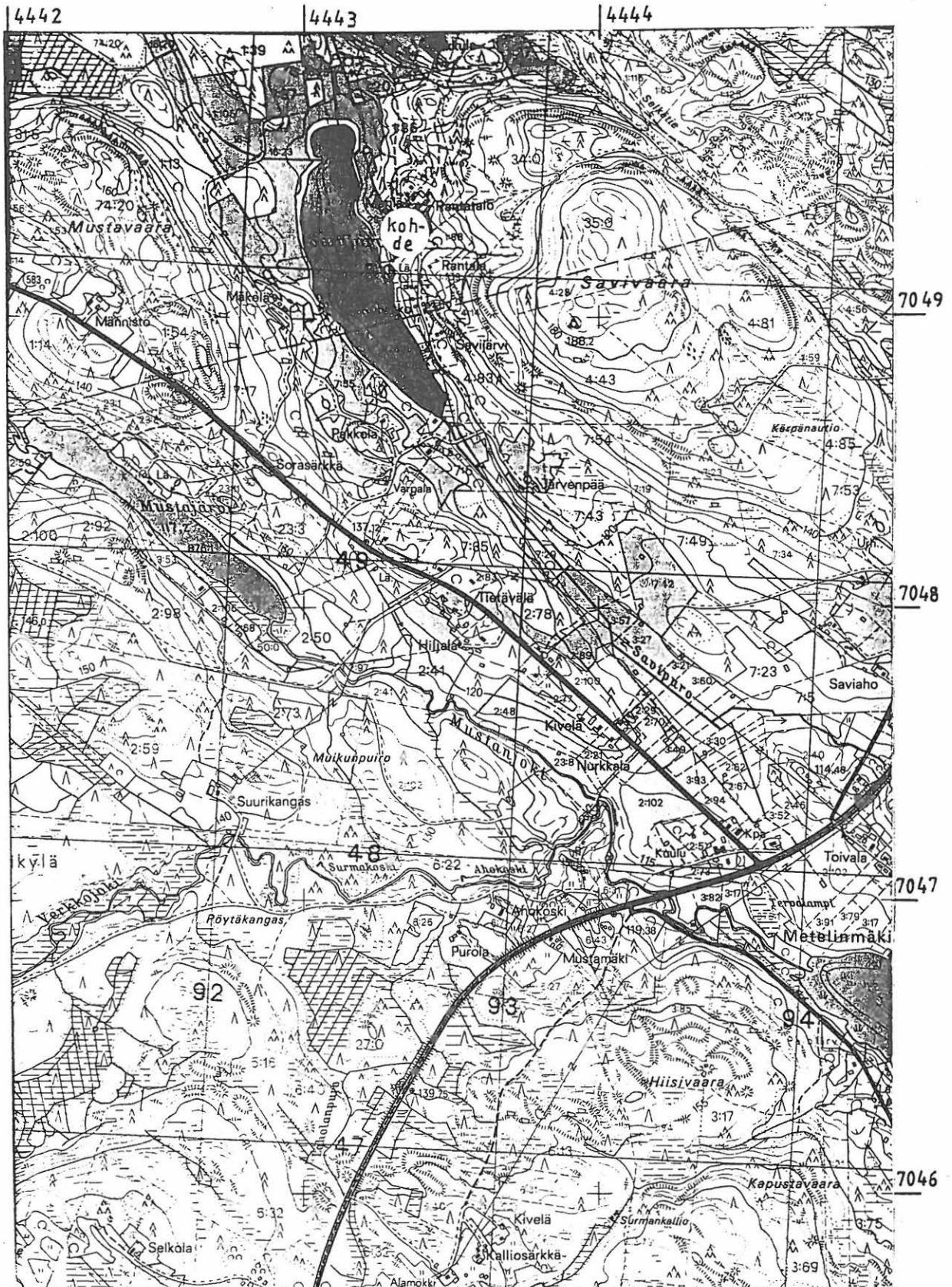
Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes Savikylä Koskenkorva (irtolöytökohde)

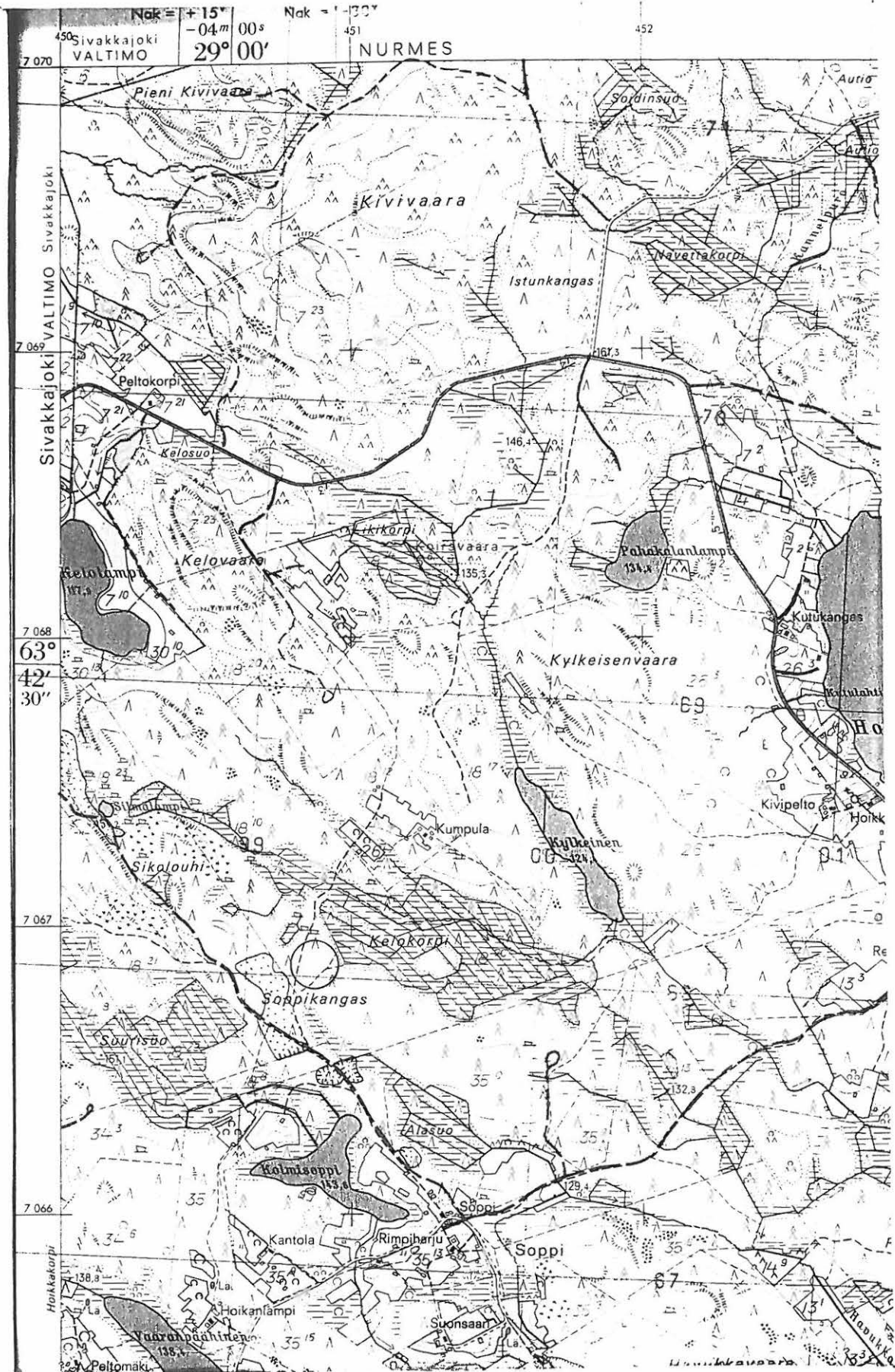
Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes Savikylä Merilä (irtolöytökohde, kivik. ja hist. ajan)

Ote peruskartasta 4321 07 SAVIKYLÄ, Helsinki 1993

Nurmes Soppikangas

Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI, 1976 päälle p. 1992

Nurmes Joutensuo
Nurmes Sorjola

7064
7063
7062
7061
7060

+ 14° Ylikylä 29° 05'
454 Inat -31° -03m 40s
455 456

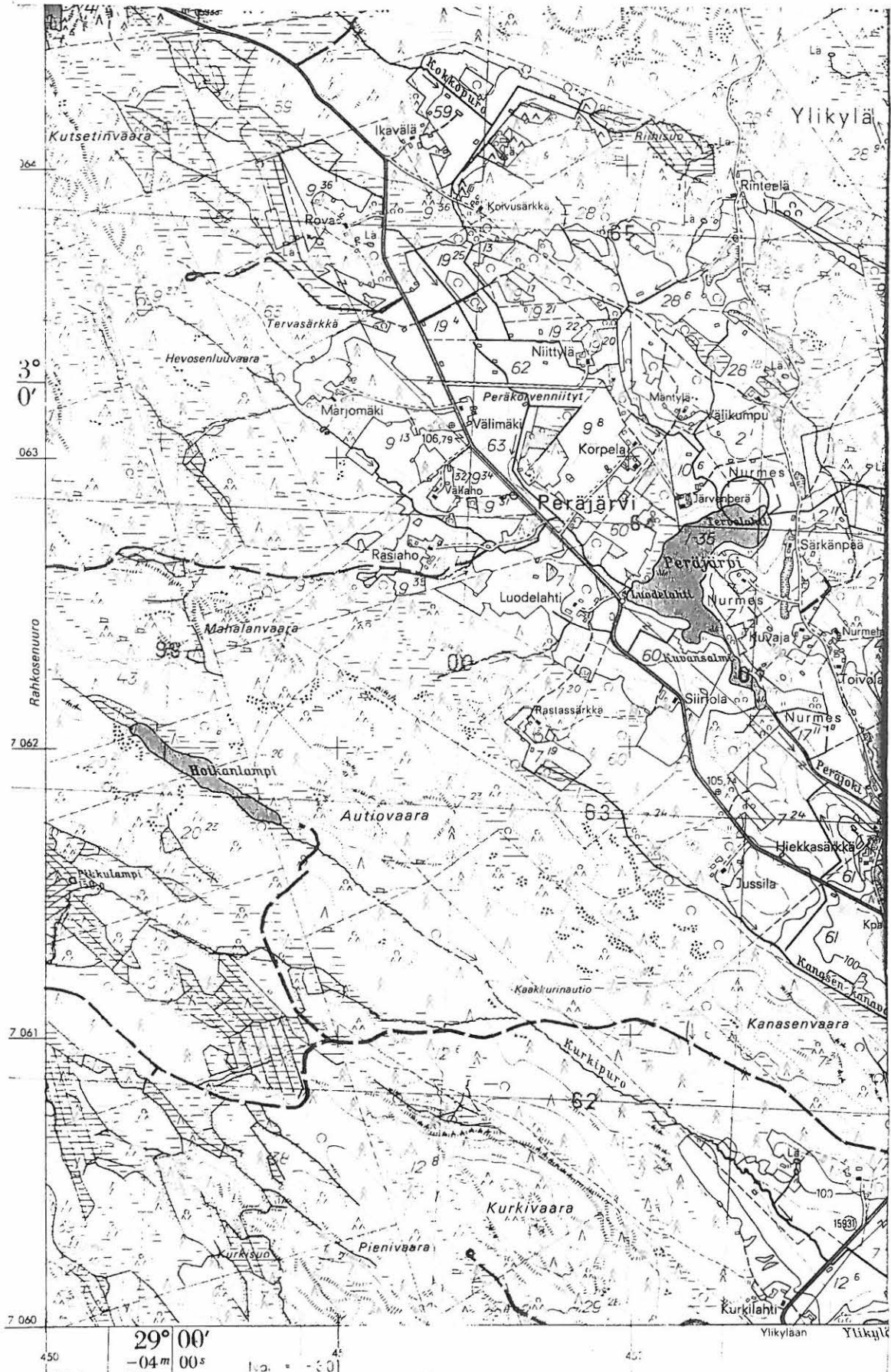
Ote peruskartasta 4321 12 SÄRAMOJOKI, 1976 päälle p. 1992

Nurmes Pentikkälä 1

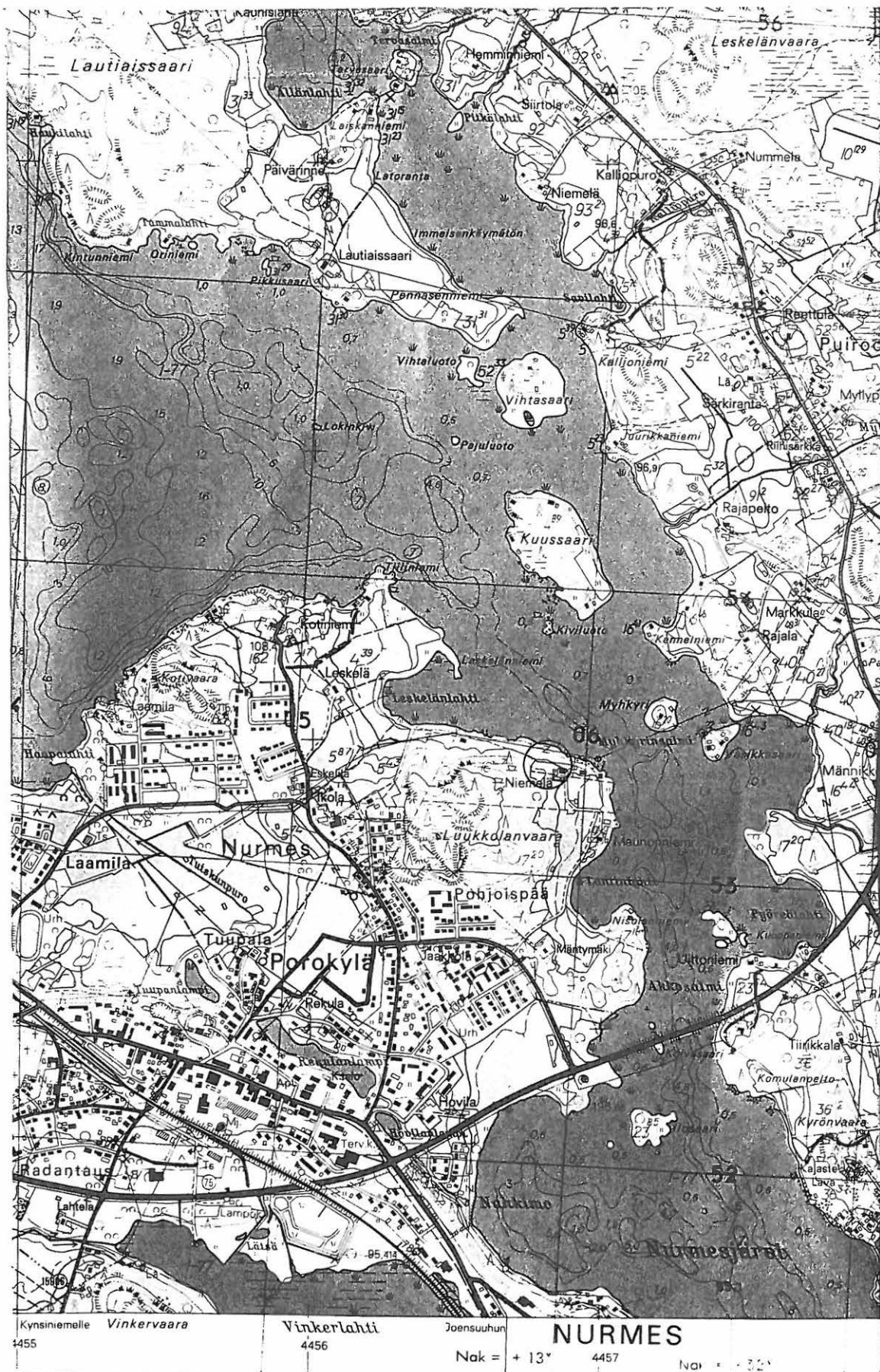
Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI, 1976 päälle p. 1992

Nurmes Tervalampi

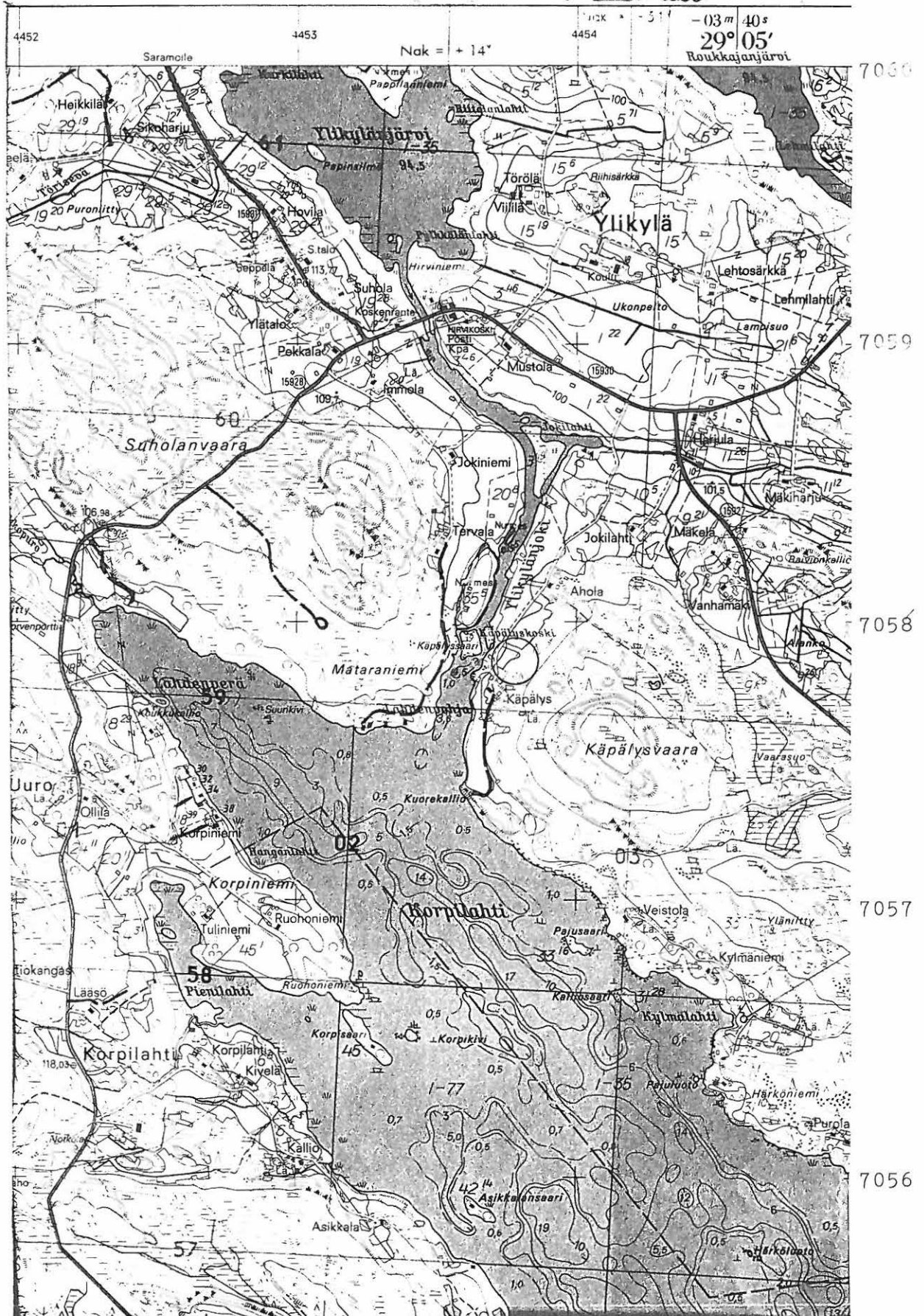
Ote peruskartasta 4321 12 SARAMOJOKI, 1976 päällep. 1992

Nurmes Niemelä

Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, 1984 päälle p. 1992

Nurmes Kämpälyskoski

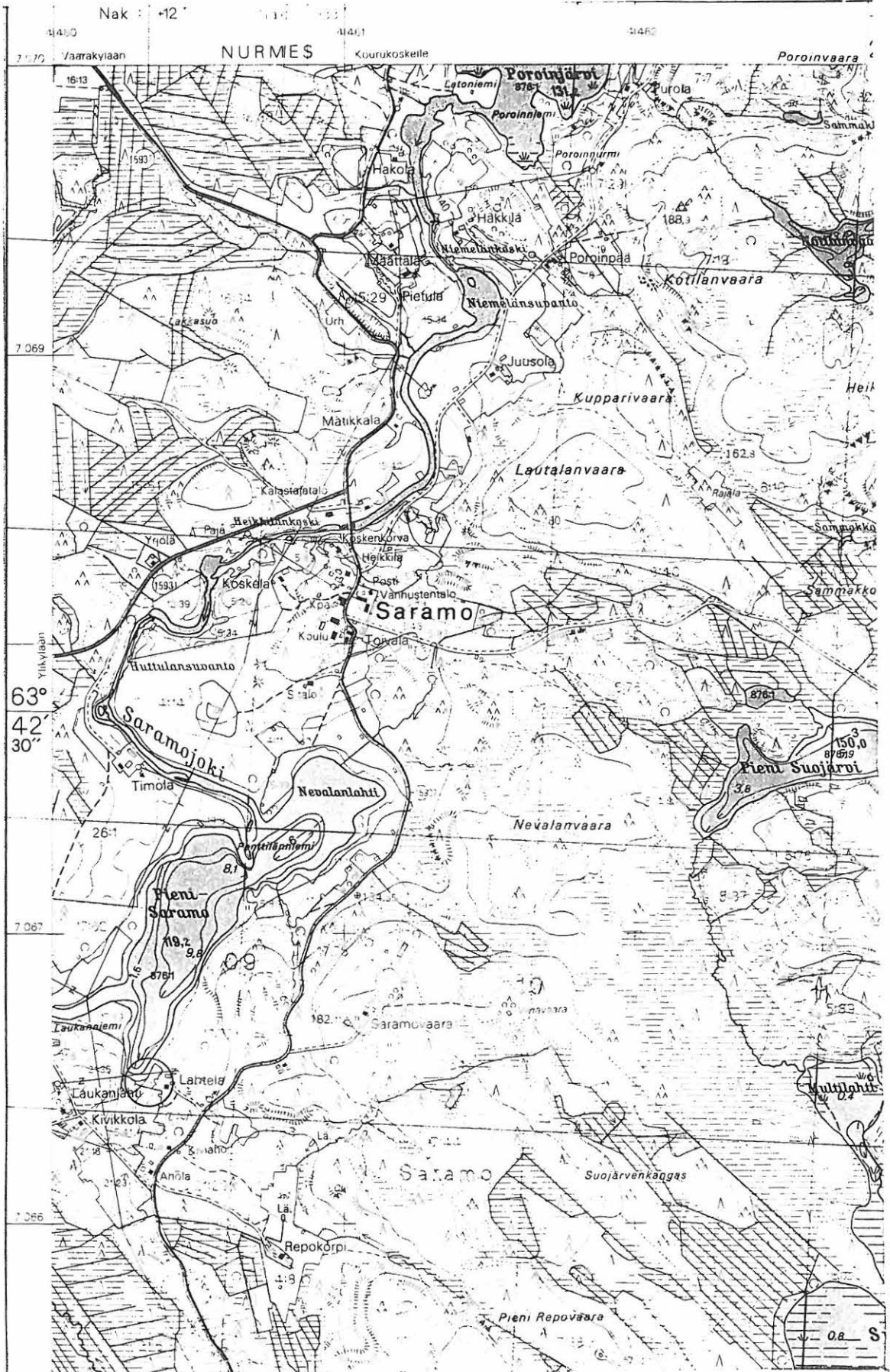
Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, 1984 päälle. 1992

Nurmes Vanha pappila

Ote peruskartasta 4321 11 POROKYLÄ, 1984 päälle. 1992

Nurmes Pieni-Saramojärvi

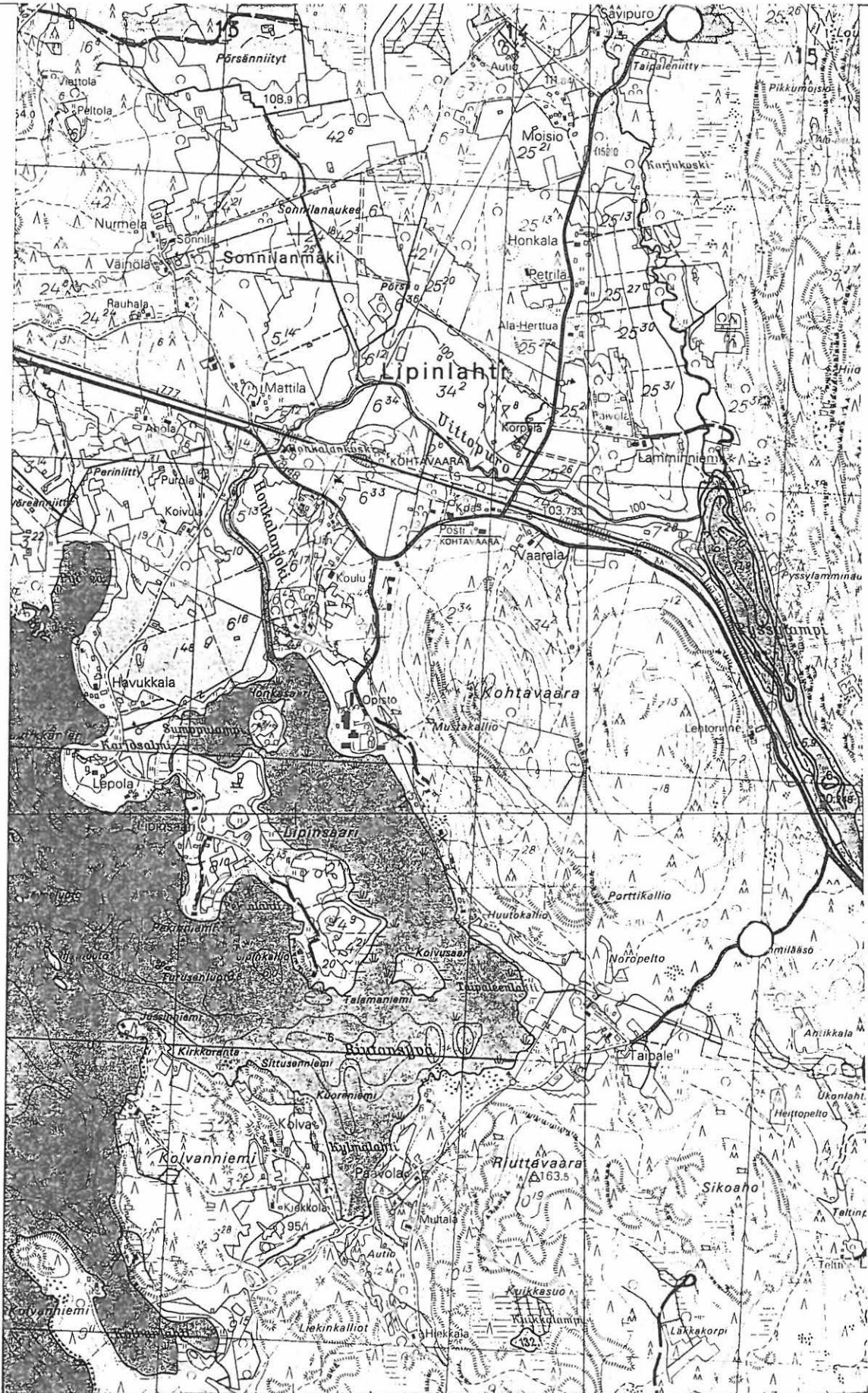

Ote peruskartasta 4323 03 PETÄISKYLÄ, 1993

4 463

4 464

4 465

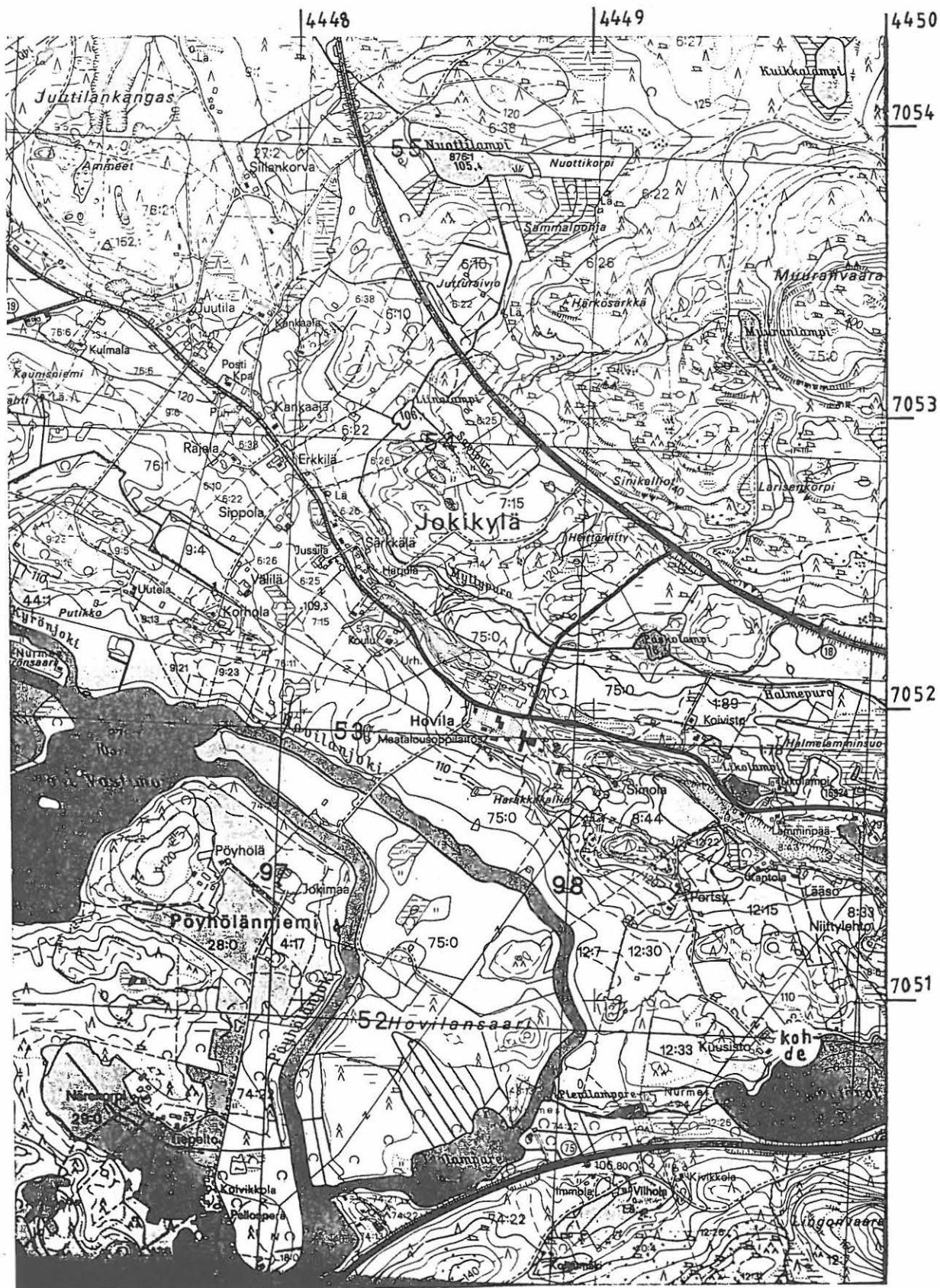
7 045

7 044

7 043

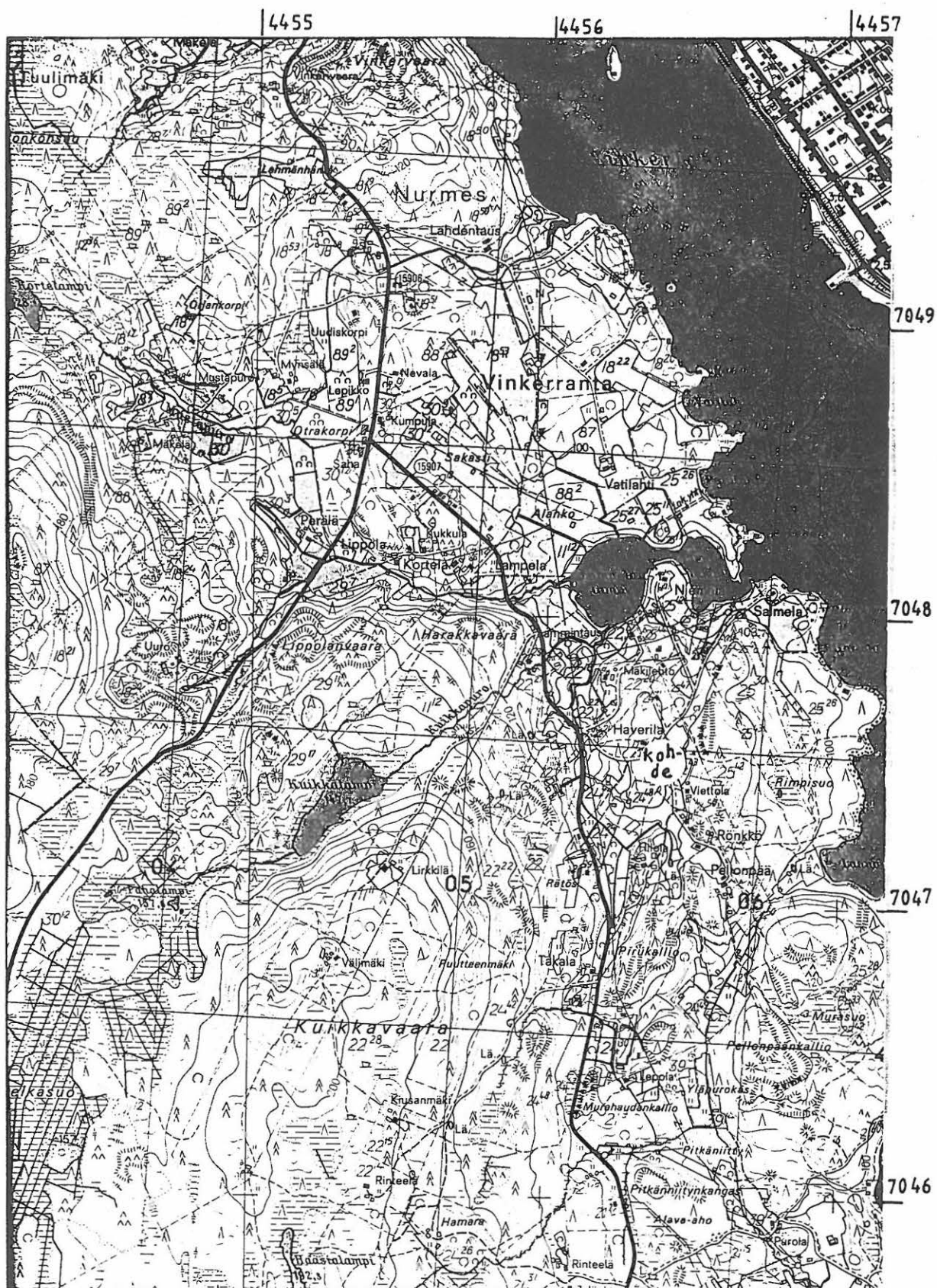
Ote peruskartasta 4323 01 LIPINLAHTI, 1991

Nurmes Jokikylä Kuusisto (irtolöytökohde)

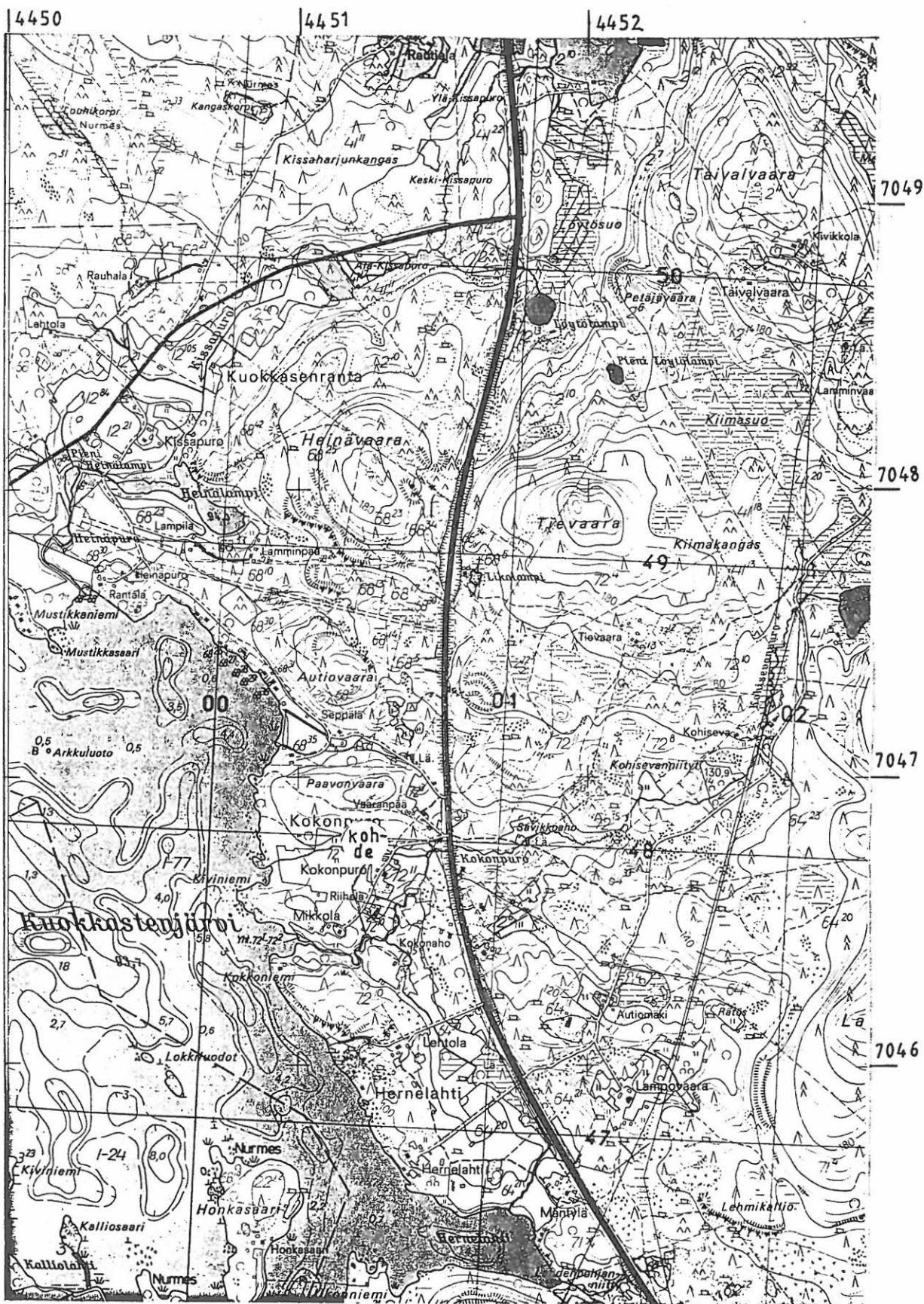
Ote peruskartasta 4321 08 KARHUNPÄÄ, Helsinki 1993

Nurmes Nurmeskylä Vinkerranta Haverila (irtolöytökohde)

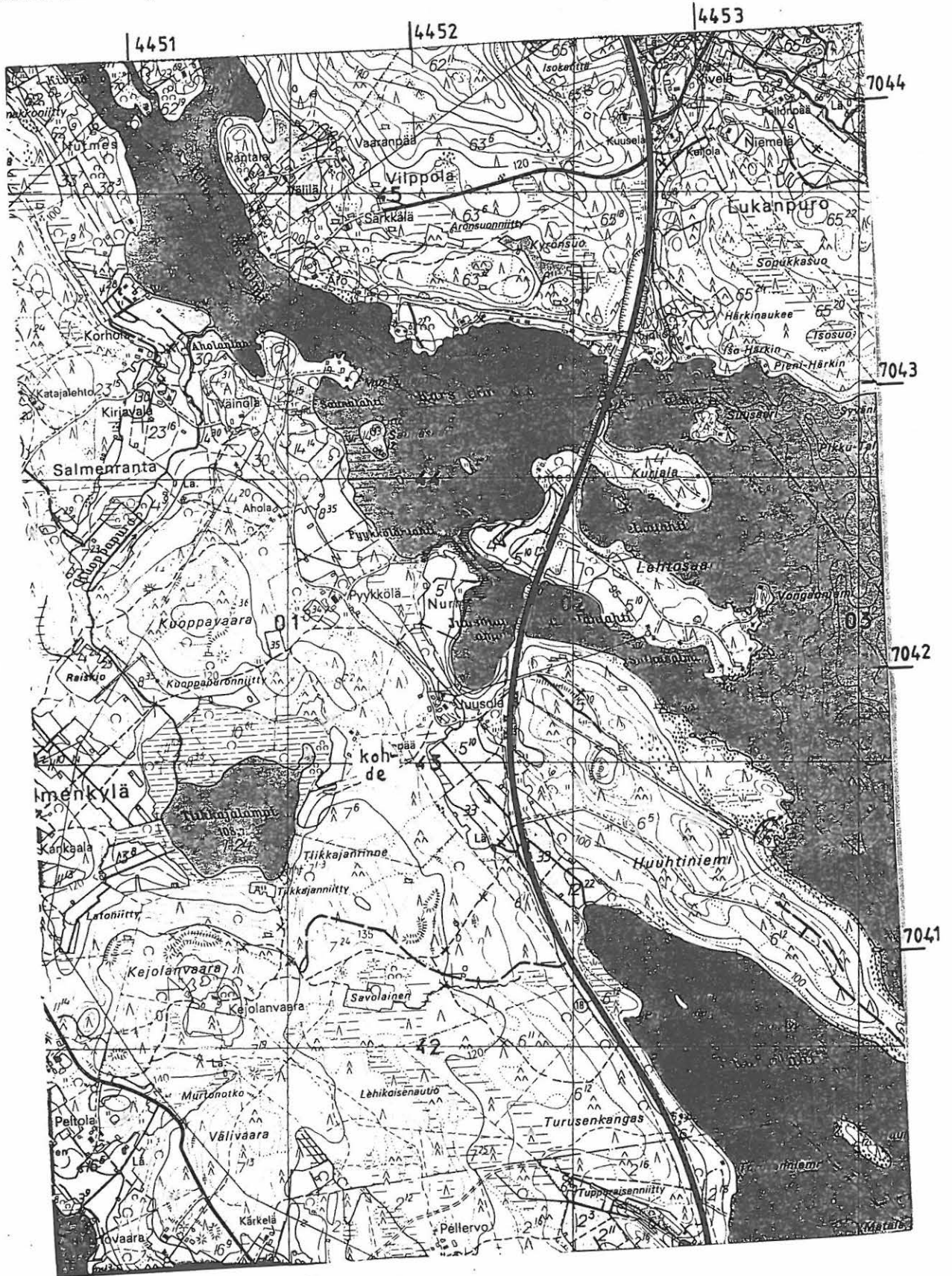
Ote peruskartasta 4321 10 NURMES, Helsinki 1984

Nurmes Nurmeskylä Kokonpuro (irtolöytökohde)

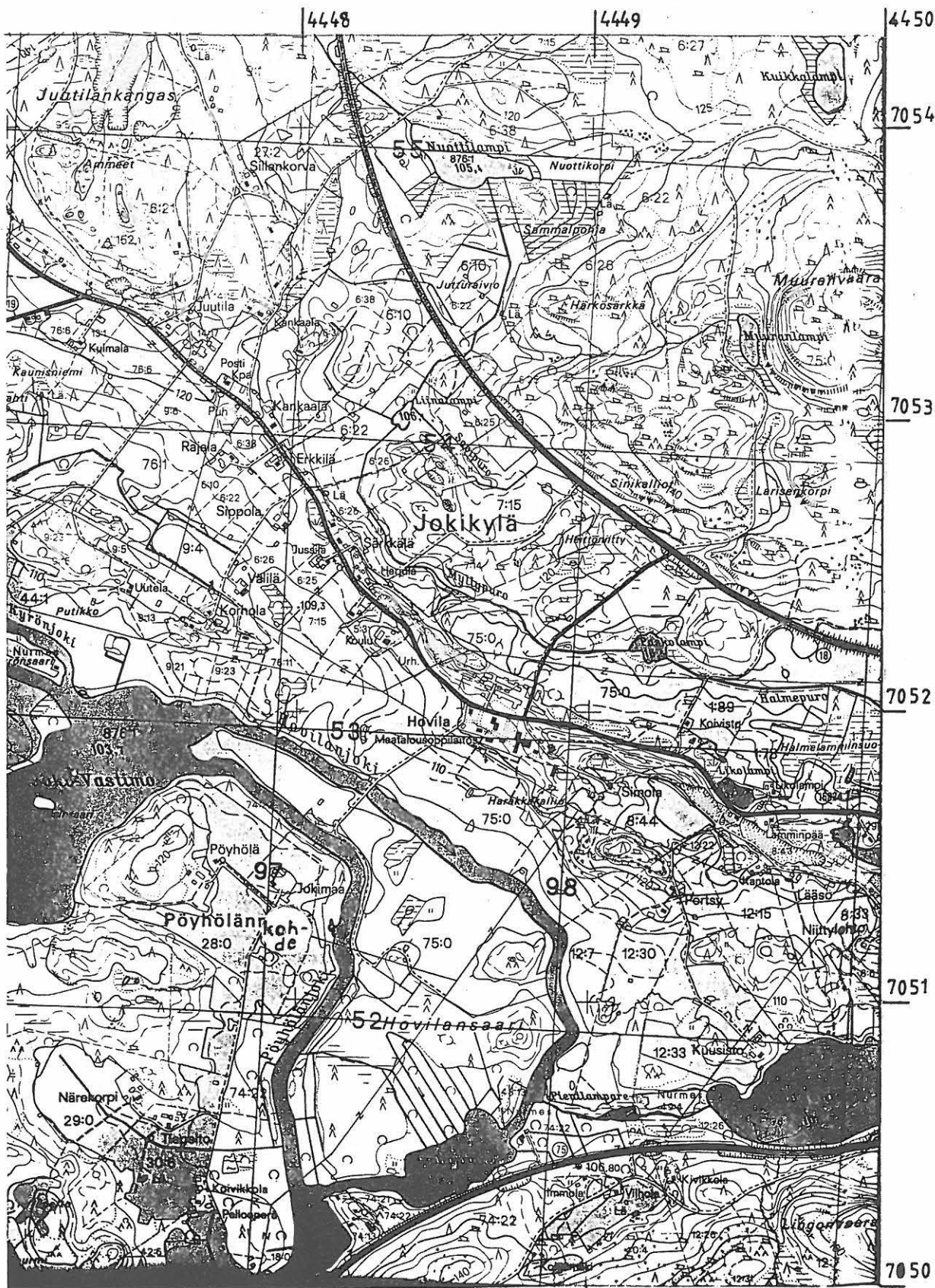
Ote peruskartasta 4321 10 NURMES, Helsinki 1984

Nurmes Salmenkylä Lamminpää (irtolöytökohde)

Ote peruskartasta 4321 10 NURMES, Helsinki 1984

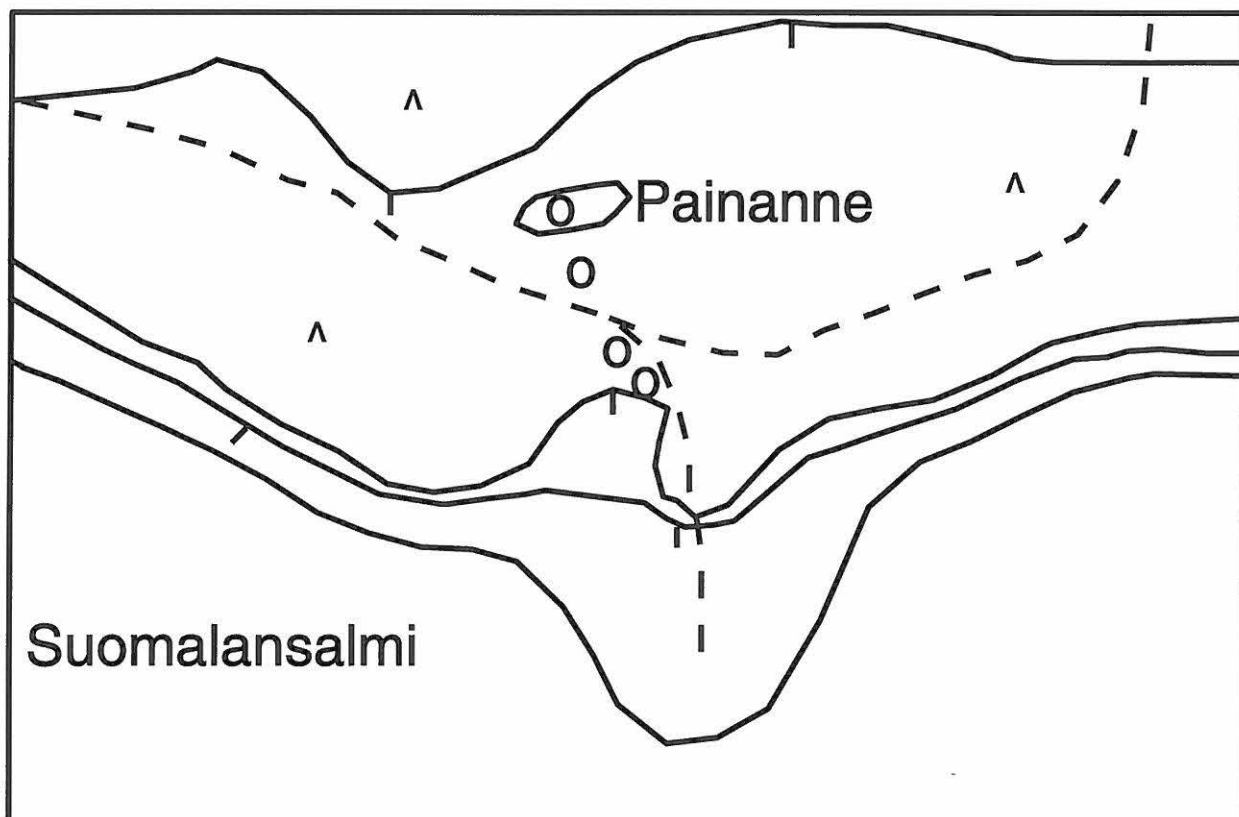
Nurmes Jokikylä Kuokkastenkoski Pöyhölä (irtolöytökohde)

Ote peruskartasta 4321 08 KARHUNPÄÄ, Helsinki 1993

Nurmes, Höljäkkä, Suomalanniemi
Yleiskarttaluonnos
MK 1:1000
Piirt. E.Kämäräinen
Puhtaaksi piirt. K. Salo
13.5.1998

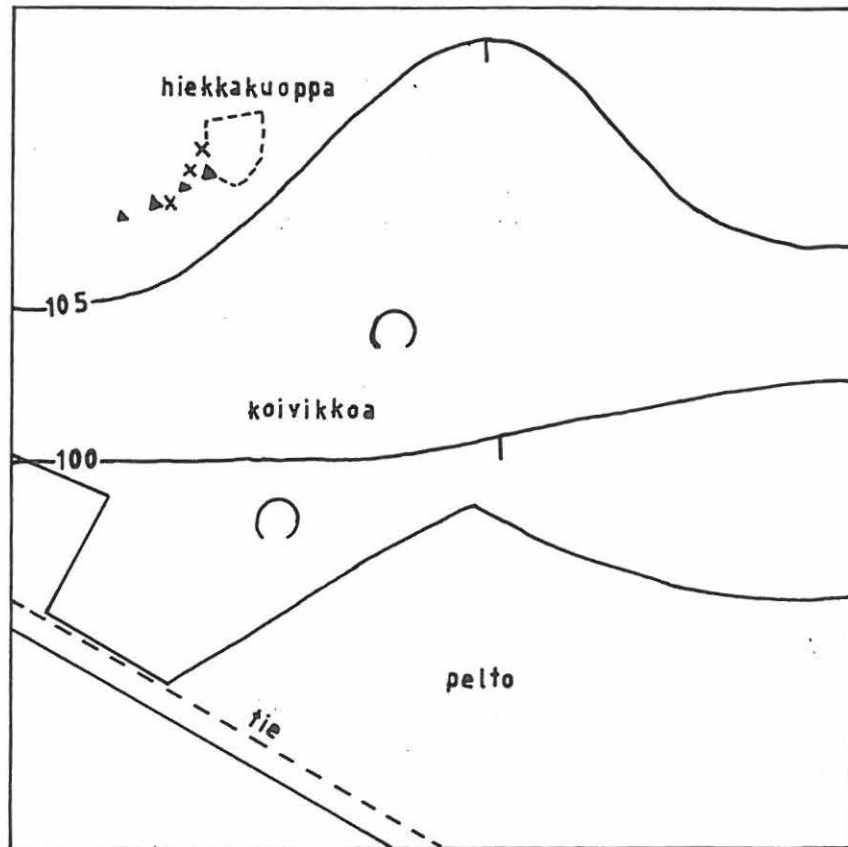
o= Koekuoppa

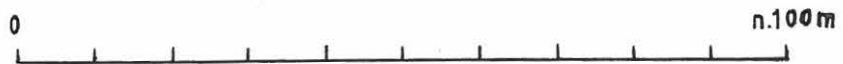
Nurmes 3 Purola Hiekkamäki

- x x löytöjä (kvartsia, keramiikkaa)
- ▲ ▲ ▲ kivivyö

Piirtäjä: Samu Lehtolainen. Puhtaaksi piirtäjä: Sanna Kivimäki

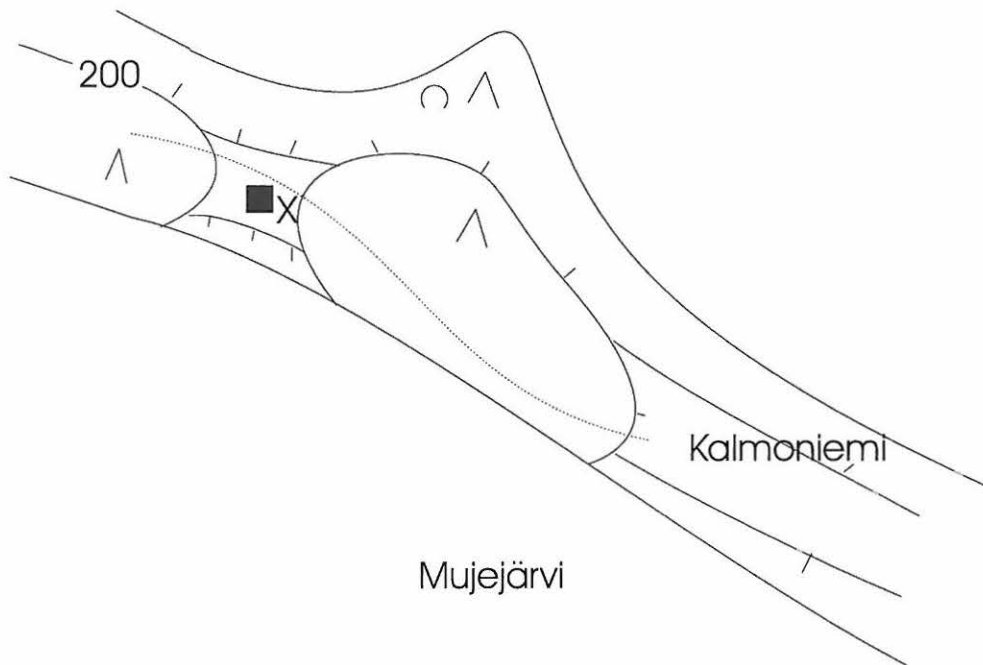
NURMES MUJEJÄRVI KALMONIEMI

Inventointikartta

Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

X= Kvartsi

■ =Palaneita kiviä

1:1000

NURMES MUJEJÄRVI KALMONIEMI

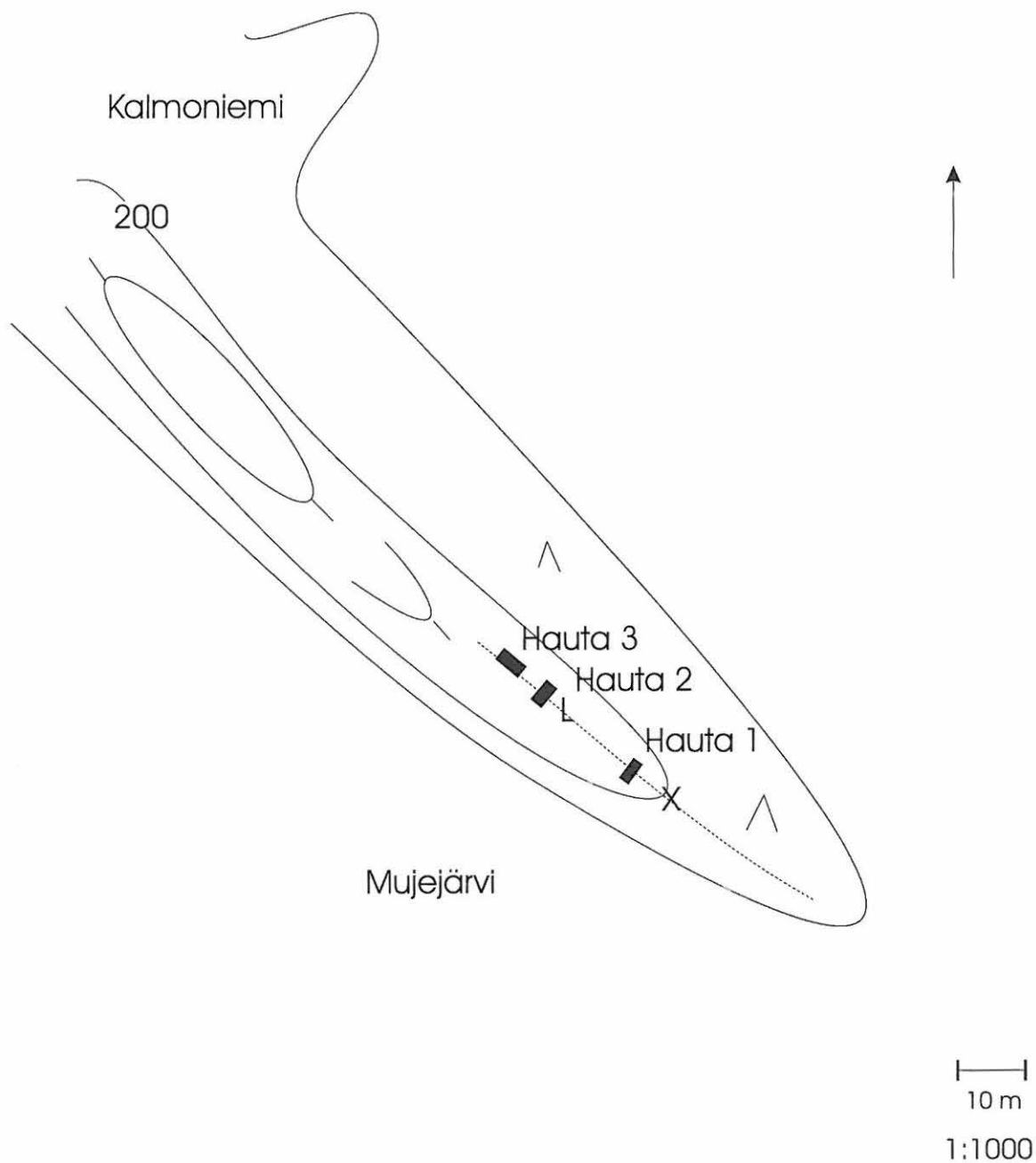
Inventointikartta

Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

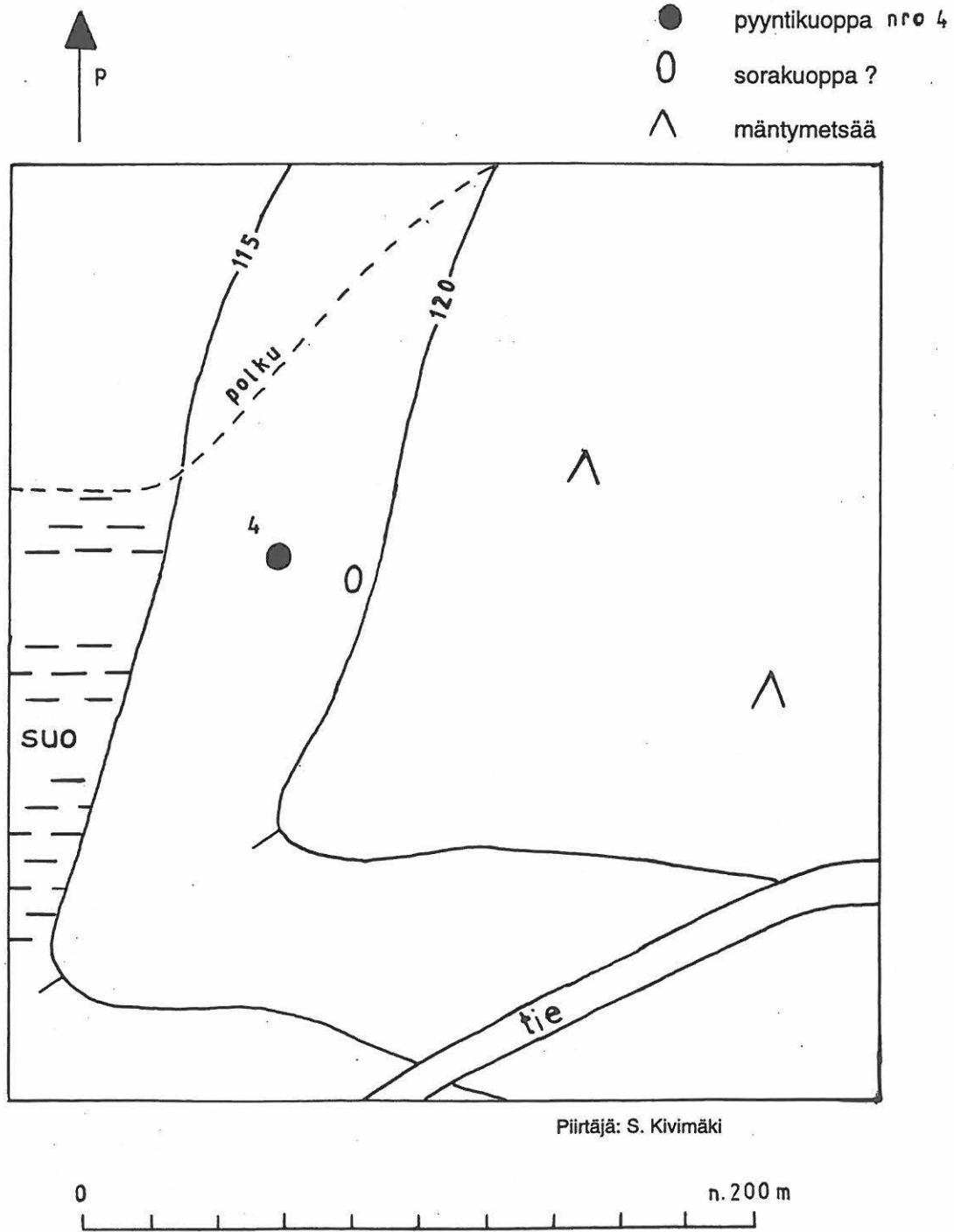
X = Kvartsi

L = Luu

■ = Hauta

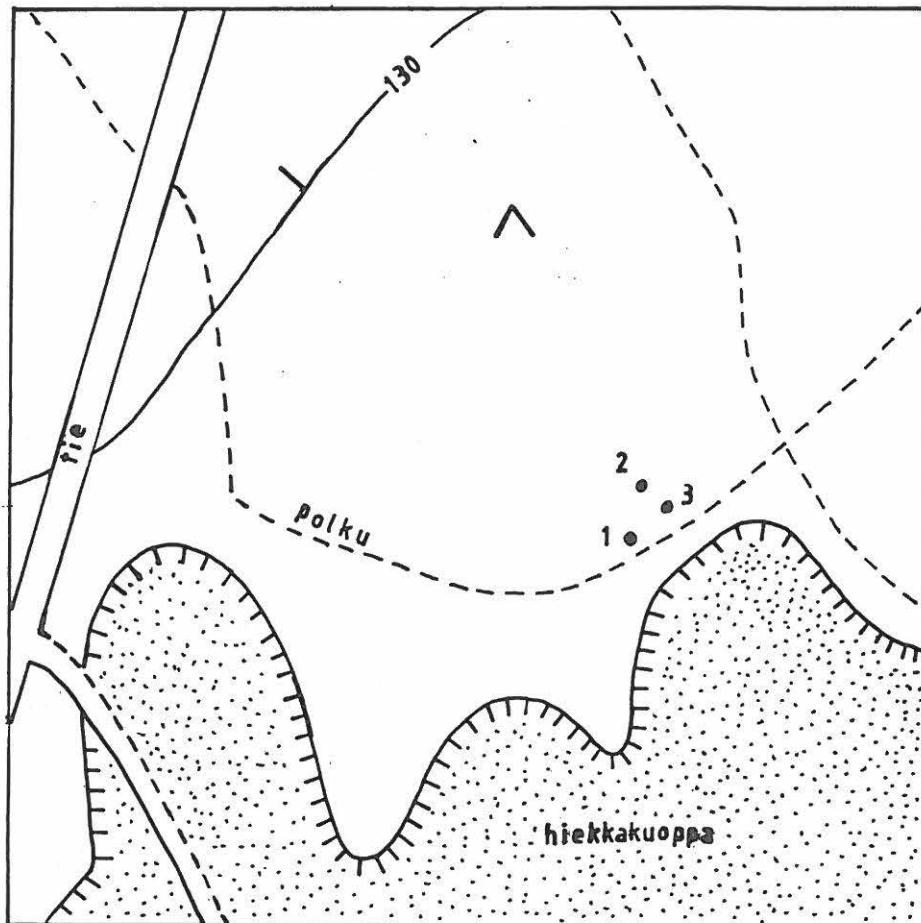
Nurmes 17 Jokikylä Juutilankangas Seppola

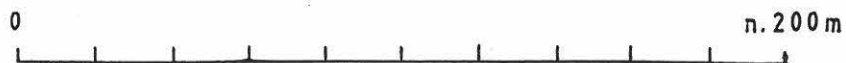
Nurmes 18 Jokikylä Lamminkangas

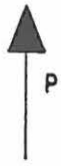
- pyyntikuopat 1-3
- kärrytie
- ∧ mäntymetsää

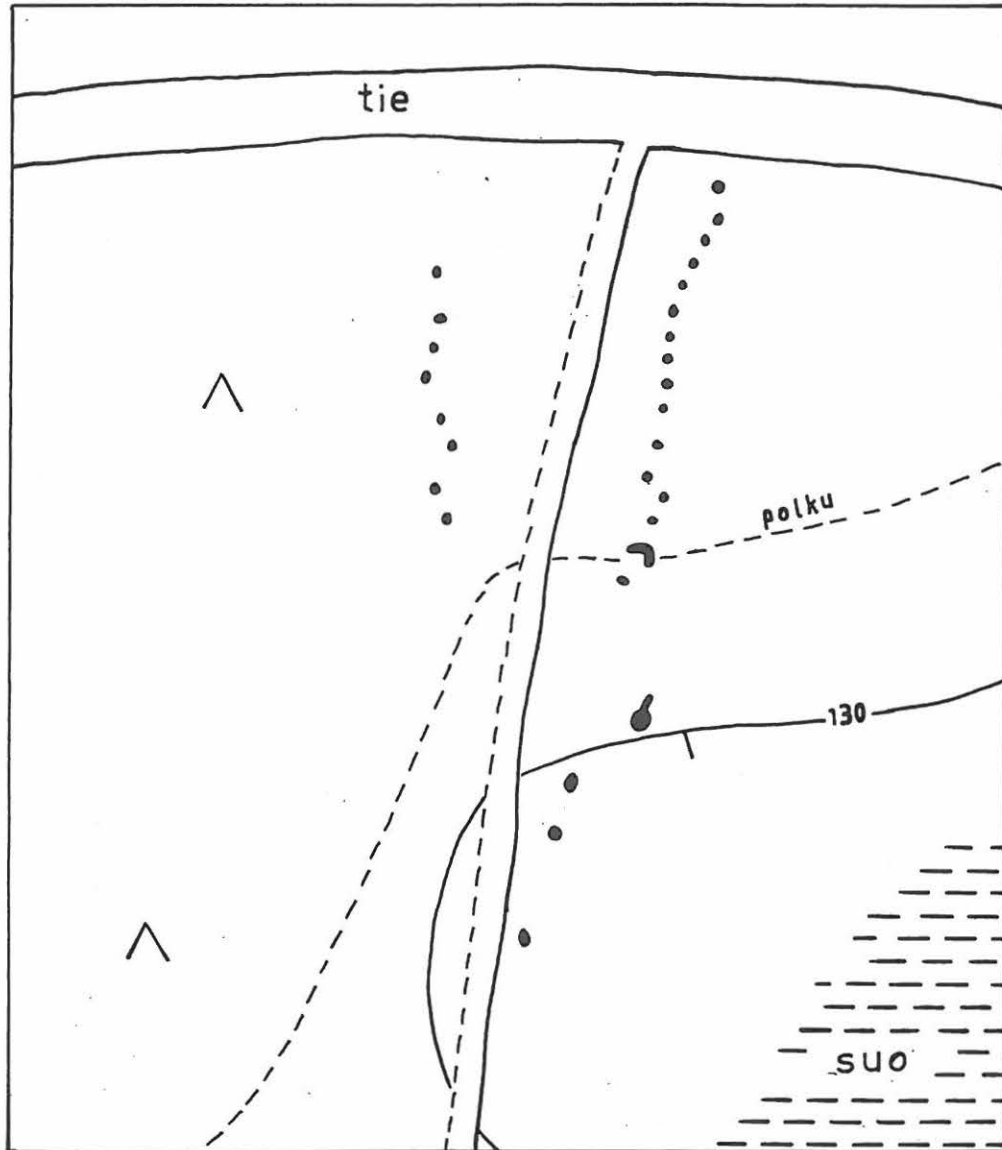
Piirtäjä: Veijo Minkkinen. Puhtaaksi piirtäjä: Sanna Kivimäki

Nurmes 18 Jokikylä Lamminkangas

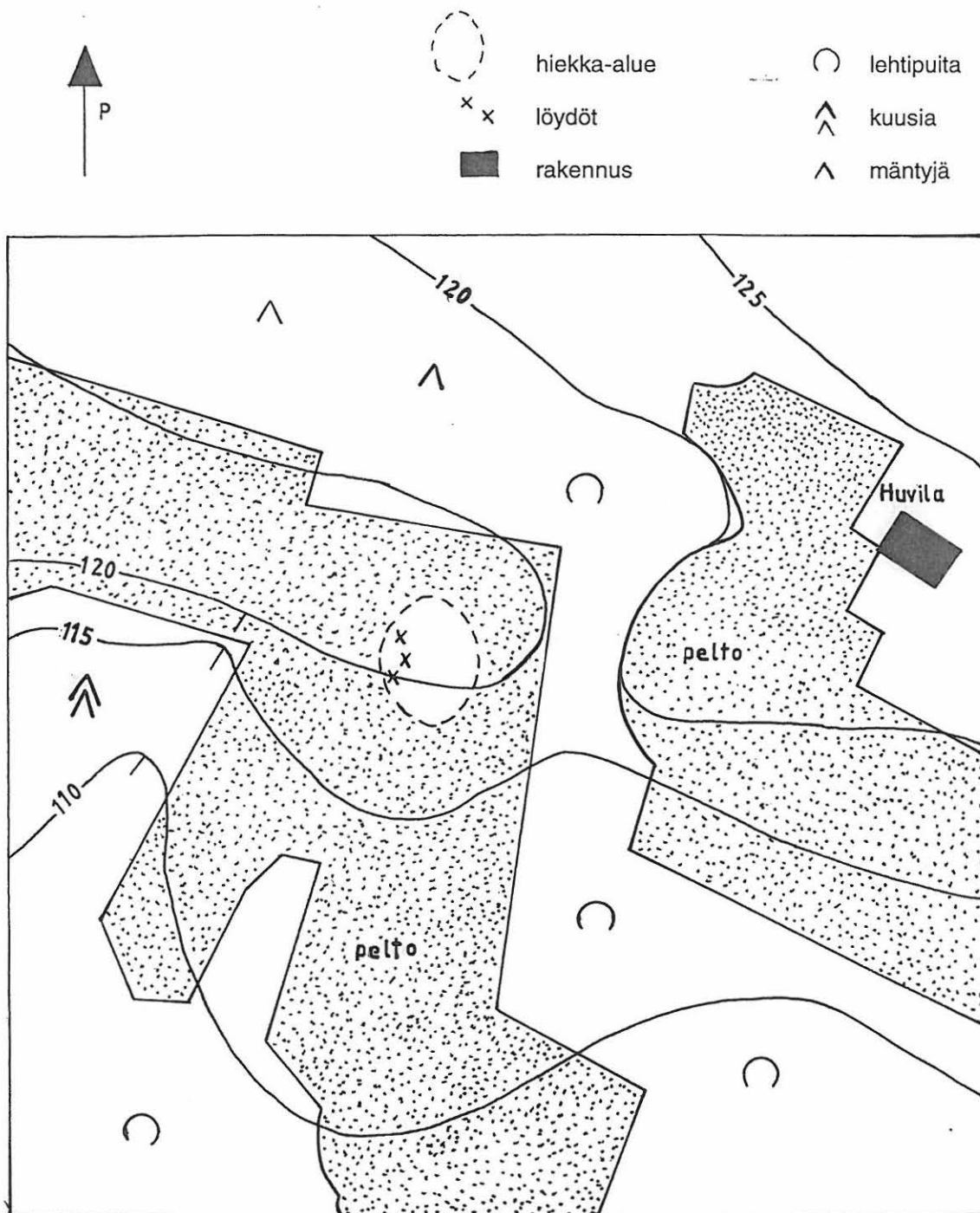
• pyyntikuoppa	● muu kuoppa ?
└─┘ munuaisenmuotoinen raudanvalmistuspaikka	--- kärrytie
♣ rännillinen tervahauta	∧ mäntymetsää

Piirtäjä: Eeva-Liisa Leppänen. Puhtaaksi piirtäjä: Sanna Kivimäki

Nurmes 19 Jokikylä Niittylehto

Piirtäjä: Sanna Kivimäki

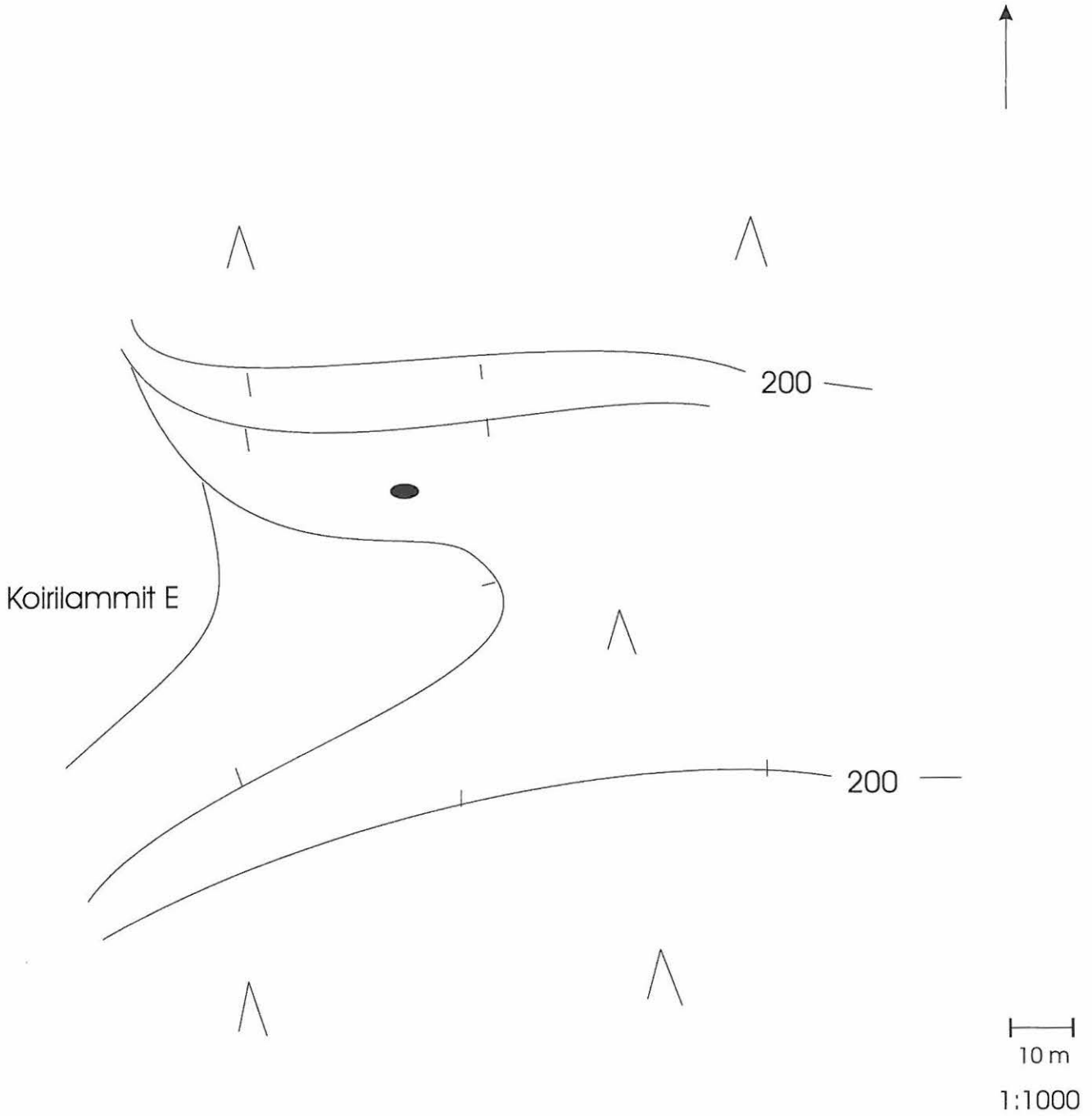
0 n. 200 m

NURMES MUJEJÄRVI KOIRILAMMIT E

Inventointikartta

Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

● = Pyyntikuoppa

NURMES MUJEJÄRVI MULTINIEMI

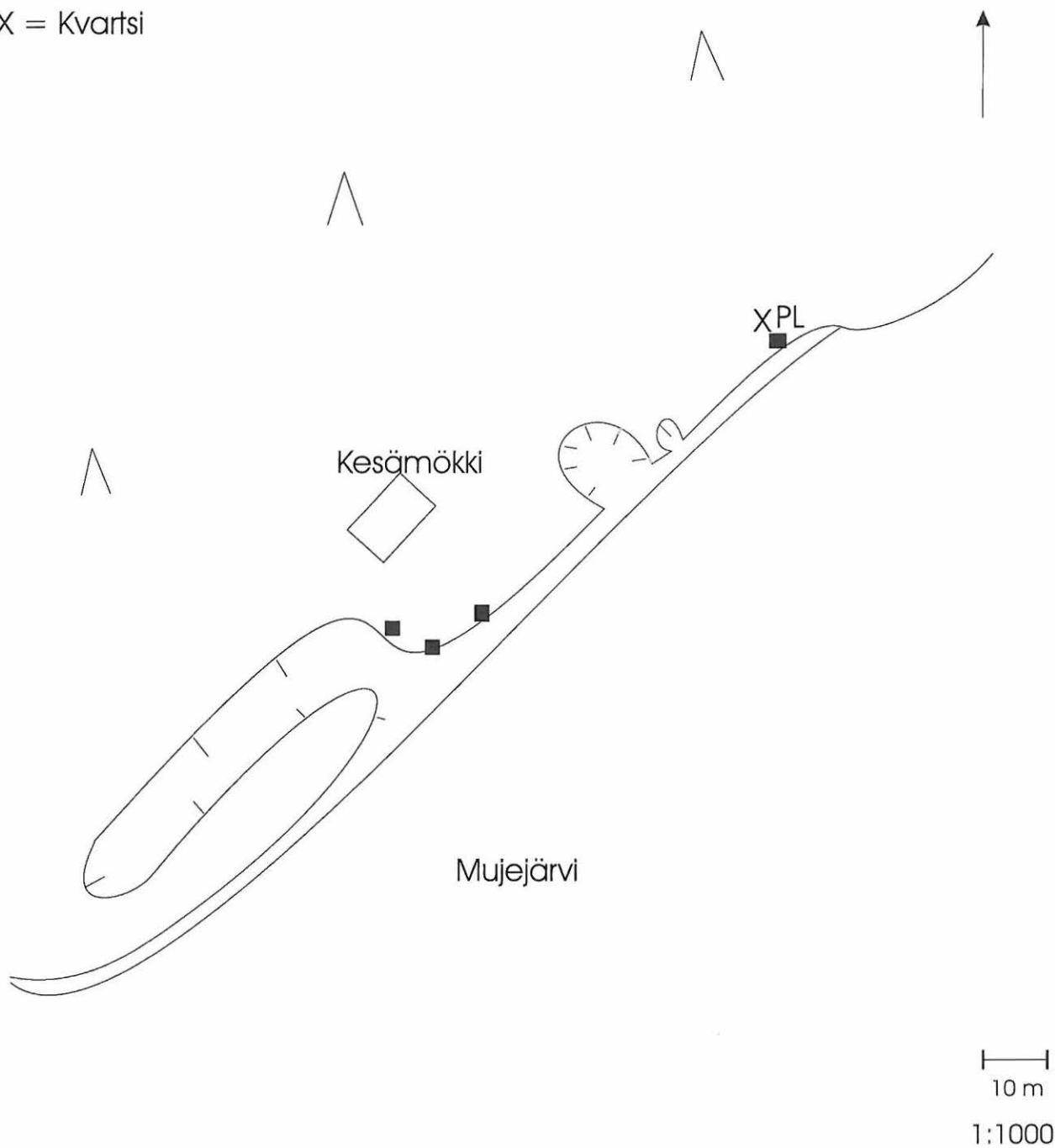
Inventointikartta

Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

■ = Palanut kivi

PL = Palanut luu

X = Kvartsi

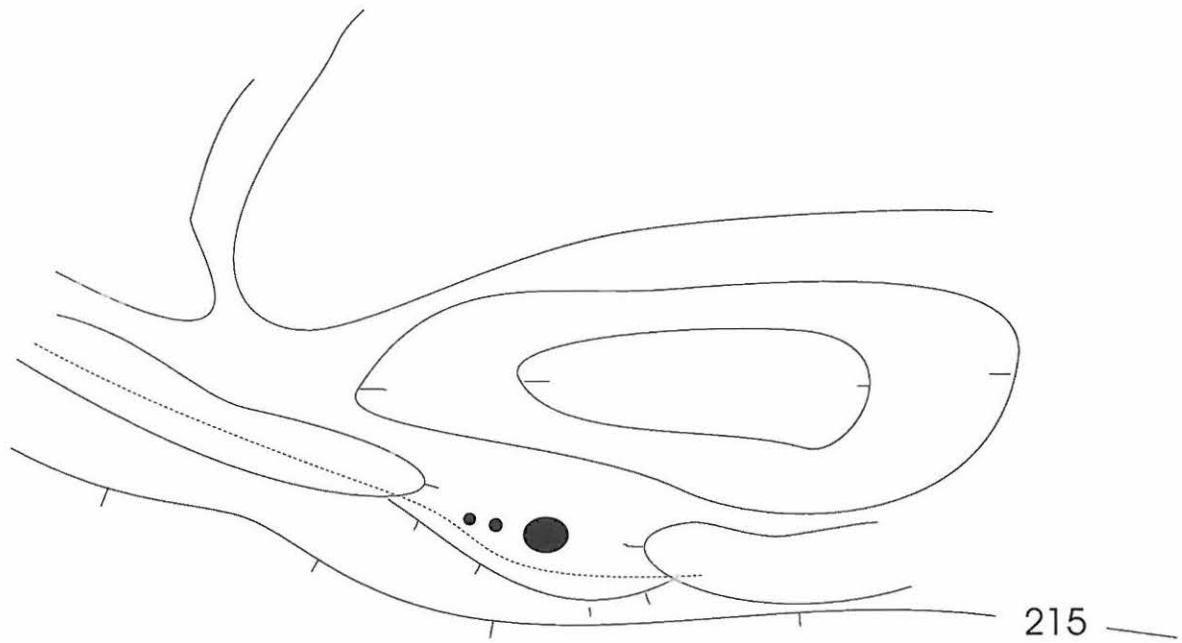

NURMES MUJEJÄRVI KOIRILAMMIT E2

Inventointikartta

Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

● = Pyyntikuoppa

10 m

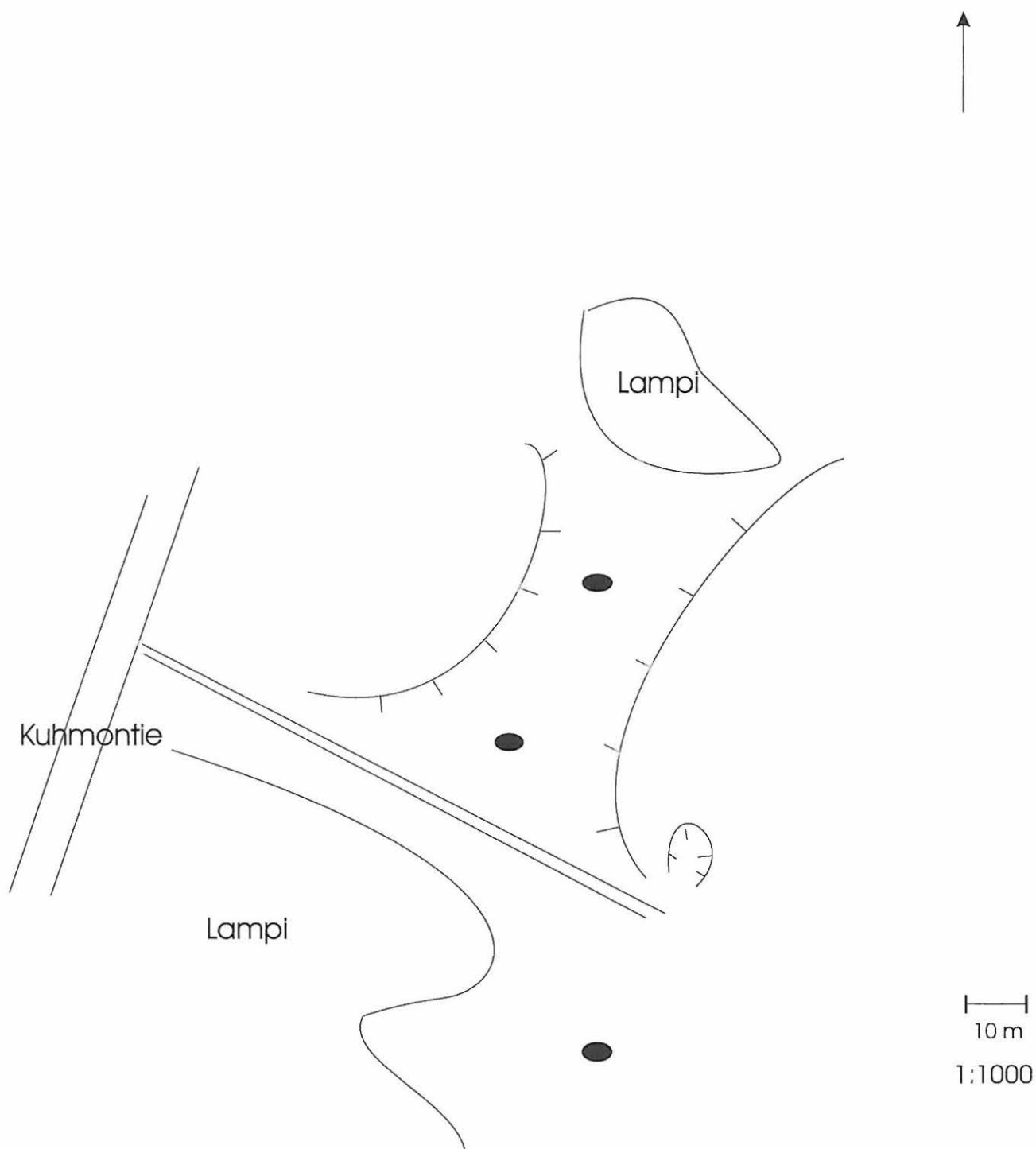
1:1000

NURMES RAPAVAARA SYVÄLAMPI

Inventointikartta

Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

● = Pyyntikuoppia

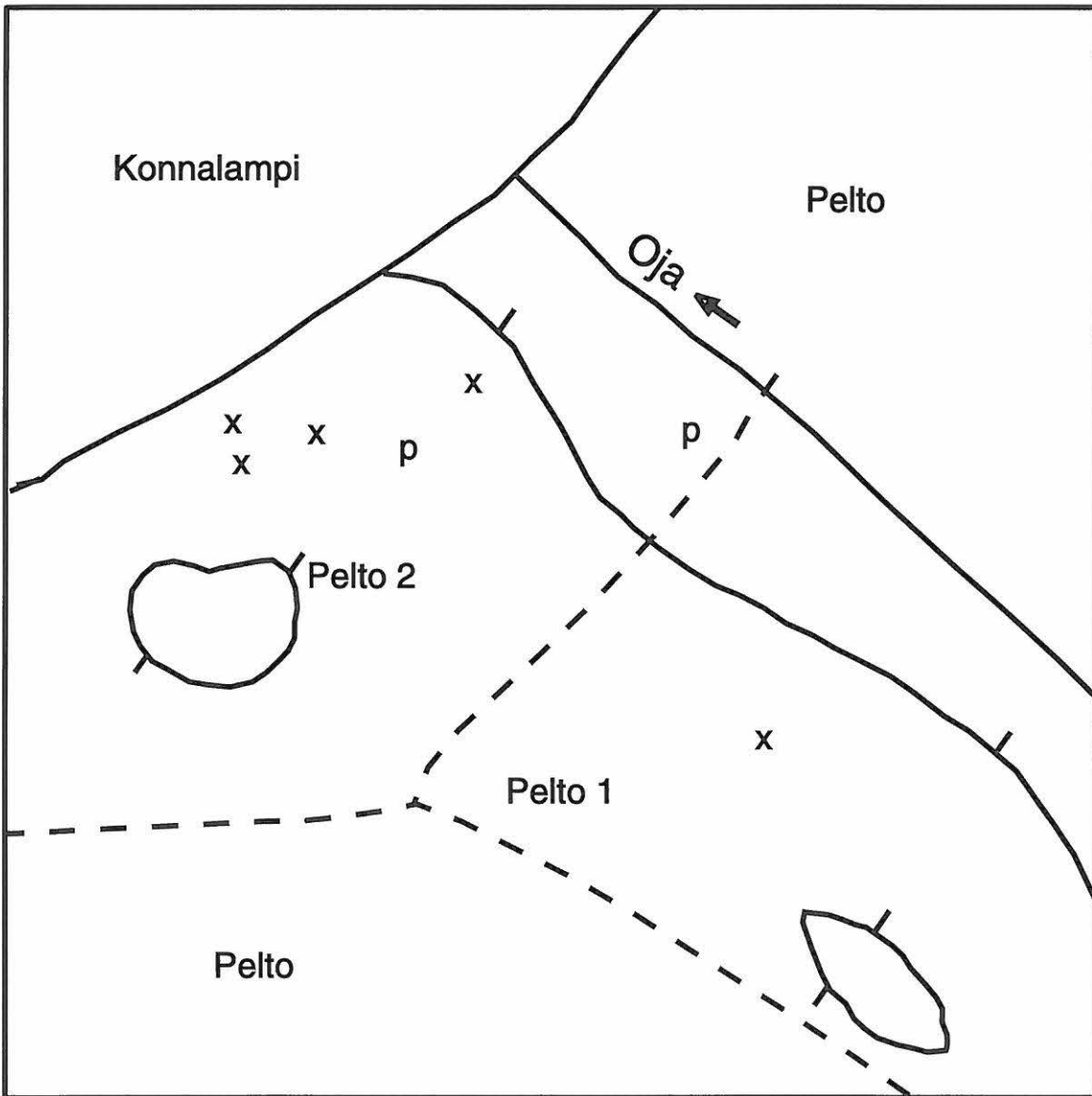

Nurmes, Höljääkä, Maunola
Yleiskarttaluonnos
MK 1:1000
Piirt. H.Anttila
Puhtaaksi piirt. K.Salo
12.5.1998

X=Kvartsia
P=Pii kiveä

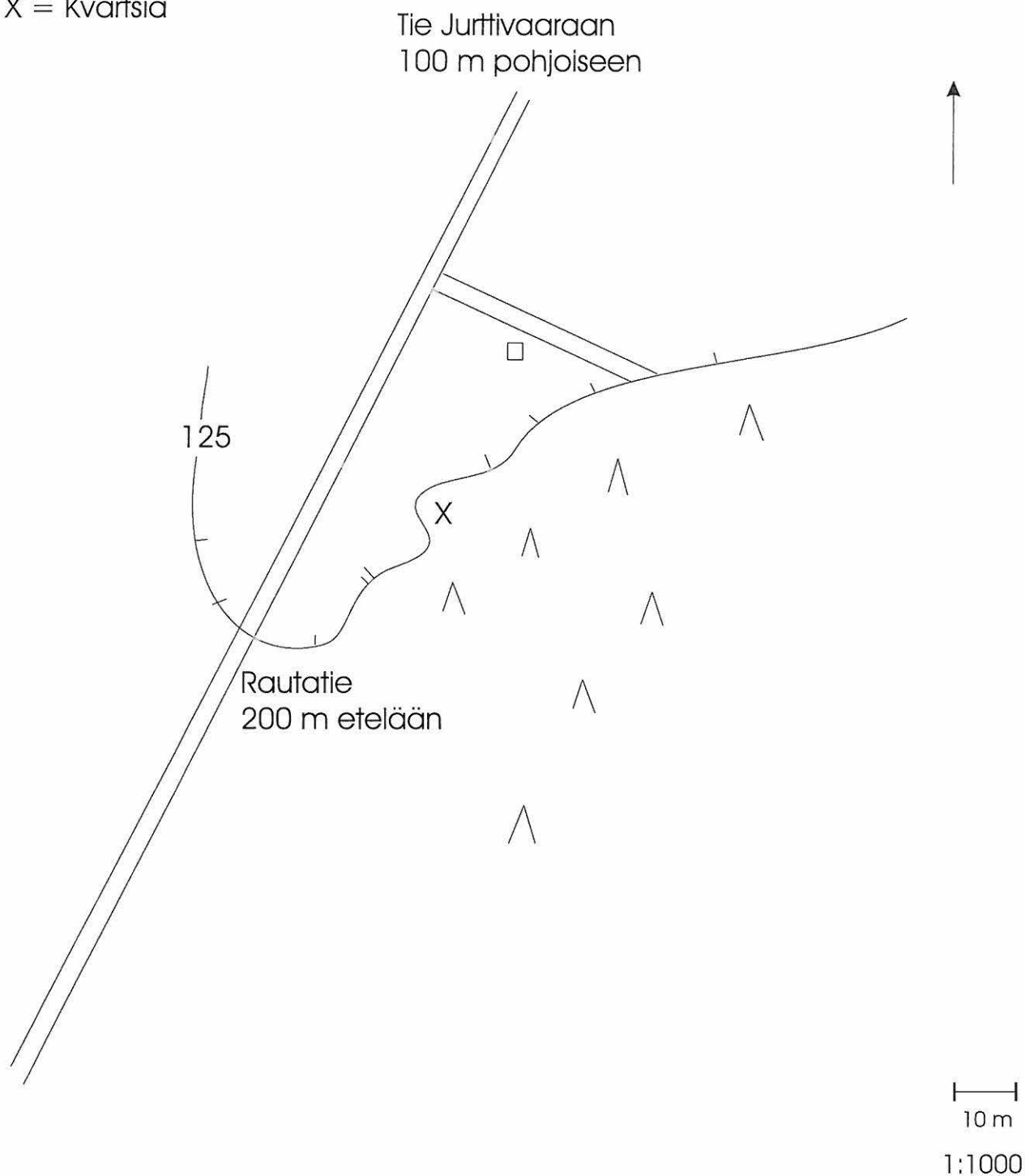

50m

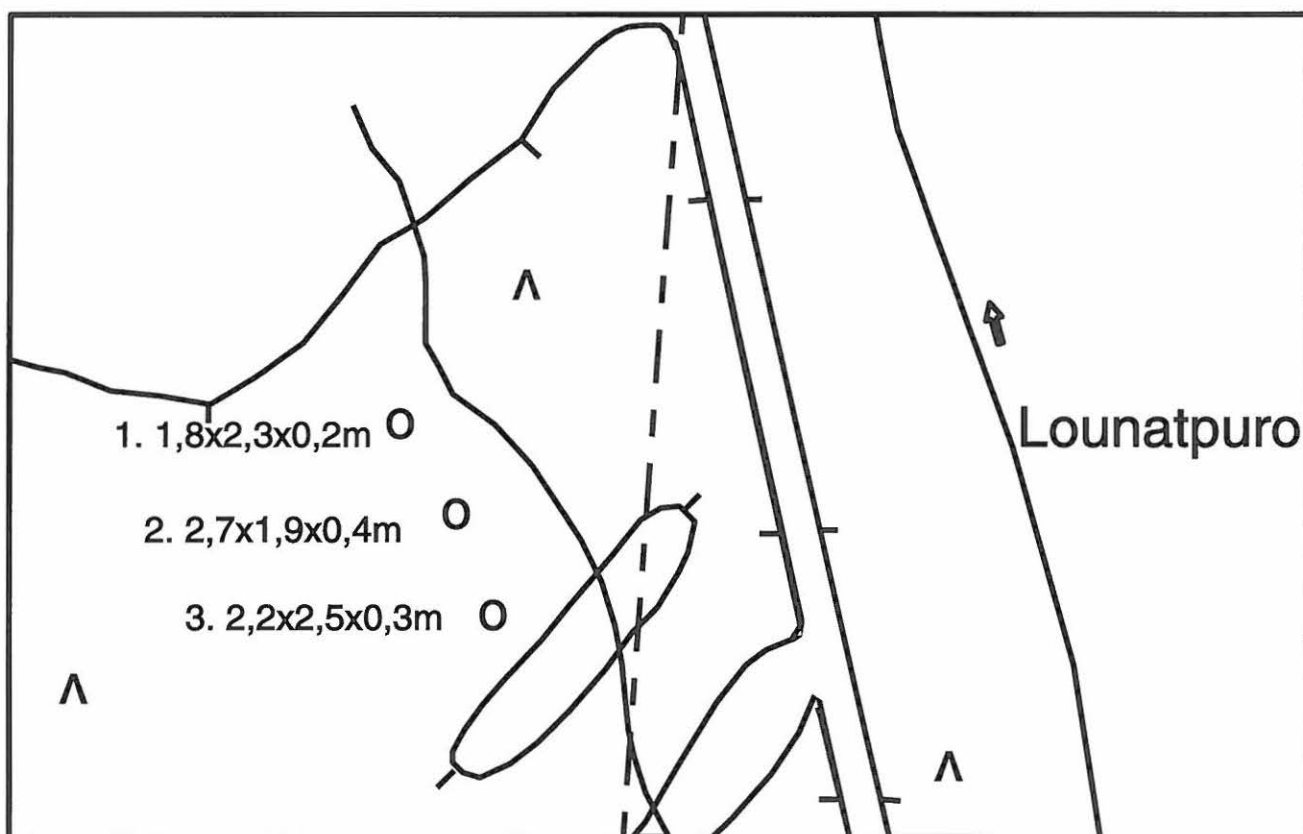
NURMES HÖLJÄKKÄ HETESUO
Inventointikartta
Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

X = Kvartsia

Nurmes, Joutenlampi, Lammintauskangas
Yleiskarttaluonnos
MK 1:1000
Piirt. E.Kämäräinen
Puhtaaksi piirt. K.Salo
14.5.1998

o=pyyntikuoppa

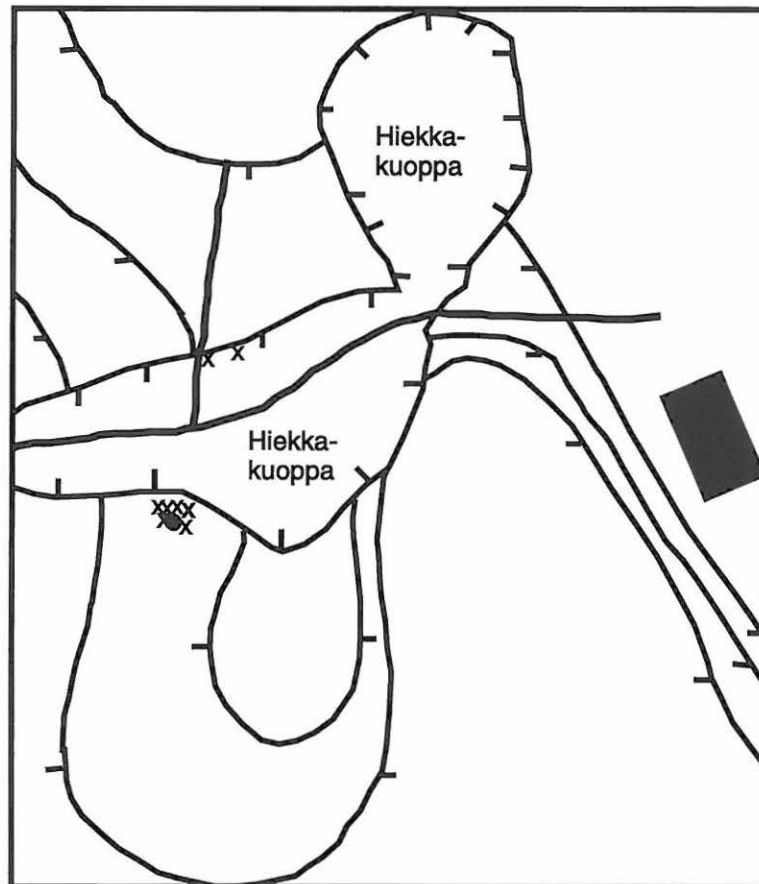

Nurmes, Lipinlahti, Taipale
Yleiskarttaluonnos
MK 1:1000
Piirt. E.Kämäräinen
Puhtaaksi piirt. K.Salo
14.5.1998

x=kvartsia
●=palanut kivi

50m

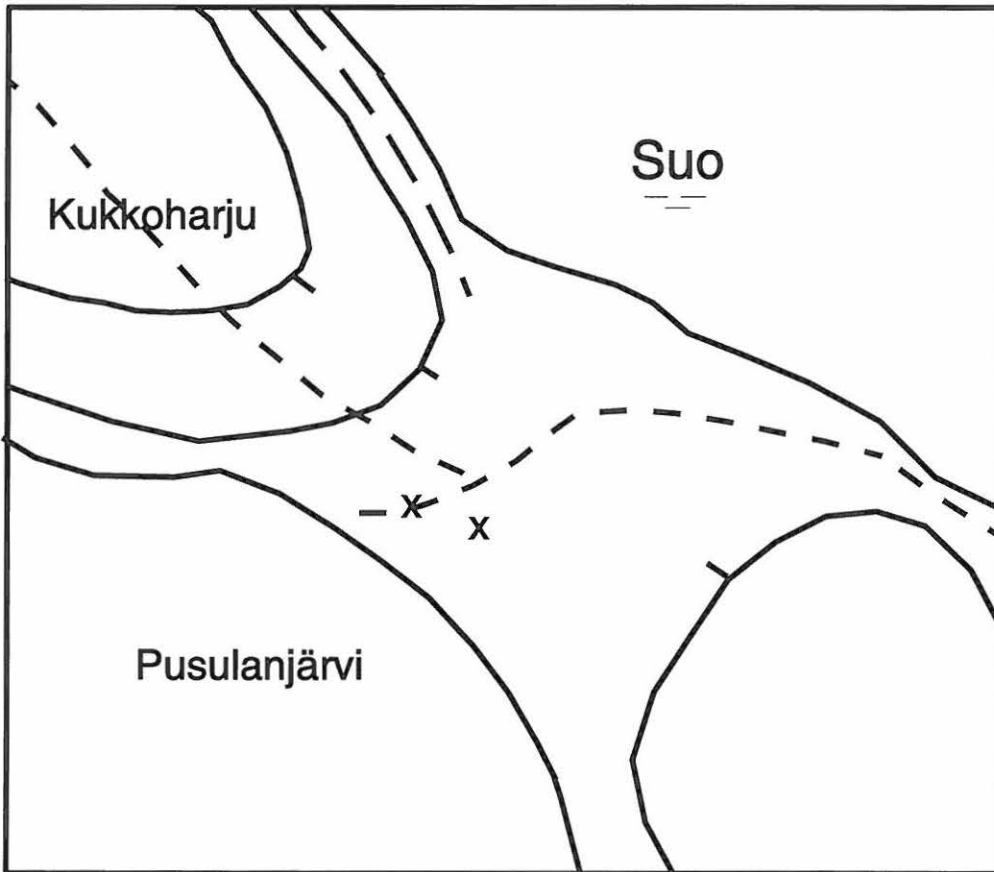

Nurmes, Pusulanjärvi, Kukkojarju
Yleiskarttaluonnos
MK 1:1000
Piirt. K. Salo
12.5.1998

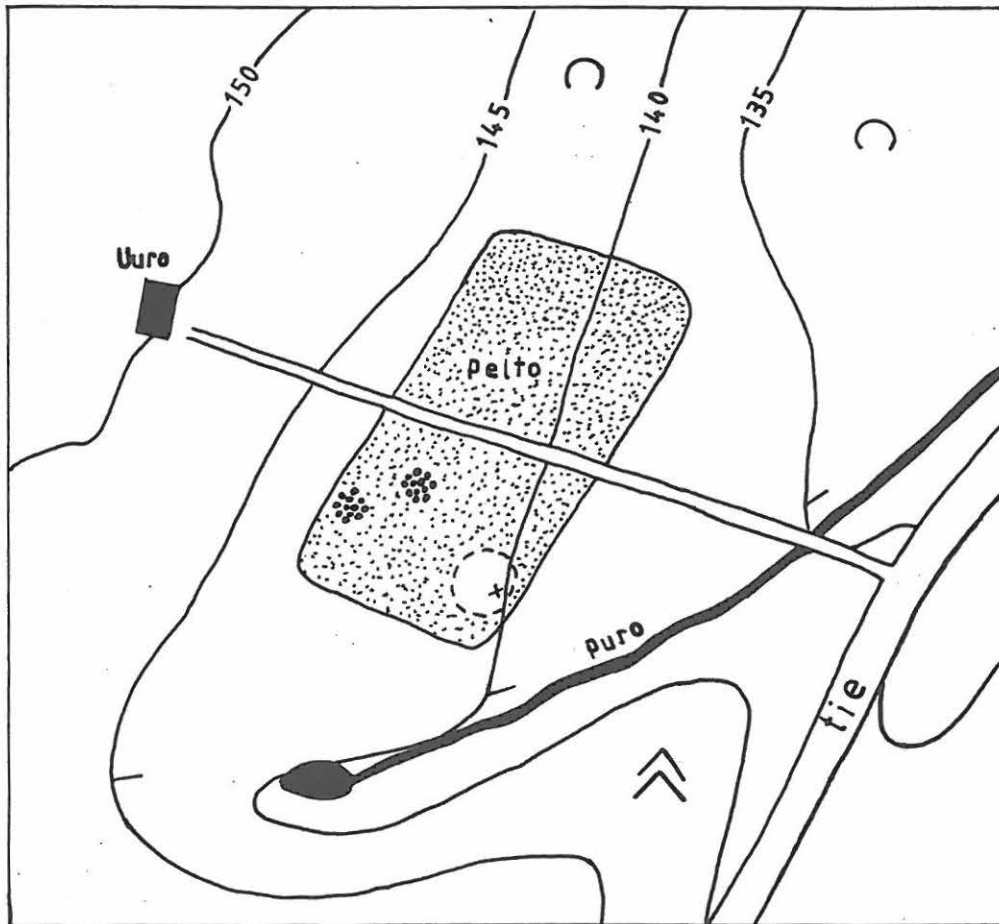
x=kvartsia

50m

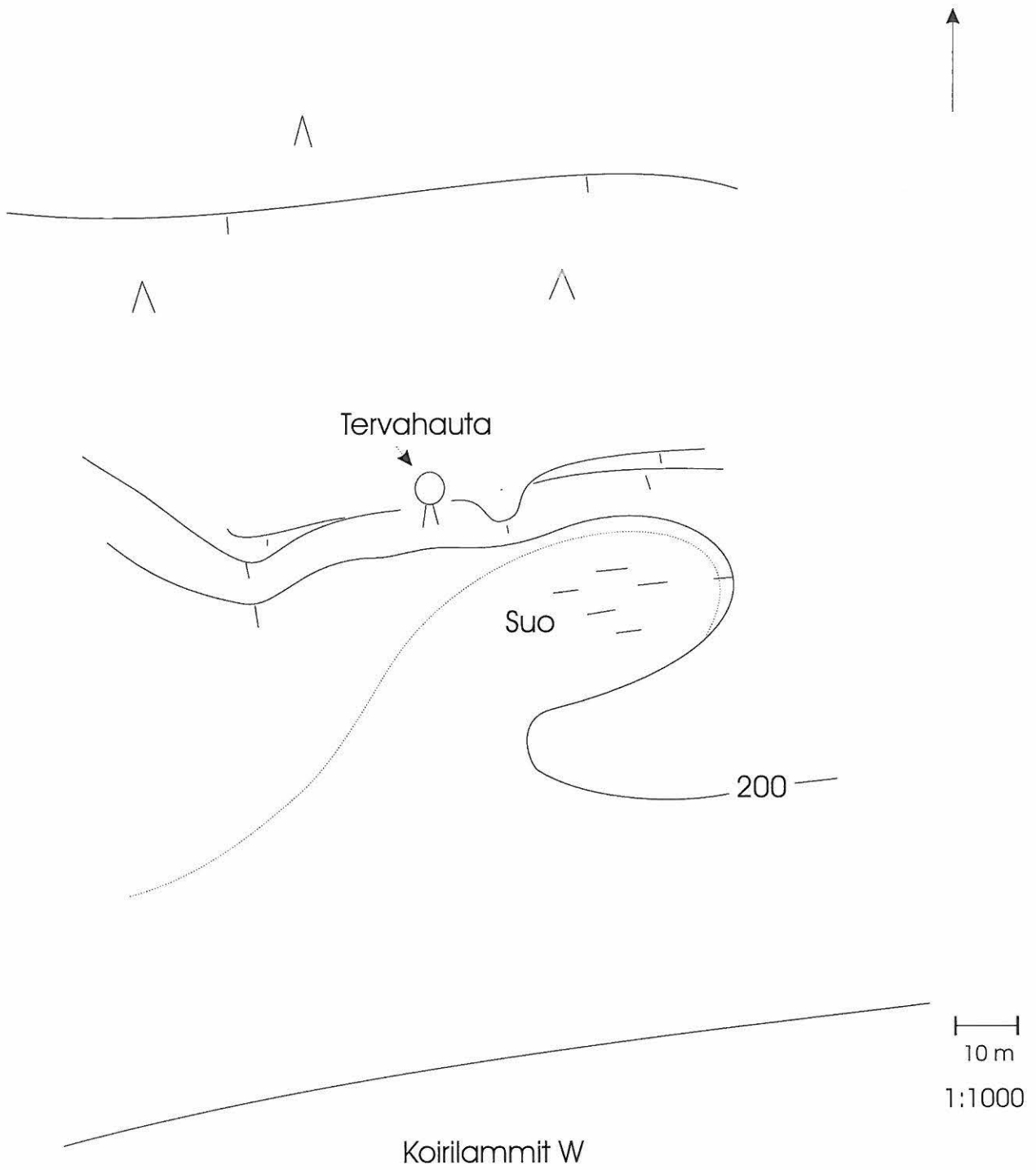
Nurmes Nurmeskylä Vinkerranta Uuro

Piirtäjä: Veijo Minkkinen. Puhtaaksi piirtäjä: Sanna Kivimäki

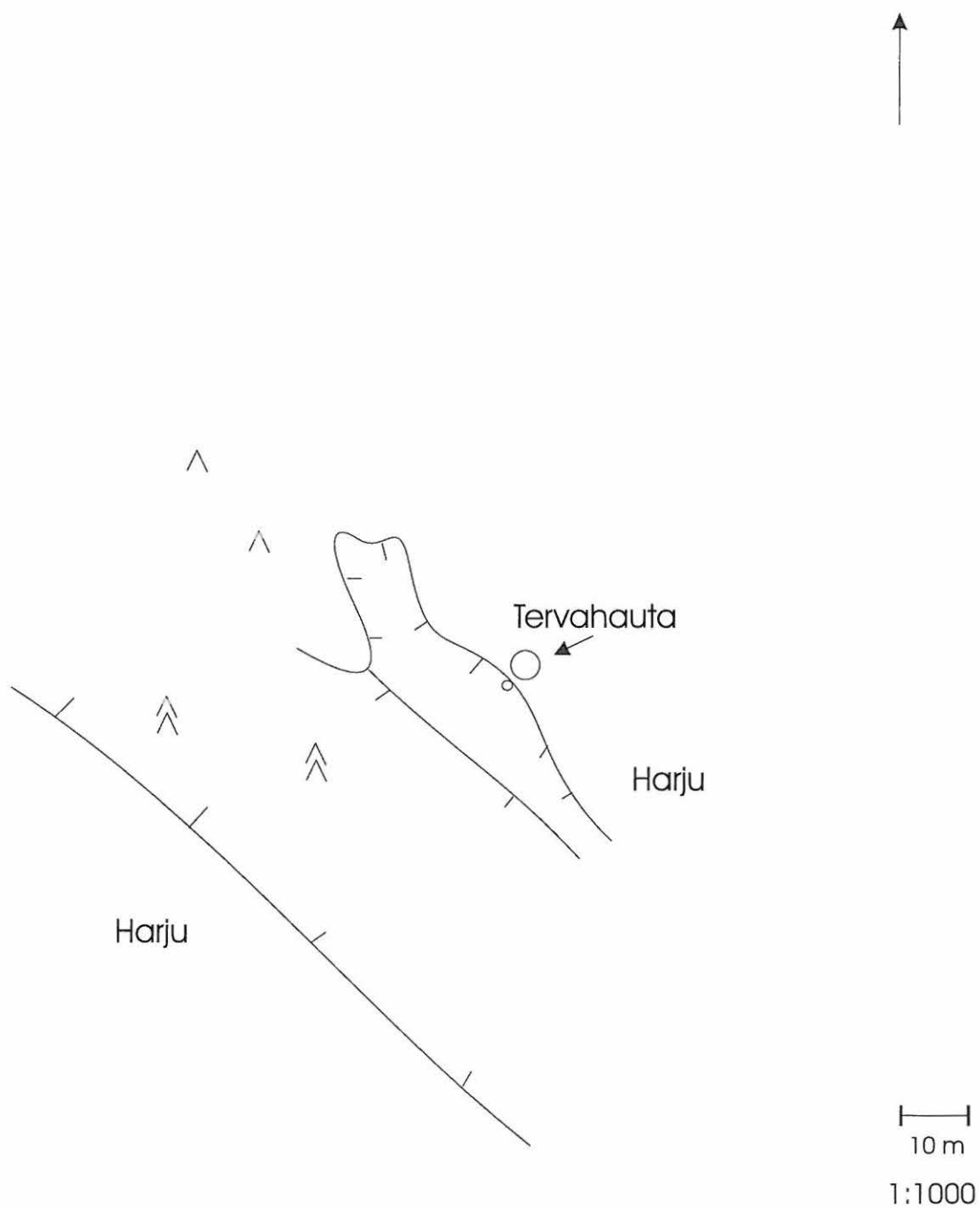
NURMES MUJEJÄRVI KOIRILAMMIT W
Inventointikartta
Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

NURMES MUJEJÄRVI AKONLAHTI

Inventointikartta

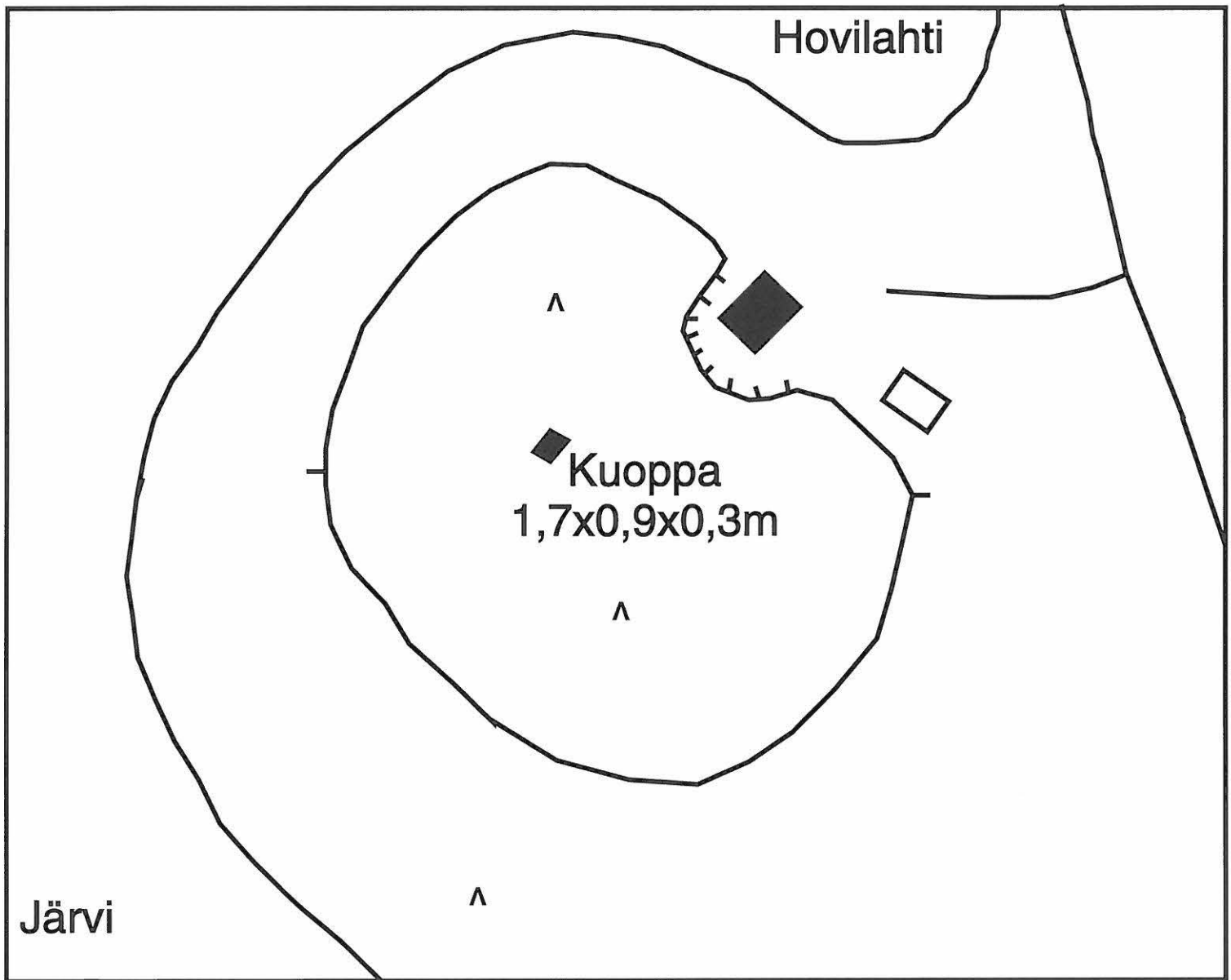
Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

Nurmes, Höljäkkä, Ukonniemi
Yleiskarttaluonnos
MK 1:1000
Piirt. E.Kämäräinen
Puhtaaksi piirt. K.Salo
13.5.1998

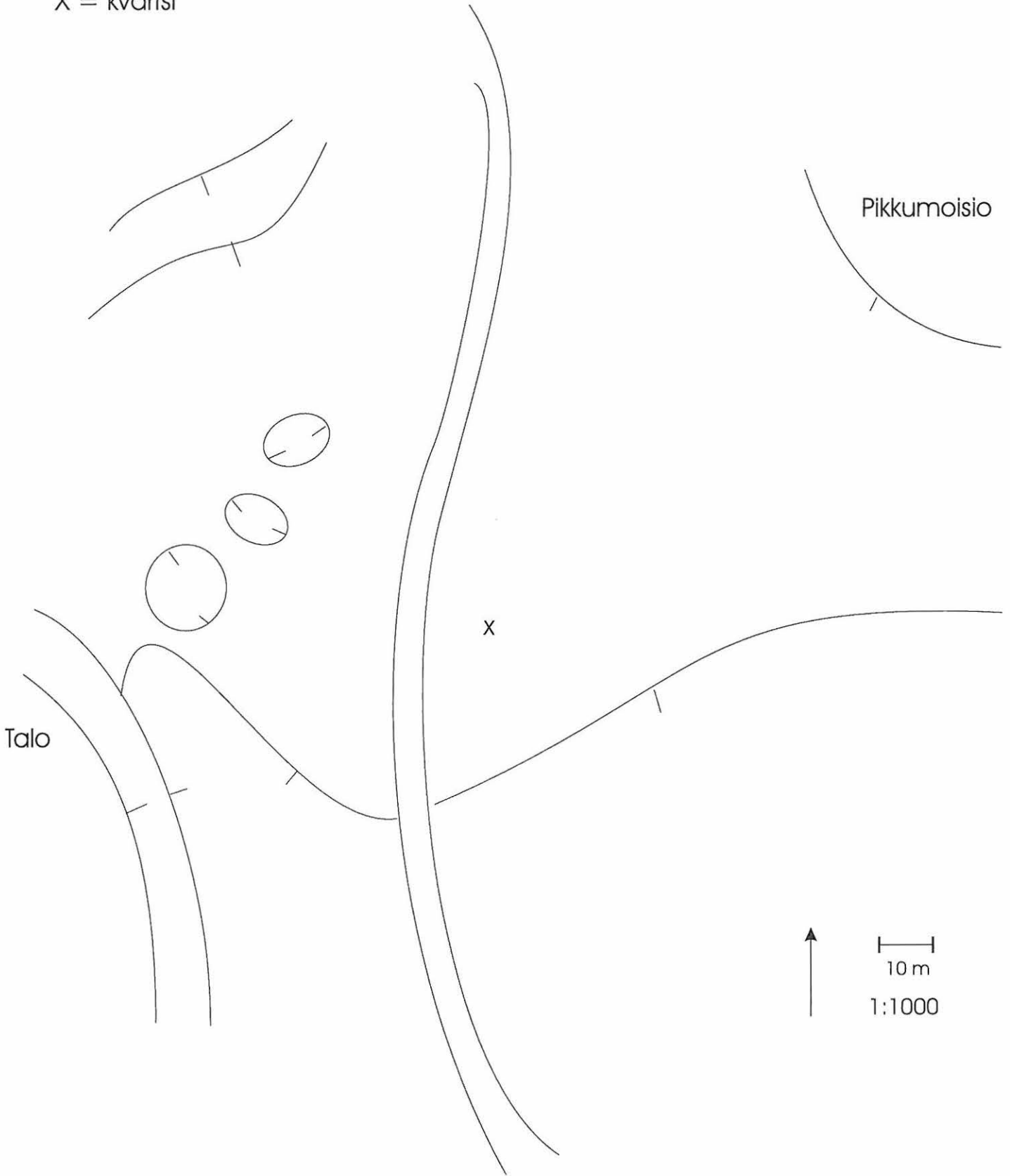

50m

NURMES LIPINLAHTI TAIPALENIITTY
Inventointikartta
Puhtaaksi piirtänyt K. Vajanto 1998

X = kvartsi

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 2 JOKIKYLÄ KOKKOLA

Kuva 1.1 Kivikautinen asuinpaikka, yleiskuva lännestä talon suuntaan. (Eeva-Liisa Leppänen)

NURMES 3 PUROLA HIEKKAMÄKI

Kuva 1.2 Yleiskuva, otettu etelästä rinteen alapuolella olevalta pellolta. (Eeva-Liisa Leppänen)

NURMES 3 PUROLA HIEKKAMÄKI

Kuva 1.3 Kuva hiekkakuopasta, otettu idästä. (Eeva-Liisa Leppänen)

NURMES 4 POROKYLÄ UUSI HAUTAUSMAA

Kuva 1.5 Punamultanäyte maaleikkauksesta koivun juurelta, jalkakäytävän vierestä, kuvattu etelästä. (Eeva-Liisa Leppänen)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 7 PIIMÄPURO

Kuva 2:3 Kivikautinen asuinpaikka kuvattuna luoteesta. (Anu Metso)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 9 PEKKALA

Kuva 2:4 Kivikautinen asuinpaikka kuvattuna lännestä. (Kristiina Mannermaa)

NURMES 17 JOKIKYLÄ JUUTILANKANGAS SEPPOLA

Kuva 1.21 Pyyntikuoppa, kuvattu etelästä. (Samu Lehtolainen)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.8 Kuva pyyntikuopasta nro 3, vallit osittain näkyvissä, kuvattu koillisesta.
(Sanna Kivimäki)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.9 Pyyntikuoppa nro 2, osittain tuhoutunut, kuvattu etelä-lounaasta.
(Sanna Kivimäki)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.10 Pyyntikuoppa nro 1, kuvattu koillisesta. (Eeva-Liisa Leppänen)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.11 Profiilikuva kuopan nro 2 vallin eteläseinästä, jossa kaksoispodsoli. (Sanna Kivimäki)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

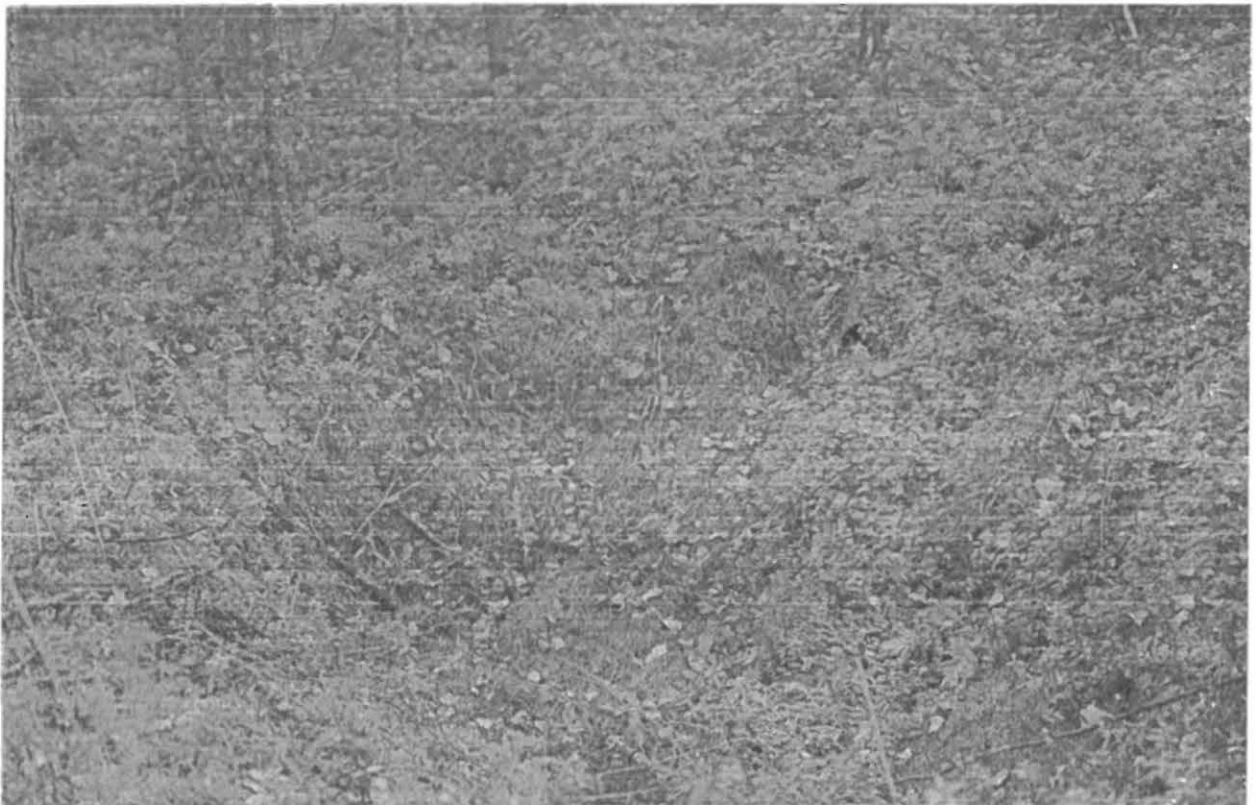
Kuva 1.12 Kuva pyyntikuopasta nro 4, kuvattu luoteesta. (Sanna Kivimäki)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.13 Kuva pyyntikuopasta nro 5, kuvattu koillisesta. (Sanna Kivimäki)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.15 Kuva kuopasta Kumpulammen eteläpuolelta, kuva koillisesta. (Sanna Kivimäki)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.16 Munuaisenmuotoinen kuoppa Kumpulammen pohjoispuolella, kuvattu lännestä.
(Samu Lehtolainen)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.17 Rännillinen tervahauta Kumpulammen pohjoispuolella, kuva etelästä.
(Samu Lehtolainen)

NURMES 18 JOKIKYLÄ LAMMINKANGAS

Kuva 1.18 Pitkänomainen painauma Kumpulammen pohjoispuolella, kuvattu idästä.
(Samu Lehtoleinen)

NURMES 19 JOKIKYLÄ NIITTYLEHTO

Kuva 1.23 Kampakeraaminen asuinpaikka, kuva idästä. (Veijo Minkkinen)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

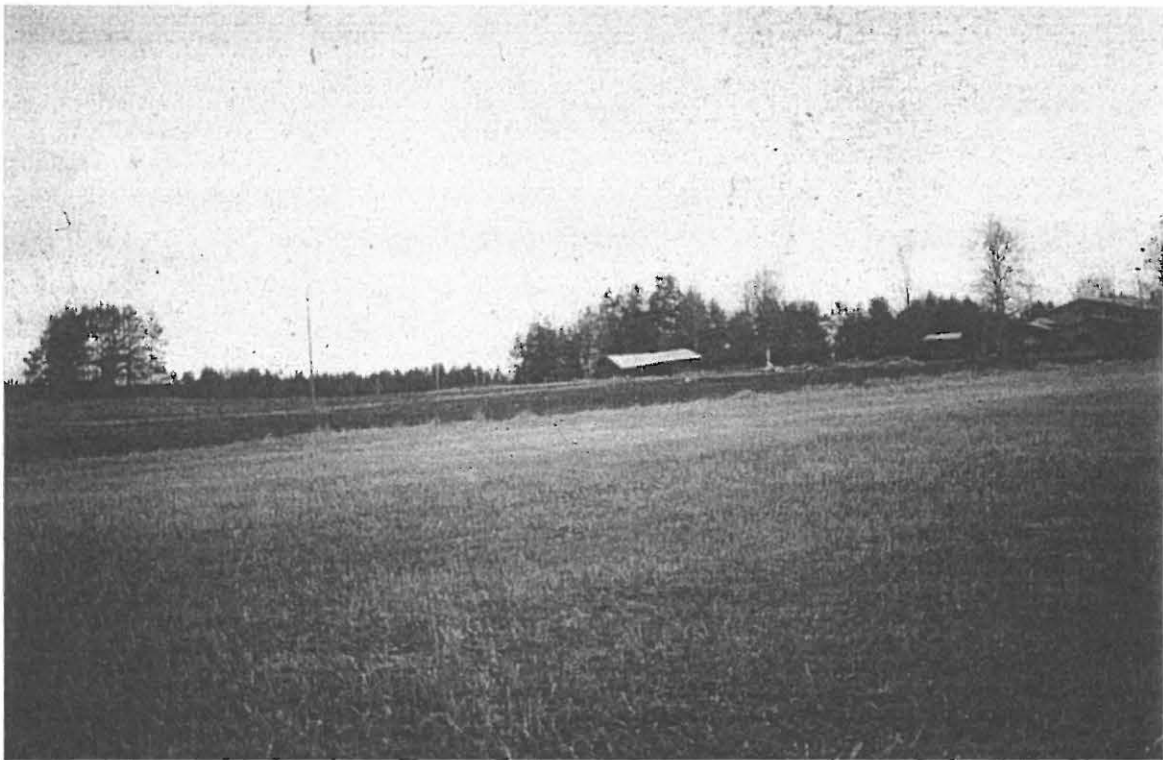
NURMES 21 MÄKELÄ

Kuva 2:1 Kivikautinen asuinpaikka kuvattuna luoteesta. (Kristiina Mannermaa)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 22 VIITANIEMI 1

Kuva 2:5 Kivikautinen asuinpaikka kuvattuna lounaasta. (Nina Peltonen)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 23 VIITANIEMI 2

Kuva 2:6 Kivikautinen asuinpaikka kuvattuna pohjoisesta. (Nina Peltonen)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 24 URHEILUKENTTÄ

Kuva 2:10 Urheilukenttä kuvattuna lännestä kuopan toiselta laidalta. (Nina Peltonen)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 24 URHEILUKENTTÄ

Kuva 2:7 Sorakuopan reunaprofiili kuvattuna lännestä. (Nina Peltonen)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 25 HAVUKKALAMPI 2

Kuva 2:8 Pyyntikuoppa kuvattuna lännestä. Kuvassa N. Peltonen. (Anu Metso)

NURMEKSEN INVENTOINTI 1998

NURMES 27 POROINJÄRVI 1.

Kuva 2:9 Pyyntikuoppa kuvattuna kaakosta. (Anu Metso)

Kuva 1. Nurmeksen inventointia. Ryhmäkuva 11.5.1998

Kuvassa oikealta lukien Helena Anttila, Elisa Kämäräinen, Kati Salo, Krista Vajanto, Sarianna Silvonen. Kuvannut P. Halinen.

Kuva 2. Tervahauta Nurmeksen Mujejärven Koirilammilta (W), kuvattu luoteesta päin 11.5.1998.
Kuvannut P. Halinen.

Kuva 3. Pyyntikuopan vallin profiili Nurmeksen Mujejärven Koirilammilta (E). 11.5.1998
Kuvannut K. Salo.

Kuva 4. Pyyntikuoppa Nurmeksen Mujejärven Koirilammilta (E), kuvattu idästä päin. 11.5.1998.
Kuvannut K. Salo.

Kuva 5. Rantatörmää ja liesi Nurmeksen Mujejärven Multiniemeltä. 11.5.1998.
Kuvannut P. Halinen.

Kuva 6. Nurmeksen Mujejärven Kalmoniemen kivikautinen asuinpaikka lounaasta päin. 11.5.1998.
Kuvannut K. Vajanto.

Kuva 11. Pyyntikuoppa idästä Nurmeksen Mujejärven Koirilammilta. 11. 5. 1998.
Kuvannut E. Kämäräinen.

Kuva 12. Pyyntikuoppa lounaasta Nurmeksen Rapavaaran Syvälammelta. 11.5 1998.
Kuvannut K. Salo.

Kuva 7. Nurmeksen Mujejärven Kalmoniemen kalmiston hauta nro 3 lounaasta päin. 11.5. 1998.
Kuvannut K. Vajanto.

Kuva 8. Nurmeksen Mujejärven Kalmoniemen kalmiston hauta nro 2 lounaasta päin. 11.5. 1998.
Kuvannut K. Vajanto.

Kuva 19. Nurmes, Taipaleniitty, luodetta kohden. 12.5.1998.
Kuvannut S. Silvonen.

Kuva 21. Kivikautinen asuinpaikka Nurmeksen Höljäkän Hetesuolta, kuvattu luodetta kohden.
12.5.1998. Kuvannut S. Silvonen.

Kuva 23. Kivikautinen asuinpaikka länttä kohden kuvattuna Nurmeksen Höljäkän Hetesuolta. 12.5.1998. Kuvannut S. Silvonen.

Kuva 25. Kivikautinen asuinpaikka luodetta kohden kuvattuna Nurmeksen Höljäkän Suomalanniemeltä. 13.5.1998. Kuvannut S. Silvonen.

Kuva 30. Kivikautinen asuinpaikka Nurmeksens Lipinlahden Taipaleella. Kuvattu kohti länttä.
14.5.1998. Kuvannut Helena Anttila.

NURMES NURMESKYLÄ VINKERRANTA UURO

Kuva 1.6 Esikeraaminen asuinpaikka, yleiskuva harjanteelta päin (pohjois-koillisesta). Kuvan oikeassa laidassa kiviröykkiötä, vasemmassa hiesutasanne, josta kvartsi-iskokset. (Sanna Kivimäki)

NURMES JOKIKYLÄ KUKKULA

Kuva 1.20 Avoin peltoala, jossa suoritettiin pintapöimintää, kähellä irtolöytöpaikkaa. Kuva luoteesta. (Samu Lehtolainen)

NURMES SAVIKYLÄ RÄTSÖVÄ

Kuva 1.19 Kolmen esineen löytöpaikka, Rätsovän talon länsipuolella, kuvattu lännestä.
(Samu Lehtolainen)

NURMES JOKIKYLÄ KUUSISTO

Kuva 1.4 Kuva rantaterassista (alava rinne talon ja Lingonjärven välissä) josta löytö on, kuvattu etelästä. (Eeva-Liisa Leppänen)

NURMES NURMESKYLÄ KOKONPURO

Kuva 1.7 Kiviesineen löytöpaikka (SOAR 2), kuva kuopasta, otettu etelästä. (Sanna Kivimäki)

SELONTEKO NURMEKSEN KAUPPALAN KAUPPATORIN
LÄNTISEN OSAN LINJA-AUTOASEMAN VESIJOHDON
KANAVAN KAIVUTYÖSSÄ ILMENNEISTÄ HAVANNOISTA

Toimin Nurmeksen kauppalan ja kaupungin rakennusmestarina vuosien 1951-77 välisen ajan ja jouduin silminnäkijäksi vuosikymmenen 1950-60 välimailloilla yllämainitun kanavan työmaalla.

Kanavaa oli kaivettu kadun reunasta lähtien n. 5-10 metrin verran ja kaivannosta oli löytynyt hyvin vanhoja ihmisen luita ja muistaakseni kaksi pääkalloa. Luut olivat mustanruskean iskoksen päällystämiä. Hiuksia ei tavattu. Luut kasattiin pahvilaatikoon ja toimitettiin poliisilaitokselle.

Ainoa esine, jonka muistan, oli rengas halkaisijaltaan n. 2,5-3 cm. Rengas oli joko tinaa tai lyijyä ja sen kehä oli avonainen. Päissä oli ohut reikä n. 1-1,5 mm. Arvioin, että reijästä olisi mahtunut jouhi tai vastaava lanka. Oletin sen olevan amuletin. Renkaan vahvuus oli n. 3-4 mm.

Kaivanto, jonka syvyys oli n. 2,5 m. Maaperä oli kosteana ollessa koossa pysyvää hiekkaa. Pyöhemmin kaivannosta ei löytynyt luita mutta kaivannon länsiseinämässä n. 1,0 m maanpinnasta näkyi 4-5 tumma ihmisen jalkapohjaa muistuttavaa kuviota n. 1,5 m välein. Kuvioitten väri oli sama kuin luitten pinnassa ollut mustanruskea iskos. Oletimme niitä vainajien jalkapohjiksi. Tästä johtuen suoritin tarkan pikkumittauskartoituksen ja totesin jalkapohja vainajien haudausuunnaksi itä-länsisuunnan. Tarkastin suunnan likimääräiseksi kompassin avulla.

Tein mittaustyöstä mittaluvuin varustetun karttapiirroksen kartongille ja toimitin sen sekä e.m. amuletin silloiselle museolautakunnan sihterille neiti Siiri Kirjavaiselle. Tämän jälkeen en ole tavannut karttaa enemmän kuin "amulettikaan". Onko ne lähetetty Kansallismuseoon? Poliisilaitokselta konstaapeli Martti Mustosen kertoman mukaan ne on lähetetty K-museoon.

Tällä hetkellä alue on asfalttipäällysteinen. Silloin toimin tehtävässäni yksin ja nykyinen kopioteknikka oli tuntematon, eikä minulla ollut yksinkertaisesti aikaa tehdä kaksoiskappalletta kartoituksesta enempää kuin muistiotakaan.

Asiaan on suhtauduttu melko ylimielisesti. Eräs muinaisasioista kiinnostunut piti asiaa hiukan arkaluontoisena sikäli, että vainajat ovat niitä "ruptuurisodan" aikaisia vihollisia. Sodan käyneenä tiedän, ettei vihollista haudattu niin säällisesti. On myös yksi teoria, että väitetään sodanaikaisia saksalaisia syyllisiksi. Mielestä-

sodanaikaisia saksalaisia syyllisiksi. Mielestäni eivät luut mene niin vanhan näköisiksi va-⁷⁹⁰jaassa kahdessakymmenessä vuodessa.

Otan kuitenkin selvää, oliko löydös, josta syytetään saksalaisia, kokonaan eri paikassa. Maaperältään alue on ihanteellinen haudankaivajalle, sen lisäksi, jos annetaan mielikuvituksen lentää, alue on sinä aikana ollut luonnonkaunista hongikkokangasta järven ympäröimällä niemellä.

Missä oli tsasouna?

Mukana seuraa ote Nurmeksen kauppalan asemakaavasta 1:500, johon on merkitty e.m. vesijohtokaivanto sekä pohjos-etelä-suunta.

Luonnollisesti tässä on muistiin perustuvaa tietoa, mutta en usko sen pahasti heittävän tosiasiaista.

Nurmeksessa 21.5.1994

Rakennusmestari
eläkeläinen

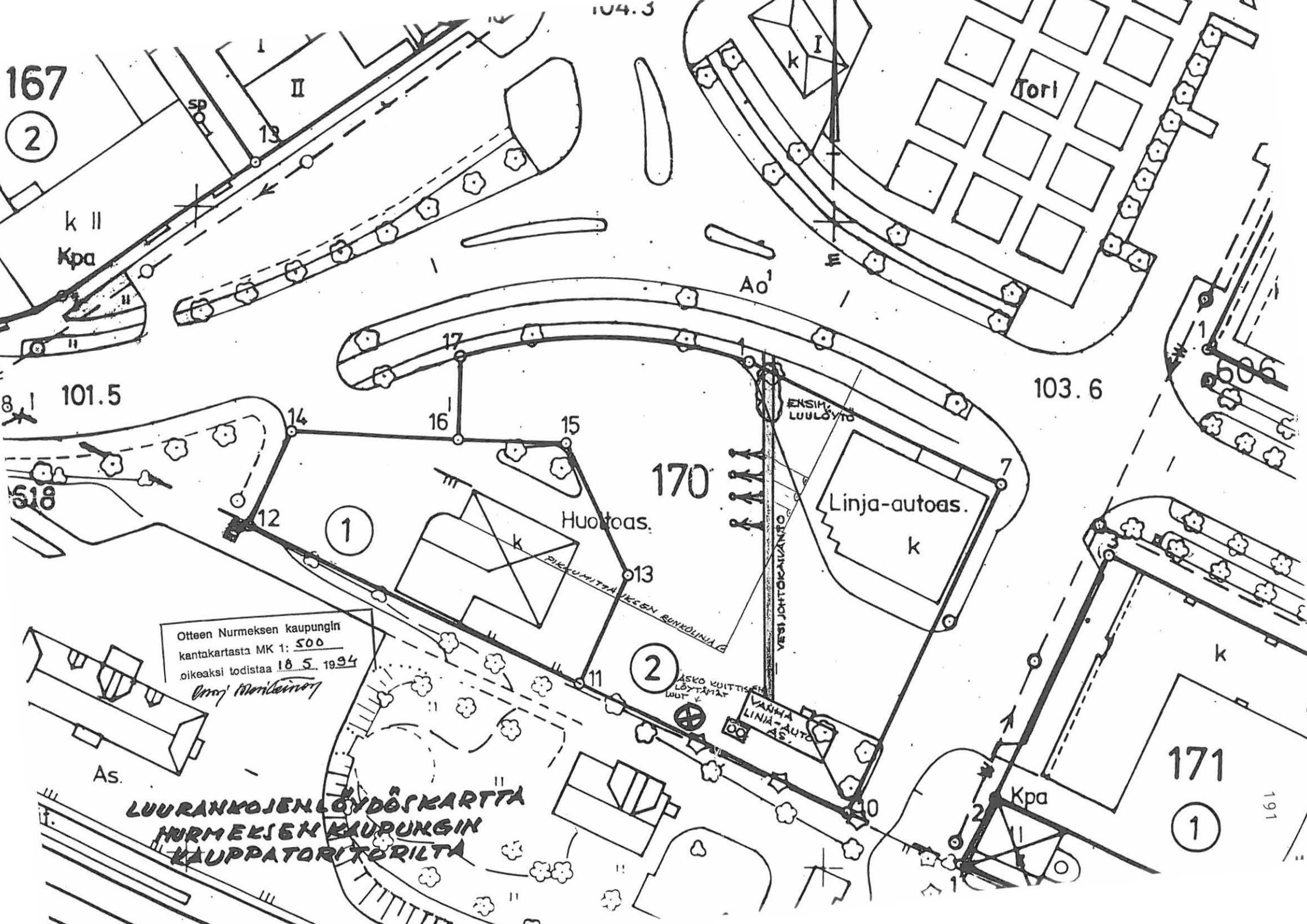
Onni Meriläinen
Onni Meriläinen

J.K. Otettuani selvää putkiasentaja Asko Kuittiselta e.m. "saksalaisten uhrien jätteistä", hän näytti minulle karttaan ristillä merkityn paikan, josta hän ilmoitti kaivanneensa luurangon pääkalloineen. Pääkallo oli verrattain tuore ja kaulan kohdalla sotilasvyönsolki ikäänkuin uhri olisi tapettu kuristamalla. Hänen kertoman mukaan solki on myös lähetetty Kansallismuseoon. Löytöpaikalla oli sodanaikana saksalaisten isokokoisten kuorma-autojen autotallit.

Onni Meriläinen
Onni Meriläinen

167
②

104.3

Otteen Nurmeksen kaupungin
kantakartasta MK 1: 500
oikeaksi todistaa 18.5.1994
Erno Nurminen

**LUURANKOJEN LÖYDÖSKARTTA
NURMEKSEN KAUPUNGIN
KAUPPATORITORILTA**

171
①

191